

POZNÁMKY K NEHETEROSEXUALITE

OBSAH

<i>Spoločnosť prezentuje pedofila ako monštrum, no realita je iná.....</i>	<i>3</i>
<i>Pedofília – poznáme ju lepšie ako homosexualitu?.....</i>	<i>7</i>
<i>Nové trendy vo vnímaní transsexuality a v prístupoch k nej.....</i>	<i>11</i>
<i>Vyrastie z tohto chlapca gay?</i>	<i>13</i>
<i>Biografická anamnéza muža s homosexuálnymi sklonmi</i>	<i>19</i>
<i>Každá teória vzniku a vývinu ľudskej sexuality je hodná šírenia, len ju treba vedieť podať.....</i>	<i>24</i>
<i>Rodinné činitele pri vzniku a vývine homosexuality</i>	<i>27</i>
<i>Homosexualita z pohľadu biológie.....</i>	<i>39</i>
<i>Homosexualita a povolanie k láske.....</i>	<i>45</i>
<i>Samotná túžba byť kňazom nestačí</i>	<i>48</i>
<i>Homosexualita - otázky a odpovede.....</i>	<i>50</i>

Spoločnosť prezentuje pedofila ako monštrum, no realita je iná

(Príbeh 27-ročného Maxa)

Môj príbeh je príbehom mladého človeka, ktorý v sebe cíti pedofilnú sexuálnu orientáciu. Nie, nikoho som nezneužil a ani to neplánujem, pretože o tom pedofília nie je, hoci mnohí ju takto berú a rozumejú jej. Nie som žiadny LGBT aktivista; k tej organizácii som sa nikdy nehlásil a ani nebudem, pretože sama v sebe krváca svojou činnosťou a nevedeckým, emočne podfarbeným konaním. A tiež nemám ani tú najmenšiu motiváciu si adoptovať dieťa... Lenže, kto je skutočne pedofil? Aký je a čo robí? Čo všetko ohľadom pedofílie môžeme napchať do spoločného vreca a čo nie?...

Ale poďme pekne od začiatku. Skúsím vám malý kúsok tejto nezvyčajnej životnej situácie priblížiť skrze môj život. Volám sa Max. Mám 27 rokov. Milujem šport a s mojou humanitne orientovanou povahou rád pomáham ľuďom, hoci som introvert. Od malička som vyrastal v harmonickej, kresťansko-katolíckej rodine. Musím priznať, že som mal šťastné a bezstarostné detstvo. V škole som mal veľa kamarátov, výborný prospech a minimum problémov.

Pamätám si, že prvý chlapec, ktorého krásnemu výzoru som venoval svoju pozornosť, bol malý prvák z mojej školy. Ja som bol len o rok starší, teda druhák. Pamätám si, že sme neboli kamaráti, nebavili sme sa, len sme o sebe vzájomne vedeli a občas sa pozdravili. Vtedy som jeho zvláštne peknému, prítlačlivému, výzoru neprikladal žiadnu váhu. Ako by som aj mohol, mal som 7-8 rokov. Potom až do predpuberty si nepamätám, že by sa mi niekto páčil. Ani z dievčat, ani z chlapcov.

Prvá vážnejšia otázka na moje "ja" prišla v 15-tich rokoch. Už dlhšie som si totiž uvedomoval, že sa niečím odlišujem od svojich rovesníkov. Keď sme mali približne 12 rokov, začali sa medzi rovesníkmi otvárať témy dievčatá a ženy, ale ja som iba vďaka výchove rodiny a spoločnosti chápal, že je tu akási láska medzi mužom a ženou, iná ako kamarátska či súrodenecká, ktorá je aj erotická, no a potom vďaka nej je možné splodiť dieťa. Popisujem to veľmi stručne. Samozrejme, že som bol, ako každé dieťa, zatiahnutý do tajomstiev zakázaného ovocia dospelých až príliš detailne. Aby to nevyznelo, že som bol vtedy menej chápavý, pretože nebol, ale sexuálne správanie a cítenie, ktoré bežný chlapec vnímal pudovo a inštinktívne, ja som sa musel učiť pozorovaním, pretože neboli pre mňa prirodzené. Erotika zameraná na ženu so mnou nič nerobila a tiež mi bolo ľahostajné zvodné správanie dievčat a žien. Správnym reakciám som sa učil pozorovaním od iných, ale z mojej strany to boli iba prázdne úkony. Na druhej strane som vnímal detský svet veľmi intenzívne a práve v tejto oblasti sa objavovali erotické zážitky, ktorým podobné chalani popisovali pri akomkoľvek kontakte s dievčaťom/so ženou.

Takže v 15-tich rokoch prišla kľúčová otázka: "Som gay, keď sa mi nepáčia ženy ale chlapci?" Vtedy bolo obdobie, kedy mal každý "nos na buzny" a tak som si dával záležať na tom, aby som sa pozeral za "peknými" dievčatami, hodnotil ich a komentoval zhodne s požiadavkami verejnosti. Nosil som jednu masku za druhou, len aby sa vo mne nikto nešpáral a náhodou nezistil pravdu. To by som bol potom terčom posmechu a pohodlný, bezstarostný život by sa mi zmenil o sto osemdesiat stupňov. V triede nás bolo veľa a skutočne sme boli zmes rôznych pováh a charakterov. Nebolo jednoduché odísť zo "základky" bez nejakého vnútorného zranenia. Každý si jedno alebo dve odniesol do života. Boli sme necitliví a neempatickí. V rámci srandy sme nepoznali hranice. U niektorých by sa to dalo nazvať šikanou. Ja som sa pohyboval niekde v strede. Ani šikanovaný, ale ani ten, čo šikanuje.

Lenže ani s normálnou homosexualitou som sa nemohol úplne stotožniť. Nikdy sa mi nepáčil muž, ale chlapec, malý chlapec. Nechal som túto otázku otvorenú s tým, že sa to ešte zmení, že som ešte len vo vývine. Bol som príliš spokojný, šťastný a neustále v pohybe, že som nemal chuť ani čas riešiť svoju sexualitu. Nerozumel som, prečo práve malí chlapci sú najkrajšie a najpríťažlivejšie stvorenia na zemi a to nie iba po tej fyzickej stránke. Obdivoval som tiež aj ich správanie, jednoduchosť, úsmev, chlapčenskú hravosť, šibalstvo a úprimnosť. Rozumel som však, že by moje vnímanie fyzickej krásy a celého chlapčenského nebolo verejnosťou dobre pochopené, a preto som ho nezdíeľal. Čím sa pomaly ale isto tvorila veľká bublina samoty.

Podrobnejší prieskum mojej sexuality som spravil až v 16-tich, kedy mi začínalo byť divné, že sa nič nemení a ženy stále nie sú predmetom krásy. Ani muži, ani ženy. Keď človek nevie, kto je, desí ho to a núti konať. Tento prieskum bol začatý skončením môjho prvého zamilovania sa do malého piataka. Vtedy to bolo divné a čudne krásne. Nevedel som, že som sa zamiloval, pretože zamilovať sa môžeš len do ženy a ak si gay, tak do muža. Iná verzia nebola, a preto som logicky tie pocity voči malému piatakovi nenazval zamilovanosťou. Dnes už viem, že som prežíval niečo veľmi podobné, ako keď sa chlapec zamiluje do dievčaťa. Bol som ním ako posadnutý. Nikdy sme sa nepoznali osobne, nezdravili na chodbách školy a ulici, ale neustále som vyhľadával jeho prítomnosť. Jemné pohyby dieťaťa, plavé

vlásky, štýl obliekania, všetko ma na ňom priťahovalo. Jeho hlások bol očarujúco krásny, na jeho úsmev by som dokázal pozerieť celé hodiny a v jeho očiach bola krása nevinnosti a chlapčerstva, ktorá ma doteraz vytrháva zo sveta dospelých.

O rok neskôr som sa definitívne utvrdil v tom, že som pedofil, (ďalej budem častejšie používať slovo boylover, pretože pojem pedofil je v spoločnosti príliš pejoratívny a nechcem, aby tento príbeh pôsobil pejoratívne), ale taktiež nastal vo mne veľký zmätok. Ja som sa predsa ako ujo v dlhom kabáte s okuliarmi a bradou, ktorý číha v kríkoch na deti vôbec necítil. Spoločnosťou prezentovaný pedofil je naozaj monštrum, no realita je dosť odlišná. Možnou skutočnosťou je, že drvivá väčšina pedofilov (boyloverov a girloverov) nikdy dieťa za svoj život nezneužije, aspoň tak tvrdia výskumy a z mojich skúseností (a tiež zo životov tých, ktorých poznám) všetko nasvedčuje tomu, že je to pravda.

Mnohé znásilnenia sú páchané práve nepedofilmi, teda ľuďmi, ktorých deti eroticky nepriťahujú, a predsa dieťa zneužijú pod vplyvom omamnej látky alebo za prítomnosti nejakej psychologickéj patológie. Prečo ale potom to slovo na "p" má takú nenávistnú váhu? Média značne pomáhajú tvoriť túto atmosféru nenávisťi k slovu pedofil tak, že skoro každý sexuálny delikt označia práve týmto slovom a neraz situáciu emočne dofarbia a dokreslia bez toho, aby uviedli iné fakty a podrobnosti. Ďalej nebudem rozpisovať, ako média pracujú s informáciami, ale každý z vás si určite položil otázku - Je všetko to, čo píš, naozaj tak, ako to píš? Okrem médií by sme mohli spomenúť aj klebety ľudí, ktorí radi prekrucujú pravdu, aby znela atraktívnejšie. Ale tak to je, myslím, v každej oblasti, nielen pri spomínanej sexuálnej orientácii. Taktiež k tomu prispievajú, bohužiaľ, aj pády skutočných pedofilov. Áno, sú aj takí, ktorí v tej oblasti padnú raz, dva razy, ale tiež sú takí, ktorí "nepadajú", ale schválne vyhľadávajú deti za týmto účelom, čo je pre mnohých nepochopiteľné a odsúdenia hodné, čo rovnako odsudzujem aj ja. A mnohé iné dôvody, ktoré tu rozvádzať nebudem, lebo o nich tento príbeh nie je.

Takže toto pejoratívne slovo neoznačuje človeka, ktorý dieťa znásilnil, ale toho, ktorý k nemu pociťuje erotickú (a nielen tú) náklonnosť. Hovoríme o atraktivite na deti do pubertálneho obdobia. Konkrétne moja preferencia je zameraná na chlapcov približne od 7 do 13 rokov, ale je to veľmi individuálne. Niektorí sú iba na dievčatá, u iného je zasa vekové rozmedzie rozdielne, ale teda ten strop atraktivity aj na chlapcov, aj na dievčatá je práve tá puberta.

Je ale fakt, že niektorí boy/girloveri, ktorí okrem orientácie, majú iné, napríklad vzťahové problémy, padnú vo svojej sexualite a spáchajú protizákonný čin, ale je ich podstatne menej ako tých beztrestných.

Práve toto mi pomohla pochopiť česko-slovenská stránka zameraná na pomoc mladým boyloverom a girloverom - Čepek. Tam som dostal prvé nefabulované informácie a rady, vytvoril virtuálne priateľstvá a snažil sa pochopiť, ako mám s touto životnou "špecialitou" žiť.

Lenže smútok a samota si ma neskôr aj tak našli. Už počas prvej zamilovanosti som vnímal samotu a slepotu vidieť do diaľky a hĺbky vzťahov a princípov. Dusiť v sebe ten hormonálny výbuch emócií, radosti, šťastia, a zároveň sklamanie a bezradnosť z toho, že ten chlapec ani netuší a ja nič pre to nesmiem podniknúť, bolo neunesiteľné.

Viackrát som sa obrátil s touto otázkou na Boha so slovami: "Prečo práve ja?" A po nejakom čase prišla odpoveď: "A prečo nie ty?" Ešte som jej vtedy nerozumel, ale ostala hlboko v mojom srdci.

Keď boylover ostane vo svojom živote sám, nikdy sa nenaučí žiť túto lásku a je možné, že padne a niekoho zraní. Mne sa to, vďaka Bohu, nestalo, ale príležitosti boli. Učiť sa milovať v takomto živote je ohromne náročné. Predstavte si, že ste na cudzej planéte mimozemšťanov a máte sa učiť milovať len cez informácie a zákon. Nemáte žiadne príklady a vzory a tie, ktoré máte, sú nevhodné pre váš druh lásky. Preto som mal v hlave iba to, čo nemôžem, čo mám zakázané, čo je spoločnosťou neakceptované, a tak som žil v strachu z odhalenia.

Dnes ale viem, že som na to šiel zle, teda z úplne inej strany. Pozeral som sa iba na to, čo nemôžem a čo je zakázané, ale vôbec som neprihliadal na to, čo môžem, mám a je to dovolené, ba až žiadané. Je to podobné, ako keby ste sa snažili učiť hrať futbal s jablkom, keď futbal sa hrá s loptou. Jablko nie je lopta a lopta nie je jablko, hoci sú guľaté a môžu byť podobné. Obe majú iný cieľ a inak sa s nimi narába. A presne tak je to aj s pedofiliou v porovnaní s láskou medzi mužom ženou. Každý girl/boylover, ktorý sa snaží naplniť svoju lásku cez koncept lásky medzi mužom a ženou, zlyhá, alebo nebude šťastný, pretože to bude hranie futbalu s jablkom. Lenže naša spoločnosť girl/boyloverov neučí milovať, ale nenávidieť, liečiť, kastrovať a zatvárať.

Bez lásky sa nedá žiť, takže aj ja som všemožne hľadal spôsoby ako milovať čisto, bezhranične a obetavo, hoci som všade vnímal tie nenávistné názory, vtipy a odsudzovanie. Často som trávil čas s deťmi a vnikal do ich sveta. Zaujímal sa o ich problémy a trápenia rovnako vážne, ako by to boli moje vlastné, zdieľal s nimi radosť a smiech a tvoril pekné dôverné kamarátstvá. Deti si ma veľmi obľúbili a ja som sa cítil v ich prítomnosti dobre. Lenže deti sú deti a ja som tiež potreboval niekoho, kto pochopí mňa, komu sa môžem slobodne vyrozprávať a odhaliť moje vnútro.

Približne v 20-tich rokoch som to už sám ďalej nevydržal. Proces zdôverovania sa bol prvýkrát veľmi náročný. Nechal som kamarátku hádať a keď trafila správne slovo, iba som nesmelo prikývol. Spočiatku mi nechcela veriť a tvrdila, že mám počkať, že to ešte prejde. Trošku som sa pousmial, pretože to som vlastne robil celú pubertu a nielen že sa nič nezmenilo, ale život skutočnej lásky mi utekal pomedzi prsty.

Potom som mal ešte niekoľko coming out-ov (zdôverení sa), zakaždým veľmi blízkeho priateľovi, ktorého názory a hodnoty som predtým dlho skúmal, či je pripravený na túto informáciu. Bol som veľmi obozretný a opatrný.

Kto by aj nebol... Dnes musím uznať, že som mal šťastie a tiež vyberal dobre, pretože po zdôverení nastalo posunutie vzťahu do úplne inej roviny a priateľstvá pretrvávajú ako veľmi silné doteraz. Po pár úspešných prijatiach som sa odvážil na ďalšie, síce nezmyselné, ale našťastie si to daní ľudia nechali pre seba. Zrejme som očakával akúsi bezpečnú konfrontáciu tejto orientácie zo spoločnosťou. Možno som čakal na prekvapene zdesenú otázku typu: "Vaaa! Takže pedofil nie je ten divný ujo znásilňujúci deti?" Spätne si uvedomujem, že to bolo hlúpe a naivné.

Sám som sa ešte len učil o tejto orientácii, ale už som ju chcel zdieľať ako informáciu, ktorá zmení svet. Áno, bol som netrpezlivý a tiež nerozvážny.

Medzitým som sa ešte dvakrát poriadne zamiloval, no neboli to len platonické lásky, ale reálne, živé vzťahy. Chlapci, samozrejme, nič netušili. Brali ma ako staršieho kamaráta. Veľmi si ma obľúbili. Pravidelne sme sa stretávali, športovali, rozprávali o všetkom možnom, aj o vážnych veciach a vzťahoch. Veľmi dobre som si uvedomoval, že moje slová mali pre nich veľkú hodnotu. Hltali ich a často aj podľa nich konali. A presne toto sú tie situácie, kedy sa ukáže okrem orientácie aj motivácia a celková povaha človeka a jeho hodnotová orientácia. Pretože v tomto momente, keď chlapci na mne viseli, som mohol napáchať najviac škody, ale tiež narobiť najviac dobra v ich životoch. Orientácia teda len otvorila dvere do životov tých detí a teraz bol čas a priestor do nich niečo vložiť. Aj toto sú momenty, kedy boylover môže zlyhať a to nemyslím iba na sexuálne zneužitie či akúkoľvek erotiku, ale aj na celkovú formáciu, ktorú tým chlapcom človek dáva, ktorú chlapci nasávajú ako špongie a neskôr sa ukáže v nejakej forme v dospelosti.

A čo moja erotická stránka? Iste, žiadostivosť tam bola. Keď sa dospelý muž rozpráva so ženou, ktorá sa mu nesmierne páči a priťahuje ho, tiež to s ním čosi robí. Podobne aj u mňa, ale inak. Chlapec úmyselne nevysiela zvodné pohľady a neflirtuje vedome. Áno, aj tak niektoré jeho reakcie, slová a skutky môžu boyloverovi pripadať ako pozvánka do niečoho sexuálneho, ale to je iba výklad daného boylovera, nie chlapcova skutočná motivácia, a to si treba uvedomiť, rozlíšiť a pochopiť. Už vtedy som postupne chápal, že moje erotické túžby majú jednoznačnú stopku, pretože by priniesli mnoho škôd, bolestivé aj pre mňa. Nebolo to jednoduché, ale pomáhalo mi viac vecí. Napríklad racionalizácia. Keď som racionálne porozmýšľal nad následkami svojho možného konania, výsledok bol pre mňa odstrašujúci. Tiež mi veľmi pomáhala skutočnosť, že som tých chlapcov naozaj miloval. A to nielen po fyzickej stránke, to by nebolo správne rozvíjať. Miloval som ich, aj keď boli "sprostí" a nadávali. Miloval som ich, aj keď ma zraňovali ich drzé slová, žartovanie na môj účet a provokácie. Miloval som ich, keď boli smutní a rozbití, keď hľadali niekoho, kto by ich vypočul, aj keď ma mali na háku, keď som im bol ukradnutý, alebo keď sa zamilovali do dievčaťa, čo mňa osobne špeciálne pichlo pri srdci. Nebola to iba záviť dievčaťu, ale vnímal som to ako odsunutie na druhú koľaj, čo je do istej miery pochopiteľné. Dnes sa nad tým už len pousmejem, pretože viem, že ako boylovera ma nezaujíma romantický vzťah; ten patrí dievčaťu toho chlapca, mňa zaujíma chlapcove dobro a to znamená aj jeho vzťah s dievčaťom...

Jednoducho som ich miloval so všetkým, čo prišlo do ich životov a kým vlastne boli. Nebolo to ľahké a láska tiež bolela a bola trpká a horká, ale o to autentickejšia...

Takže áno, eroticky ma chlapci priťahujú, ale kto by vedome ubližoval tomu, koho miluje?

Takéto vzťahy si vyžadovali veľkú obozretnosť. Bolo mi jasné, že nie sú na dennom poriadku 20 a viacročného, nezadaného, nehládajúceho ženu ani muža. Moja kontrolka opatrnosti často šalela a vyskakovala do kritických hodnôt. Báľ som sa, že si ľudia v mojom okolí spočítajú dva plus dva a obvinia ma. Mal som na to veľa dôvodov, ale to som vtedy premýšľal iba cez svoje poznatky a pohľady a neuvedomoval si, že bežný človek nemusí hľadiť na môj život ako ja a že ho vlastne zaujímajú úplne iné veci. Ale vtedy som bol veľmi opatrný. Občas moja prílišná opatrnosť bola skôr podozrivejšia ako prejavy zamilovanosti, ktoré som v sebe v značnej miere dusil a potom ventiloval rozprávaním o nich priateľom, ktorí o mne vedeli.

Aj tieto zamilovanosti mi pomohli trošku viac pochopiť, čo robiť a ako žiť s touto láskou. Vedel som, že akýkoľvek môj pohľad či kontakt nesmie ostať na fyzickej úrovni, pretože by som sa nikdy nedotkol hĺbky, ktorá je aj v tejto sexualite prítomná. Ak totiž boylover ostane na úrovni fyzickej krásy, veľmi sa ochudobňuje, ostane pri masturbácii, alebo spácha čosi nezákonné. Jedno horšie ako druhé. Určite aj medzi mužom a ženou to nesmie ostať iba na fyzickej úrovni. Trvalo mi to, kým som pochopil, že tá fyzická krása dieťaťa je len vstupnou bránou do jeho psychiky. Už to

nie je len o krásnej tváričke, ale o emóciách a pocitoch chlapca, o jeho správaní, hovorení, rozmýšľaní, jeho prejavoch a reakciách... To všetko je schopný boylover naplno vnímať a milovať.

Avšak aj táto psychická úroveň chlapca je len ďalšou bránou do duchovnej - no tú ešte len s pokorou a kritickou otvorenosťou objavujem.

Párkrát mi Boh umožnil vnímať dušu chlapca. Bolo to neopísateľne krásne a čisté. Po takom zážitku už som nemal chuť ostávať len pri fyzickej kráse, hoci je stále dotieravá a pokúša. Táto duchovná úroveň zrejme vyžaduje vieru v nadprirodzeno, vieru v Boha. Nepočul som ešte o neveriacom boyloverovi, ktorý by zažil to isté, ale môžem sa myliť. Pre mňa samého je to nepreskúmaná oblasť a viem, že ešte dlho bude. Nestáva sa mi to často, nemám nad tým kontrolu. Kedy príde, vtedy príde. V tichosti vnímam a učím sa. Posledných pár rokov vnímam, že čím viac postúpim vo viere a dôvere k Bohu, tým viac sa dostanem aj do skutočnej hĺbky chlapčenského srdca. Chápem, že je to akosi všetko prepojené a veľmi úzko duchovný život súvisí s duševnom i sexualitou.

Život boylovera je náročný a ešte stále hľadám veľa odpovedí, a ešte dlho budem. Ešte veľa neľahkých zápasov bude potrebné vybojovať a veľa skúšok zvládnuť. Nielen v otázke sexuality, ale aj v nej, nakoľko je mojou súčasťou, peknou súčasťou. Keby som teraz mal možnosť byť normálny, neprijal by som ju (v prípade potreby to ešte objasním v súkromnom kontakte s niekým, kto o to bude mať záujem).

Táto sexualita mi veľa vzala a veľa mi dala. Vzala mi manželstvo a schopnosť milovať ženy, ale tiež mi vzala aj problémy s tým spojené. Vzala mi možnosť mať vlastnú rodinu a deti, ale dala mi iné deti potrebujúce pomoc a podporu. Vzala mi istú spoločenskú normalitu. Dala mi ťažkú a dlhú hádanku, ktorej plnú odpoveď sa zrejme dozviem až v nebi. Dala mi nezvyčajnú lásku, ktorej náplňou je, aby bolo dieťa šťastné a spokojné, no vzala mi naplnenie erotickej časti (čo trochu závidím manželom). Dala mi možnosť žiť v detskom svete, rozumieť mu a vnímať ho naraz chlapčenskými a dospelými očami. Považujem to za obrovskú výhodu a dar, pretože "ak nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva..." Dala mi krásne a čisté priateľstvá, ktoré, hoci chlapci vyrástli, trvajú dodnes. Iste, atraktivita sa vytratila, už sa pri nich erotická stránka neprebudí, ale ostalo čosi krajšie a vzácnejšie - silný a pekný kamarátsky vzťah.

S Bohom v srdci sa nebojím prijať aj túto výzvu a dávať svoj čas, priestor a talent maličkým. Nevieť, či Boh chcel, aby som žil s touto orientáciou, ale nezabránil jej. A tu sa dostávam k tomu, čo mi veľmi dávno raz povedal: "A prečo nie ty?" Myslím si, že má svoj špecifický plán so mnou v tejto oblasti, preto dovolil tejto orientácii existovať vo mne. Postupne rozbaľujem ten darček.

Všetkým, ktorí toto čítate: Tento príbeh je môj príbeh. Nemôžem písať o pedofilnej orientácii všeobecne, na to sú iní odborníci. Ja viem, že každý život s touto orientáciou je jedinečný a jedinečne odlišný a sama orientácia spolupracuje so všetkým, kým sme, čo vieme a čo nás formovalo. Poznám veľa spokojných a tiež veľa nespokojných boyloverov a girloverov a nie vždy je orientácia zodpovedná za ich šťastie, slová a činy. Prosím, nikoho neodsudzujte, ani keď zlyhá vo svojej situácii, lebo nikdy do bodky neviete, čo všetko ho v živote stretlo. Odsúďte skutok, nie človeka. Možno ten chalan/muž nikdy nezistil, ako správne milovať, nikto mu neporadil, nemal nikoho nablízku a jeho orientácia ho nakoniec porazila a uväznila do nenaplneného a smutného života. Aj keď nerozumiete, majte otvorené a vnímavé srdce, ktoré odpúšťa a prijíma.

Mnohým ďalším pádom tak môžeme spoločne predísť. Ak vytvoríme spoločnosť, ktorá neodsudzuje, ale ponúka, ktorá neničí, ale pomáha, naozaj tak môžeme dať priestor ľuďom zápasiacim s neľahkou životnou situáciou a predísť tak mnohým ich pádom. Vzhľadom na okolnosti predpokladám, že takých ľudí bude stále viac medzi nami. Aspoň pouvažujte nad tým, prosím, keď už ste dočítali až sem.

A tí, ktorých sa táto téma hlbšie dotýka: Nie ste predátori detí, nemusíte nimi byť. Život s pedofilnou orientáciou nie je koniec sveta a vie byť nesmierne zaujímavý a krásny. Neostávajú sami v tomto probléme. Zverte sa priateľovi, ktorému dôverujete a často s ním rozprávajte o tom, čo cítite k deťom. Pomáha to. Táto láska sa dá skutočne nádherne a užitočne prežiť, ale chce to odvalu a vytrvalosť pracovať na sebe a žiť čisto. Potom sa začnete aj na krásu dieťaťa pozeráť úplne inými očami a budete chcieť ísť hlbšie, až do samej podstaty lásky a to vám aj sebe z celého srdca prajem.

Pedofília – poznáme ju lepšie ako homosexualitu?

Jakub je Čech, člen Československé pedofilní komunity a v nasledujúcom spracovaní formou rešerše nám viac priblíži túto problematiku.

Pojem pedofílie je zanesen mnoha negatívnymi konotáciami spájajúcimi pedofíliu s zneužívaním detí. Jakkoli medzi pedofíliou a zneužívaním detí súvislosť existuje, je treba říci, že není tak přímočará a jasná, jak se na první pohled může zdát. Začneme ale definicí pojmu.

"Pedofilové" a zvláště "pedofílie" jsou nejasné pojmy, užívané ve velmi rozličných významech. Původně jimi byl myšlen "ten, kdo miluje dítě". Pak vstoupily do hry erotické a sexuální konotace: "Ten, kdo cítí erotickou přitažlivost vůči dětem". To je dnes správná definice. (Gieles, 2001 in Žák 2010)

Z hlediska lékařské diagnostiky je pro české prostředí nejzákladnější definice pedofílie z aktuálně účinné 10. verze Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN), která pedofíliu definuje takto: "Sexuální preference dětí, buď chlapců nebo děvčat, nebo obojího pohlaví obvykle prepubertálního nebo časného pubertálního věku."

Pedofílie patří mezi tzv. parafílie, tedy poruchy sexuální preference, a v MKN ji najdeme v kategorii spolu s fetišismem, sadomasochismem nebo exhibicionismem. V diagnostickém manuálu DSM používaném v USA nenajdeme pedofíliu jako takovou, ale nalezneme diagnózu pedofilní poruchy. Pro stanovení této diagnózy je však nezbytné, aby se dotýčný pedofil dopustil zneužití a/nebo mu její/jeho sexuální preference způsobuje distres a problémy ve vztazích s lidmi. Se svojí preferencí vyrovnaný pedofil, který nepřekročil zákon a vede spokojený život není podle DSM psychiatricky nemocný.

Pedofilům se děti líbí podobně, jako běžně orientovaným lidem dospělí; pociťují k nim obvykle citovou náklonnost, bývají schopni se do nich zamilovat se vším, co k tomu patří, mívají o nich sexuální fantazie. Řada pedofilů má potíže s přijetím vlastní identity a podobně jako u jiných menšinových preferencí může vnitřní coming out vést k psychickým problémům. Někteří pedofilové si své zaměření nikdy nepřipustí, někteří jej dokáží pojmenovat a přijmout již v průběhu dospívání. Jakkoli je pedofílie spojována s muži, pedofilně orientované mohou být také ženy (Kuba, 2013, Weiss, 2018).

Podstatnou částí obtíží v přijetí vlastní sexuality je rozšířený názor, že pedofílie znamená zneužívání dětí a že pedofil je ten, kdo děti zneužívá. Jak už by mohlo být patrné z definic, pedofílie je o preferenci, ne o zneužívání dětí. Jakkoli část pedofilů se zneužití dopustí, je mnoho takových, kteří celý život dítě nezneužijí. Překvapivé může být, že pedofilové nejsou zdaleka jedinými pachateli sexuálního zneužívání a mnohá data ukazují, že pedofilů je mezi pachateli zneužití menšina. Např. výzkum Seta, Cantora a Blancharda (2006) vyhodnotil na základě měření reakce penisu na vizuální podněty (tzv. PPG) jako pedofily 35% lidí z kontrolní skupiny pachatelů zneužití dětí. Český sexuolog a soudní znalec Petr Weiss na základě své praxe několikrát řekl, že 90% zneužití nespáchají pedofilové (Kolář, 2008) a stejného názoru je např. sexuolog Antonín Brzek (Nejezchlebová, 2007).

Kdo tedy podle odborníků páchá podstatnou část případů zneužití, když ne pedofilové? Jedná se zejména o běžně orientované jedince s poruchami osobnosti, se sníženou schopností sebekontroly, osoby emocionálně nezralé, sexuálně frustrované, nebo jedince pod vlivem alkoholu či jiných psychoaktivních drog (Weiss, 2018).

Více informací

V Česku a na Slovensku existuje Československá pedofilní komunita (ČEPEK) a projekt zastřešující spolek. ČEPEK provozuje informační stránku a veřejně přístupné diskuzní fórum a chat. Záměr ČEPEKu je šířit osvětu, co se pedofílie týče a poskytovat podporu a informace pedofilům a přispět tím k tomu, aby se členové nedopustili překročení zákona (pedofílie-info.cz).

Novým projektem zastřešeným Národním ústavem pro duševní zdraví je projekt Parafilik, který poskytuje konzultace a terapii lidem, kteří jsou parafilici nebo mají problematické sexuální chování (parafilik.cz).

Zdroje:

KOLÁŘ, Petr. Weiss: Pedofilové jsou nejlepší učitelé. *Lidovky*. 2008. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/weiss-pedofilove-jsou-nejlepsi-ucitele.A080612_090736_ln_domov_fho

Kuba. Kdo je pedofil. Československá pedofilní komunita. 2013, Dostupné z: <https://pedofílie-info.cz/kdo-je-pedofil/>

Mezinárodní klasifikace nemocí: Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění desáté decennální revize MKN-10 (Vyd. 3.). Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky.

NEJEZCHLEBOVÁ, Lenka. Zpověď MF: Jsem pedofil a učím. *IDNES.CZ*. 2007 Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zpoved-mf-dnes-jsem-pedofil-a-ucim.A071109_152603_domaci_ton

SETO, Michael, Ray BLANCHARD a James CANTOR. Child pornography offenses are a valid diagnostic indicator of pedophilia. *Journal of abnormal psychology*. 2006. Dostupné z: doi:10.1037/0021-843X.115.3.61

WEISS, Petr. Poruchy sexuální preference. Praha: Galén, [2017]. ISBN 978-80-7492-310-4.

ŽÁK, Karel. Definice pedofílie. Československá pedofilní komunita. 2010, Dostupné z: <https://pedofílie-info.cz/definice>

Podme sa viac zamyslieť o pedofílii a homosexualite...

Pedofília spája atribúty sexuálnej preferencie ako súčasti osobnosti človeka, uvedomovanej neraz už v adolescencii. Pedofil sa musí počas svojho života naučiť oddeľovať lásku a sex, učiť sa milovať dieťa čisto, nakoľko dieťa potrebuje milovať a umenšovať sexuálnu túžbu v prospech emocionálneho naplnenia zo vzťahu dospelý - dieťa. Pripomína mi to kresťanské učenie o homosexualite, akurát slovo "dieťa" sa nahradí výrazom "dospelá osoba rovnakého pohlavia."

Danú preferenciu sa nedarí meniť rovnako, ako sa nám v minulosti nedarilo terapeuticky meniť homosexualitu. Buď sme nevedeli ako, alebo to skutočne nebolo možné (bolo to možné, ale nie vo všetkých prípadoch a nie pri každej forme a dĺžke terapeutického vedenia). Heterosexualita aj neheterosexualita sa v priebehu 20 rokov života jedinec stávajú tak pevnou súčasťou jeho osobnosti, že chcieť to zmeniť môže znamenať aj poškodiť človeka. Problém je ale v tom, že homosexualita ako stav sa pomerne rýchlo adaptovala v spoločnosti ako prirodzenosť, pedofília ako stav zostala demonizovaná. Pedofilný stav pri inak zdravej štruktúre osobnosti znamená, že chcem dieťa milovať, no odmietam s ním a pred ním mať čokoľvek erotické.

Spoločenská akceptácia javu, pochopenie či sympatie spoločnosti nemôžu byť vedeckým kritériom na pomenovanie jedného ako preferencie, ktorá dostáva zelenú na ďalší rozvoj, upevňovanie sa, radosť z nej a pomenovanie druhého ako patológie, ktorú je nevyhnutné potláčať, žiť v sebe kvôli nej pocit viny a hanby, zažívať neustály vnútorný boj, obmedzenia. Pritom prijatie pedofilnej sexuálnej preferencie je v živote dotknutého človeka rovnako potrebné, ako je potrebné prijatie tej homosexuálnej. Ak pochopím, že s niečím v sebe chcem žiť (lebo musím), potom môže prísť na rad otázka: "Ako?"

Spoločnosť nerozlišuje stav a skutok. Homosexuálny a pedofilný stav sú rovnako nevinné a rovnako relatívne nemenné. Rozdiel je však v skutkoch a to nie kvôli vede, ale kvôli dohode spoločnosti. Je správne, že pedofilné skutky zostávajú neakceptovateľné. Ale udiala sa krivda, ak skutky inej minoritnej a stále dostatočne nepreskúmanej sexuálnej preferencie boli povýšené na prirodzenosť len na základe toho, že spoločnosť došla do bodu, v ktorom ich dokáže nielen akceptovať, ale ponúkať im aj špeciálnu právnu ochranu. Jednoznačne došlo k porušeniu etického princípu spravodlivosti a objektívneho prístupu k dvom sexuálnym preferenciám. Argument "lebo medved" alebo "obaja sú dospelí" nie sú vedeckými argumentmi a v druhom prípade ide o argument morálny, nie vedecký. Dieťa i dospelý jedinec sú obaja schopní čistej lásky, ale len dospelý môže čistú lásku dieťaťa zneužiť. Môže, ale nemusí. Roly silnejší a slabší, skúsený a menej skúsený atď. sa môžu vyskytovať aj vo svete dospelých, ale už nikto nikdy nedokáže dávať a prijímať lásku nezištnejšie ako dieťa, ktoré nepotrebuje hľadiť na chyby dospelého, rýchlo na ne zabúda.

Vedecky nevieme vysvetliť, prečo rovnaké pohlavie a prečo dieťa, ale psychologické a morálne argumenty sme k pedofílii pridali dodatočne, aby sme si tým spoločensky obhájiť práve homosexualitu a posilnili jej pozíciu. Dnes je na vrchole všetkých neheterosexualít a opäť bez vedeckých dôkazov o tom, prečo by práve ona mala byť prirodzená a rozvíjaná naplno.

Úlohou vedy je vedeckým bádaním, nie odkazovaním na morálne princípy dokázať, prečo by atypický sexuálny objekt "dieťa" mal byť v ľudskom mozgu patologickejší ako iný biologicky, evolučne atypický sexuálny objekt.

Rozlišovanie stavu a skutku bez ohľadu na to, aké spolužitie v spoločnosti okrem usporiadaného spolužitia muža a ženy je ešte bežné a sympatické, zostalo aktuálnym v súčasných kresťanských cirkvách a zdôrazňuje sa ako kľúčový postoj.

Ak si uvedomíme fakt, že homosexualita nemusí byť len vrodená, má zmysel hovoriť o prevencii jej vzniku, rovnako ako má zmysel hovoriť o prevencii nespáchania deliktu pedofilnou osobou a jej podpore v sexuálnej abstinencii, pokiaľ je pedofilný sklon jej jedinou preferenciou.

"Pedofílie se považuje za parafílie podle mě hlavně proto, protože je příliš daleko od normy. Narozdíl od homosexuality pedofílie omezuje dotýčného v navazování vztahů, protože mít plnohodnotný partnerský vztah s dítětem (myšleno osobou mladší 15 let) za prvé není zákonné, za druhé není příliš reálné z hlediska vývojové psychologie. Nicméně je třeba říci, že mnozí pedofilové jsi založili rodinu nebo mají funkční vztah s dospělou osobou. Ne všichni pedofilové jsou výhradně přitahováni dětmi, někoho přitahují alespoň částečně i dospělí. Možností je i adaptace na vztah nezaložený na sexuální přitažlivosti.

Pedofílie se kauzálně neléčí, odborníci ji vnímají jako (vrozenou?) nereverzibilní preferenci. Sexuolog může pomoci se získáním náhledu a se sebezpřijetím, tedy působit psychoterapeuticky, může poskytnout edukaci a informace a pokud je to v daném případě žádoucí, také farmakoterapeuticky ovlivňovat sexuální pud, deprese nebo úzkostné stavy. Struktura sexuality dotýčného se tím nezmění. O preventivní terapii se nyní snaží v článku zmíněný projekt Parafílik.

Do doby jeho vzniku (2020) nebyla prevencia cíleně řešena. I předtím, samozřejmě, bylo možné zajít za sexuologem a psychoterapeutem, nicméně zpravidla se k sexuologům dostávají spíše lidé, kteří už zákon překročili." Jakub

Áno, pedofilný vzťah je ďaleko od normy, ale ak si vezmeme samotnú preferenciu, je ťažké povedať, čo je ďaleko od normy pri sexuálnej príťažlivosti k "nesprávne" objektu, či vôbec má vo vede, nie v spoločenskej praxi zmysel rozlišovať, ako veľmi nesprávny daný objekt je.

Je až zarážajúce, že sexuálna orientácia sa neraz spája s nutnosťou realizovať sexuálnu zložku v intímnom vzťahu. Preto je pedofília zaradená k deviáciám, nakoľko dieťa nie je dospelému rovnocenné a nedokáže objektívne zhodnotiť, s čím súhlasí, ak vôbec súhlasí so sexuálnym kontaktom. Je potrebné mať na pamäti to, že na vlastnú sexuálnu orientáciu nikto nepotrebuje súhlas druhej či tretej strany a viacero ľudí s minoritnou sexuálnou preferenciou si uvedomuje, čo by realizovaním svojej sexuality spôsobovali sebe i svojmu okoliu. I napriek tomu, že sex a sexuálne správanie sa v našej spoločnosti stále viac a viac animalizujú a začínajú strácať akékoľvek mantinely.

Sexuálna orientácia je o emocionálnej a erotickej príťažlivosti. Dnes sa už začína hovoriť o tom, že ako muž môžem erotickú príťažlivosť pociťovať k mužom, ale tú emocionálnu iba k ženám, čo celú situáciu už teraz pri rôznych deleniach sexuálnych orientácií a ich zvyšujúcom sa počte ešte viac komplikuje. Je otázne, či erotická príťažlivosť dokáže existovať bez tej emocionálnej alebo je emocionálna zložka potlačená cielene, nechcene, nevyjadrená kvôli patológii, traume atď. Pri pedofilii je zasa erotická zložka vedome potláčaná v prospech emocionálnej, čo neznamená, že erotická zložka neexistuje. Je však dôležité zdôrazniť, že muž nemusí dostávať erekcie len pri osobách, s ktorými túži mať pohlavný styk či pri činnostiach, pri ktorých myslí na sex. Niekedy ide o vyjadrenie psychosomatickej pohody, uvoľnenosti, citovej väzby, nesúvisiacej túžby, čo sa spontánne vyjadrí aj erekciou. Nekontrolované, žiadostivé túženie s cieľným vyhľadávaním erotického objektu už je niečo iné a i v ňom môže byť vyjadrený viac vnútorný problém (ktorý nemá veľa spoločné s objektom záujmu) ako črta osobnosti.

Nakoľko sexuálna preferencia dokáže byť viac či menej formovateľná počas života človeka, nemožno hovoriť o jej absolútnej nemennosti. Nemá sa však meniť vedome ani cielene, pretože ide o súčasť identity človeka. Jej uvedomovanie počas života sa nachádza v rôznych fázach, ako aj jej prijímanie a žitie v praxi, ovplyvňované vnútorným presvedčením (to je neraz ovplyvnené výchovou), sociokultúrnymi, náboženskými vplyvmi i vlastnými zážitkami. Výchova na sexualitu vplýva priamo i nepriamo. Priamo znamená, aký má rodina vzťah k danej sexuálnej preferencii. Ukazovateľom tohto vzťahu môže byť to, kedy sa dieťa svojim rodičom zdôverí s inou sexuálnou preferenciou. Nepriamy vplyv je podstatnejší, prebieha dlhodobo a znamená to, ako psychosociálne vplyvy v rodine a mimo nej napomáhajú formovať danú sexuálnu preferenciu.

O homosexualite sa vo vedeckej obci stále nevie veľa. Vieme len, že prestala byť chorobou na základe úzu bez dôkladnejšieho skúmania javu, a teda bez nevyvrátiteľných dôkazov. Je tiež známe, že celý proces urýchlila sexuálna revolúcia s obrovským lobistickým tlakom aktivistov a fakt, že liečba homosexuality bola často traumatizujúca a neúspešná. Dodnes však poznáme viacero diagnóz, na ktoré neexistuje kauzálna terapia, prípadne, najmä ak sa týkajú ľudského mozgu, nevieme s určitosťou povedať ani to, ako vznikajú. Nemáme o homosexualite jasné dôkazy, máme k dispozícii len hypotézy, ktoré používame pri argumentovaní ako dôkazy. Napriek tomu, že žijeme vo vyspelej, nesmierne kritickej a na fakty zaťaženej spoločnosti 21. storočia, vyššie uvedené akosi málokomu prekáža.

Teda to, aký obraz a verejnú mienku pri homosexualite máme je práca médií, sociálno-výchovných a kultúrnych elementov spoločnosti a ich flexibility, nie produkt vedy. Hlavne v začiatkoch sexuálnej a homosexuálnej revolúcie sa to dialo dezinterpretáciou faktov a vytrhávaním vyjadrení z kontextu. To na počiatku udalo ideologický smer a dnes v mnohých krajinách stojíme na prahu homosexuálnych manželstiev alebo sme ho už s nadšením prekročili. Pri akejkolvek inej problematike by bol takýto rýchly progres na základe dojmov, pocitov a manipulácií nemysliteľný. Avšak davová psychóza vždy bola a bude *perpetuum mobile* spoločnosti.

Aj v našej spoločnosti žijú jednovaječné dvojčatá, z ktorých jeden je homosexuál a druhý nie je. Už to by malo byť dôvodom na rešpektovanie iných ako prenatálnych príčin vzniku a vývinu sexuality človeka.

Veda má a mala by mať iné kritériá skúmania prirodzenosti javu, ako je jeho spoločenská akceptovateľnosť či dokonca sympatickosť. Faktom je, že homosexualita nie je len vrodená a nie každá homosexualita je vrodená. Čiže musíme pripustiť to, že homosexualita nejakého človeka sa formovala počas života a nadviazala na rodový diskomfort či zranenia v detstve. Tie zranenia sú malé, takmer nedetekovateľné, ale je ich množstvo, inokedy sú závažné, jasne pomenované minimálne s odstupom času a zasahujú identitu vnímavého dieťaťa aj ako dospelého človeka. Niekedy dané vplyvy neboli objektívne závažné, ale pre konkrétne dieťa, ktoré ich intenzívne prežívalo a ktorého sa hlboko dotýkali, zasa boli subjektívne závažné.

Je už ťažko zmeniteľné niečo, čo sa formovalo takmer 20 rokov a pri väčšine známych terapií aj neúspešne. To ale neznamená, že homosexualita je vždy nemenná. Každá sexualita človeka sa môže meniť v priebehu času. Skutočná

škodlivosť ale spočíva v nevhodnom motíve zmeny a jej očakávanie. Nutným predpokladom nemennosti nie je len vrozenosť javu. A zasa získať vždy neznamená možnosť zmeny či výberu. V ľudskej duši je márne hľadať detskú logiku.

Je tiež otáznosť, do akej miery porušuje základné ľudské práva a slobody zákaz vnímania, pomenovania zranení vo vlastnej neheterosexuality s možnosťou terapeutickú intervenciu.

Neraz počívame, čo je do homosexuality cirkvi. Cirkvi si plnia svoju povinnosť vyvracať novodobý mýtus o tom, že manželstvo je právny zväzok, na uzatvorenie ktorého nepotrebuje nič, iba mať sa rád, byť aspoň takmer dospelý a súhlasiť so sexom. Ono to na jednej strane znie veľmi zaujímavé a slobodne. Na druhej strane to otvára cestu aj inému rozloženiu ľudí, čo do počtu a rodu (v budúcnosti možno aj veku), ktorí spĺňajú tieto chabé podmienky na vstup do manželstva.

Je veľmi zaujímavé, ak predkladatelia návrhu na homosexuálne manželstvo deklarujú, že manželstvo tvoria iba dvaja ľudia. Iný dôvod ako ten, že muž a žena sú tradične v legitímnom zväzku dvaja, a proti ústavnému zakotveniu ktorého tak vehementne bojujú, v podstate neexistuje. Nie je žiaden iný logický a vysvetliteľný dôvod, prečo by homosexuálny zväzok nemohli tvoriť traja alebo viacerí ľudia, nakoľko medzi sebou nedokážu splodiť dieťa a milovať sa emocionálne aj sexuálne a vychovávať zadovážené dieťa dokážu rovnako aj traja ľudia naraz. Dokonca je to časovo a ekonomicky výhodnejšie pre každú osobu s väčšou istotou, že bude komplexne postarané o konkrétneho partnera i o dieťa.

Dnes to v cirkvách a v konzervatívnej časti spoločnosti štatisticky nie je o homofóbií, ale o strachu vyjadriť svoj názor a o bojoch proti krivým, ale spoločensky i politicky výhodným obviňovaniam cirkvi a konzervatívnych občanov z homofóbie, ak nepodporujú právny inštitút homosexuálneho manželstva.

Pokúsme sa to ako spoločnosť zmeniť. Pokúsme sa tiež viac hovoriť o pedofilii, pretože musí byť strašné mať 25 rokov a žiť v takomto strachu a vnútornej neslobode, lebo vaša sexuálna preferencia je nesprávnejšia ako tá homosexuálna.

Veľmi často sa argumentuje tým, že dieťa ešte nie je duševne pripravené na pohlavný styk a partnerstvo s maloletým nemôže byť rovnocenné. Ale tu ide o čistou lásku, ktorú dokáže ponúkať dieťa a ktorá už v dospelosti stráca svoju nevinnosť a nezištnosť. A práve to je to podstatné, čím je očarená pedofilná osoba. Predovšetkým však nemôže za erotickú zložku svojho záujmu o dieťa. Erotický motív môže byť obyčajným potenciátorom, na ktorom je možné v každom okamihu vzájomnej interakcie pracovať. Aj pri dospelých osobách by sme mohli argumentovať tým, že ich vzťah nemôže byť rovnocenný ani plnohodnotný, ak minimálne jeden z nich osobnostne nedospel, nedozrel do plnosti svojho pohlavia, nedosiahol základné kritériá emocionálnej zrelosti. V tomto prípade i homosexuálny partnerský vzťah môže raniť. Zrelá láska nedovolí druhému ubližovať a nevyhnutne chráni telesné i duševné zdravie milovaného. Tu však nejde o erotické vzťahy, ale o zrelosť v láske v intímnom vzťahu a o hlbokú podstatu sexuálnej preferencie. Ona je, či už je tolerovanejšia alebo netolerovaná vôbec a potrebuje byť napĺňaná objektmi svojho záujmu. Každá sexuálna preferencia nebráni budovať kvalitné vzťahy, samozrejme nie nevyhnutne partnerské. Bolo by veľmi smutné, keby kvalitným vzťahom bol len vzťah partnerský a keby žiaden vzťah bez sexu nebol plnohodnotný ani dostatočne naplňajúci tie podstatné potreby človeka.

Sú medzi nami ľudia, ktorí si plne uvedomujú pozadie svojich (aj) erotických túžob, ktoré sa dali očakávať, no nemožno ich nazvať prirodzenými. Ich poznanie sa začína považovať za patologické myslenie a odmietanie seba s danou sexualitou, čo je len vyjadrením ich obrovského nepochopenia.

Je fascinujúce, že cirkvi pristupujú k homosexuálnym osobám a ich sexuálnym túžbam podobne ako vyspelé society k pedofilným osobám a ich túžbam. Neodporúča im vyjadrovať sexuálnu zložku komplexného záujmu o vybrané objekty, ale nebráni im chrániť, sprevádzať a milovať tieto objekty tou najčistejšou a najúprimnejšou láskou a naplňovať si tak aj svoju potrebu byť milovaným a užitočným.

Je smutné, že pedofiliu si pripomínáme len pri správach o zneužívaní detí a homosexualitu pri tom, ako sa krivdí homosexuálom a ako sa nechápe ich krásna sexuálna orientácia. Homosexualitu sme v žiadnom prípade nemali takto povýšiť, ale mali sme k nej pristupovať s veľkými rešpektom a bážňou ako k niečomu, čo zrejme poznať nikdy nebudeme. Ale to isté sa týka každej sexuálnej preferencie, či už ju preferenciou chceme alebo odmietame nazvať (vyššie spomínaný princíp spravodlivosti)...

Nové trendy vo vnímaní transsexuality a v prístupoch k nej

Transsexualita bola v MKCH-10 (ICD-10) vedená ako porucha (čiže psychické ochorenie) pohlavnej identity a definovaná ako: *"Túžba žiť a byť akceptovaný ako príslušník opačného pohlavia, zvyčajne sprevádzaná pocitom nepohody z vlastného anatomického pohlavia alebo jeho neprimeranosti a želaním chirurgického a hormonálneho liečenia, ktoré by zladilo telo pacienta s preferovaným pohlavím."*

V súčasnosti dochádza k veľkým zmenám v odbornom i celospoločenskom vnímaní transsexuality, v rámci ktorých sa dostávame od transsexualizmu (ICD-10) cez rodovú dysfóriu (DSM-5) a pohlavnú inkongruenciu (ICD-11) k transidentite (konečný cieľ aktivistov za vnímanie transsexuality ako prirodzenej variácie sexuality a lepšie postavenie trans osôb v spoločnosti). Ide o proces, v ktorom je každý štát zatiaľ na inom stupni.

Pohlavná identita pozostáva z jadrovej pohlavnej identity tvorenej prvými rokmi života pôsobením biologických a psychologických vplyvov (formovanie psychického pohlavia rodičmi na základe toho biologického). Druhým komponentom je pohlavná rola (formovanie psychického pohlavia cez kultúrne normy a sociálne očakávania), ktorá sa nevedome zvnútorňuje. Tretím komponentom je orientácia na pohlavného partnera, čiže sexuálna preferencia ako výsledok predošlých dvoch komponentov, vzťahovej skúsenosti s rodičmi, osobných skúseností s primárnymi mužskými a ženskými vzormi a ich vzájomným pôsobením, ako aj vlastné predstavy či predstavy akceptovaných autorít o tej-ktorej sexualite.

Negatívna emočná skúsenosť v kľúčovom vzťahu môže vzniknúť už v útlom detstve a môže byť prekážkou v identifikácii s rodičom rovnakého pohlavia, jadrovou príčinou negatívneho sebaobrazu a odpojeného vnímania rovnakého pohlavia. Korigujúca emočná skúsenosť v terapeutickom vzťahu sa môže pomerne úspešne získať ešte aj v puberte, kedy mozog pubescenta je vplyvom začínajúceho pôsobenia pohlavných hormónov plastickejší ako mozog v ďalších obdobiach života. Terapeut alebo terapeuticky pôsobiaca osoba je v role katalyzátora, ktorý spúšťa reťaz pozitívnych zmien.

Na druhej strane sa v odbornej literatúre hovorí, že identita a sexuálna orientácia sú dve nezávislé dimenzie, alebo, že síce máme rôzne úvahy o somatickej a psychickej etiológii konkrétnych neheterosexuálností a žiadna nie je záväzným vysvetlením, nie je to nič udivujúce, lebo nemáme žiadne vysvetlenie ani pre heterosexuálnosť. Prihliadajúc na vyššie spomenuté formovanie pohlavnej identity človeka sú tieto tvrdenia sporné až uletené (akoby sme sa aj chceli vyjadriť slobodnejšie, ale z ideologických dôvodov a pre jasný a rafinovaný diskurz sa zahráme na totálne nevedomých, ale dobrých a prajných anjelov odpatologizovania).

Poznáme skôr viacero veľmi pravdepodobných vplyvov, avšak sú to vplyvy, ktorých priama spojitosť so sexualitou človeka je ťažko dokázateľná. Môžeme niečo dedukovať z biografických anamnéz a aj tieto výpovede môžu byť neúplné alebo skreslené (schopnosťou človeka vstupovať do seba a vnímať súvislosti, aktuálnymi spoločenskými náladami pri danej problematike, rozvoľnením noriem, vlastným teoretickým balíčkom plným každou interpretujúcou osobou viac či menej modifikovaných informácií alebo nekriticky prijatých dobre a slobodne znejúcich postojov). Je to spôsobné absenciou faktov pri problematike psychickej sexuality človeka. Dobrý terapeut však vie, kedy a čo sa má pýtať a čo tým sleduje. On by možné súvislosti poznať mohol a mal.

Viacerí odborníci tvrdia, že či už pri homosexualite alebo transsexualite, je podobne ako pri heterosexualite prítomné celé spektrum duševných stavov - od psychického zdravia po duševnú chorobu. Čo ma pri tomto tvrdení vyrušuje, je nápadný dôraz na to, že ak už pridružená psychická porucha, tak najčastejšie v súvislosti s rôznymi intrapsychickými a interpersonálnymi konfliktami nadväzujúcimi na intoleranciu, nepravosť až krutosť rodiny či spoločnosti pre "inakosť." Obdobie pred tým, vnútorné utrpenie pred tým, skutočné dôvody inakosti pred uvedením si svojej sexuálnej preferencie akoby málokoho zaujímali.

Takisto sa o neheterosexuálnosť, ale nie o každú, hovorí ako o prirodzenej variácii ľudskej sexuality, avšak prihliadajúc na to, ako sa pohlavná identita formuje a koľko patologického na jej vývin môže od raného detstva pôsobiť, je akurát prirodzené to, že tieto negatívne vplyvy (alebo nedostatočné napĺňanie vyššej potreby, negatívna emočná skúsenosť, negatívny sebaobraz pod vplyvom zraňujúcej blízkej osoby či rodinnej dynamiky) zasiahli nielen psychický, ale celkový, teda psychosexuálny vývin jedinca.

Vstupom do platnosti ICD-11 v roku 2022 sa diagnóza transsexuality ako duševnej poruchy presunula do kategórie Problémy/stavy v oblasti sexuálneho zdravia pod názvom Pohlavná inkongruencia v adolescencii a dospelosti, na ktorú sa už nemá nazeráť ako na psychickú poruchu. Čiže je to diagnóza, ktorá vlastne nie je poruchou (alebo zostáva "zvláštnym stavom" *pro forma* kvôli zdravotným poisťovniam). Pripadá mi to ako nesprávne, ak účelovosť patrí k mentálnym nástrojom pri úvahách o diagnózach a nechorobných stavoch, poruchy sa menia na prirodzené stavy aj bez

toho, aby došlo k nejakému významnému vedeckému posunu pri ich skúmaní (teda menia sa len na základe dojmov, spoločenských tlakov či úzu), nerovnakým metrom sa nazerá na vybrané diagnózy a nechorobné stavy a pod. Je zároveň neetické, aby transsexualita, dnes v prirodzenosti vnímaná rovnako ako homosexualita, iba v preoblečenom pojme zostala prítomná v ICD-11, pričom homosexualita v psychiatrických klasifikáciách už dávno nie je, hoci dodnes pri nej máme množstvo otáznikov. Podobne bola a stále je spojená s rodovou nekonformitou v detstve a počas dospievania a s mnohými inými málo diskutovanými anamnestickými údajmi a duševnými stavmi, ktoré sa zámerne nechcú spájať s psychosexuálnym vývinom jedinca. Svedčí to o obrovskom tlaku a nedozeraných následkoch lobistických skupín na psychiatriu ako takú, výsledkom čoho sú potom takého nelogické, nevedecké rozhodnutia a rozporuplné vyjadrenia s tendenciou bagatelizovať potrebu ďalšieho, avšak nezávislého, nezáuťatého výskumu.

Inak si neviem vysvetliť neobvyklý precedens nahradiť pojem porucha nesúlalom, stavom a presunúť ho v zozname diagnóz do samostatnej kategórie (keď už to v podstate nemá byť vnímané ako diagnóza).

V skutočnosti má inkongruencia opisovať špecifický stav, ktorý nie je častý, ale ktorý sa už pravdepodobne počas života nezmení. To je predsa aj homosexualita či pedofília. Homosexualita už ale desaťročia diagnózou ani zvláštnym stavom v ICD/MKCH nie je. Pedofília naďalej zostala medzi parafíliami ako duševná porucha, pričom vieme, že podľa týchto kritérií je i ona sexuálnou orientáciou (patológiou sa stáva až po reálnom pokuse o erotický kontakt s dieťaťom).

V ICD-11 rovnako pribudol stav "rodová inkongruencia v detstve." V detstve (ale ani počas dospievania) nie všetko, čo vyzerá ako "transsexualita," aj skutočne bude transsexualitou neskôr. Preto si rodičia musia dávať ohromný pozor na to, ako a od akého veku budú zaobchádzať s pohlavnou identitou svojho dieťaťa.

Nové smernice pri pohlavnej inkongruencii (transsexualite) už požadujú individualizovaný prístup, teda nie časovo ohraničený (najmenej rok) a striktne daný "test všedným dňom," ktorý mohol byť v niektorých oblastiach života značne diskriminujúci a traumatizujúci. Po novom má byť na trans osobe, či, kedy a v akej miere vstúpi do roly želaného pohlavia. Obligatórna, aspoň rok trvajúca psychoterapia predchádzajúca tranzícii sa mení na odporúčané koučovanie trans-afirmatívneho procesu - uvedomovanie si a akceptovanie psychiky vlastnej pohlavnej identity a sprevádzanie rodičov. Zmena osobných údajov má byť možná aj bez predošlej chirurgickej intervencie, ale aj hormonálnej liečby, ideálne bez nejakých odborných posudkov (zatiaľ sú však na to ešte v mnohých krajinách potrebné posudky od odborníkov).

Chirurgická intervencia môže alebo nemusí nastať, resp. môže sa podľa prania pacienta ísť postupne do zmien dovtedy, kým nepovie: "Stop!" Teda pozoruje sa, pri akom zásahu už došlo k navodeniu pohlavnej kongruencie. Mali by sa tiež v rámci Európy vytvoriť špeciálne chirurgicko-plastické centrá zamerané práve na takéto typy výkonov na trans osobách, aby špecializovaní chirurgovia boli čo najkompetentnejší a čo najviac skúsení.

Trans deťom sa majú podávať blokátory puberty do dovŕšenia 16-teho roku veku a potom sa má rozhodnúť, či sa začne s podávaním hormónov opačného pohlavia alebo nie. Áno, je pravda, že trans dieťa zle znáša pubertálne zmeny, ktoré ešte viac zvyrazňujú neželané pohlavie, avšak zákaz psychotherapeutického vedenia k sebaapriatiu a láske k svojmu biologickému telu v takomto veku môže byť aj škodiaci. Mužské a ženské myslenie a vôbec konštitúcia mozgu sa nepretransformujú ani po kompletnej tranzícii. Zvlášť je potrebné vedieť, ako nezraňujúco aj ako zavčas psychotherapeuticky pôsobiť a získavať tým aj čas, najmä ak je osoba stále v relatívne intenzívnom psychickom vývine. Pocit alebo presvedčenie, že som vnútorne opačným pohlavím neznamena, že ním duševne som v každom ohľade. To je jeden z hendikepov (okrem nemožnosti dokonalej telesnej a orgánovej premeny na opačné pohlavie), ktoré môžu zhoršovať kvalitu života (postupom času umenšovať radosť z tranzície či byť príčinou vytriezvenia niekoľko rokov po nej) trans osoby po tranzícii a kvalitu/udržateľnosť jej vzťahov, pokiaľ v nich chce vystupovať ako biologický muž či biologická žena.

Pamätám si, ako som musel mladému trans mužovi po kompletnej tranzícii nejaký čas vysvetľovať, že nemá prostatu a že pre biologického muža je penis veľmi dôležitý, vníma ho inak ako žena. Aj z toho vyplýva, že psychotherapeuticky sa tieto osoby extrémne zanedbávajú alebo ide o sprevádzanie nedostatočné až nevhodné. Rozumiem, že nie každého v procese tranzície uspokojia reverzibilné zmeny, ale pokiaľ nebudeme pacientov kvalitne a dlhodobo edukovať (v procese ich zrenia), môžu nám čokoľvek uponáhľané, hoci i v dobrom úmysle, raz otrieskať o hlavu. Takisto, keby sme mali vždy pacientovi vyhovieť jeho požiadavke čo najskôr, inak spácha samovraždu, nepotrebujeme psychiatrov ani psychiatriu. Práve tu môžeme využiť umenie budovania dôvery v slobode, verbálnej intervencie a sugestívneho pôsobenia.

Vyrastie z tohto chlapca gay?

Rozprávanie skutočného príbehu

Štvorčlenná rodina sa vybrala na výlet - mama, otec, trojročný syn a osemročná dcéra. Ako aj iné rodiny, aj táto chce mať zvečnené spoločné momenty. Poprosili teda niekoho, aby ich odfotil z niekoľkých metrov a zachytil aj krásnu scenériu. Obaja rodičia si berú do náruče jedno dieťa. Syn ale odmieta otca, tak si ho necháva mama a k otcovi ide dcéra. Cvak! Fotka je na svete.

- Čo to ale chlapec na sebe má? Celé dievčenské plavky?

- Áno.

- Prečo? Veď je teplo a je to chlapec!

- Pretože nechce byť vyzlečený ako otec. Vystrája kvôli tomu. Nechce otca, cíti voči nemu nepriateľstvo.

- Taký malý? Prečo? Urobil mu otec niečo?

- Nie. Každý deň, keď prišiel z práce, pobozkal ho a keď bol chorý odviezol ho s mamou k pediatrovi alebo na pohotovosť. Nikdy na neho nekričal a ani raz ho neudrel.

- Tak potom je to jasné! Urobil niečo jeho mame!

- Nie. Úplne bežná rodina, ktorá žije hlavne pre svoje deti. V podstate pre deti robí všetko. Rodičia nie sú zlí ľudia. Občas hádky, asi ako v každej rodine, ale žiadne násilie. Muž síce na začiatku manželstva mal pozitívny vzťah k alkoholu, ale žena mu ho piť zakázala, takže už keď prišli deti, ani raz z neho nebolo cítiť alkohol.

- Ja už skutočne neviem. Myslím si, že syn sa narodil do iného tela. Ty určite vieš, čo sa stalo. Tak mi aspoň povedz o tom chlapcovi viac.

- Áno, viem, čo sa stalo v tejto tradičnej slovenskej rodine. Bol to proces, ktorý začal takto. Dnes je na začiatok procesu spomienkou len jedna poloroztrhaná fotografia. Ale v duši sa to potrhanejší dodnes.

- Rozprávaj ďalej, prosím.

- Chlapec nemá rád agresívne hry a viac si rozumie s dievčatami. Jeho nástup na povinnú školskú dochádzku je problematický, lebo mama je ženou v domácnosti a medzi synom a matkou sa vytvorilo veľmi silné puto. Samozrejme, nielen kvôli tomu, že je doma 24-hodín denne. Spolužiaci si na chlapcovi všimajú, že je veľmi hanblivý, napätý, citlivý a separuje sa. Starší chlapci si to všimajú tiež a začínajú sa mu posmievat'. Nemá rád kolektívne športy, lebo mu pripadajú príliš agresívne a mohol by sa pri nich zraniť, mohol by ho niekto vysmiať, slovne mu ublížiť. Jeho hry sú viac dievčenské. Jednoducho, je iný a deti sa nevedia postaviť k takémuto typu inakosti.

- Ale to si asi prehnal, že trojročný chlapec necíti nič k otcovi. Veď nemá kvôli čomu. Sú ozaj zlí a násilnícki otcovia a ich deti ich v takomto veku ešte majú celkom rady.

- Je to pocit cudzosti, odporu, akoby ho i chcel mať rád, ale nemohol či nevedel. Jeho otec nikdy nezažil vzor dobrého otca. Nevedel, čo má otec robiť, ako má otec milovať, čo všetko vo vzťahu k synovi znášať, čo si nebrať k srdcu, kedy zabojovať. Nevytvoreniu puta medzi otcom a synom pomohla aj matka. Vytvárala obraz o otcovi, ktorý nie je schopný, nie je dosť dobrý, má sa od malého dieťaťa držať ďalej a iba pomáhať matke. Chlapec pod týmto vplyvom myslením neprestáva byť ženou (nie je mu vlastné myslenie muža, lebo sa nikdy neprípútal k otcovi), preto otec i rovesníci mu nie vždy rozumejú. Nechce byť ženou, neprekáža mu jeho telo ani pohlavný úd (ako by mu aj mohli v takom veku prekážať), ale v jeho chlapčenskom tele sú hlas, spôsob uvažovania, postoje matky a puto k nej silnejšie ako čokoľvek iné. Dokonale s ňou splynul a nevytvoril si identitu odlišnú, identitu vlastnú na základe inej predlohy. Tu nešlo o prítomnosť/neprítomnosť otca, ale šlo o to, ako bolo s obrazom otca/muža v rodine narábané.

Otázky:

- Čo mohlo byť príčinou minimálneho množstva pozitívnych emócií smerom k otcovi vo veku troch rokov?
- Mohol niečo urobiť otec pre to, aby vzťah trojročného syna k otcovi bol iný?
- Mohla niečo urobiť matka pre to, aby vzťah trojročného syna k otcovi bol iný?
- Je vzťah matky a syna v poriadku?
- Prečo chlapec inklinuje k ženskejším činnostiam a správaniu? Zmení sa to niekedy?
- Bude chcieť tento chlapec byť v dospelosti ženou?
- Bude prežívať niečo erotické k opačnému pohlaviu?
- Bude pociťovať niečo erotické k rovnakému pohlaviu? Ak áno, kedy?
- Bola sexualita chlapca do tej doby už daná a nemenná?
- Zasiahlo to niečo, čo sa ešte len vysvetlí, aj dcéru?
- Ako ten muž žije dnes? Je šťastný?

O 25 rokov neskôr... píše chlapec, ktorý sa stal mužom:

Každá rodina sa môže snažiť viac, aby sa každé jej dieťa v nej cítilo rovnako vnímané, cenené, uistené a čo najviac pripravené na reálny život. Nestačí len dávať dieťaťu podľa svojich schopností a nálad, niekedy je potrebné sa prekonať - budovať či kontrolovať sa viac a nezabúdať na rešpektovanie a podporu vývinu rodovej identity dieťaťa, jeho sebavedomia, svedčiť svojím vzorom o tom, ako sa stavať k rôznym situáciám a ako prekonávať tie stresové.

Až neskôr som si uvedomil, že objektívne to v našej rodine nebolo také zlé, no veľmi som prežíval už ako malý chlapec každú maličkosť a vysvetľoval si veci možno inak, ako boli mienené. S takýmto nastavením duše som sa zrejme narodil, nie však už s vopred hotovou sexualitou.

Mama je z mnohohodetnej rodiny s otcom alkoholikom. Od detstva mala psychické problémy a otec v rodine ju poznačil aj vo vzťahu k iným mužom (nedôvera, potreba mať veci pod kontrolou, ofenzívne výpady). Bola jednoduchá, trochu bigotná, neurotická s výkyvmi nálad a neadekvátnymi reakciami či výchovnými metódami. Nie vždy dokázala dať svoje emócie voči nám deťom najavo, napr. uznať našu šikanu v detstve, prejaviť ľútosť pri zlyhaní smerom k nám, svoju nedokonalosť a pod.

Otec bol tvrdohlavý, mával skreslené predstavy o realite, vyrastal v prostredí s otcom alkoholikom, vychovávaný starou mamou, ktorú veľmi miloval (avšak zomrela, keď mal asi 5 rokov). Kolektívom bol prijatý neskôr. Ako dospievajúci chránil matku pred otcom, občas musel zdvihnúť ruku na otca, ale nikdy ho neudrel. Matka sa ho po svadbe s neodobrenou ženou zriekla. Dnes je nesamostatný, naďalej prostý, nerozhodný, trpí zmiešanou poruchou osobnosti, vytvoril si svoj vlastný svet, má svoje nelogické aktivity, ktoré nesmie nikto narušiť. Je pod dohľadom manželky (mojej matky), ktorá sa k nemu správa skôr ako k nedospelému individuu, o ktoré sa nemôže oprieť a ktoré máločo urobí samo od seba alebo poriadne. Jeho emocionalita je oploštená voči žene i voči nám deťom.

Svoj špecifický a často negatívny vzťah k otcovi naša mama vždy vyjadrovala aj pred nami deťmi.

Našu rodinu a rodičov okolie vnímalo ako minimálne problémovú (občas susedia počuli hádky). Mamu vnímali ako milujúcu a obetavú matku s morálnymi zásadami, otca ako introverta, ktorý zabezpečuje rodinu a plní si všetky základné povinnosti voči nej.

Počas môjho útleho detstva sa v maminom živote stali veci, pre ktoré si ma k sebe silno pripútala, a ja som to ako dieťa vnímal normálne; dožadoval sa jej pozornosti ešte viac. Pomohli mi k tomu môj temperament, nešikovnosť, chorľavosť a to, že otec mi bol cudzí. Mama bola takisto veľmi vnútorne spätá so svojou mamou, ktorá bývala s nami a ktorá umrela, keď som mal sotva dva roky. Ja som sa stal jej najväčším útočiskom. Boli sme spolu stále, pretože bola ženou v domácnosti. Ďalším dôvodom môjho nezdravého vzťahu s mamou boli vážne manželské nehody rodičov. Ako deti (ja a moja staršia sestra) sme boli chtiac-nechtiac rozhodcami v ich hádkach, museli sme počúvať ponižujúce hádky, zhadzovania otcovej autority a vnímať jeho neschopnosť urobiť pre rodinu aj čosi viac, ako priniesť domov zarobené peniaze. Vlastne ja som nikdy nevnímal otca ako autoritu, lebo ani mama ho tak nevnímala, odkedy si pamätám. Na otca nemám z detstva žiadne spomienky, zážitky s ním, hoci bol takmer každý deň doma. Dodnes neviem, či skôr mama nedovolila otcovi realizovať sa, bránila sa dôverovať mu kvôli strachu, že ak mu dá viac slobody, on to zneužije a bude ju týrať, ako týral mamu jej otec, alebo sa môj otec naozaj nikdy nemal stať otcom (ako manžel bol spočiatku vraj veľmi pozorný, ale potom sa cítil atakovaný všetkými členmi rodiny, do ktorej sa priženil, a zrejme rezignoval). Otec bol pre mňa nedostupný nie pre svoju prílišnú nadradenosť či nedostatok času, ale pre svoj strach, povahu, nevýraznú osobnosť, zaťatosť a možno i naivitu (žil v presvedčení, že každý otec, ktorý dieťa nebije a nosí domov peniaze, je dobrý otec a bohato to stačí). Mama bola zasa moje všetko a cez ňu som sa identifikoval. Typické mužské aktivity a sebaistota mi boli cudzie (mama sa veľmi nepáčili), hoci som nikdy nechcel byť ženou a netúžil som ani po typicky ženskom povolaní. Obaja rodičia boli poznačení vlastnými rodinami, komplikovanými vzťahmi v rodine a otcami alkoholikmi. Pri niektorých mojich kamarátoch boli naviazanie sa na mamu, iné prešľapy mamy a zlyhanie otca menej citelné, a pri iných zasa výraznejšie, ako to bolo v mojom prípade.

Otec ma vždy posielal preč, keď som chcel, aby sa mi venoval, posielal ma za sestrou, keď som napríklad nevedel úlohu do školy (a tá na mňa v tom veku nemala nervy) alebo na mňa kričal, keď som si niečo z jeho "odložených" vecí zobral na hranie. Mama sa zasa často hádala s ním, že nič nevie urobiť poriadne alebo zasa niečo zbabral. Možno že si otec potom svoju frustráciu vybíjal na mne minimálne tým, že sa tváril, akoby som mu zavadzal, ale podľa mňa unikol zo vzťahu, ktorý nezvládal, svoje deti "zavesil na krk matke" a bol rád, že má na bojisku (on vs. svokra, on vs. švagor, on vs. jeho manželka) a po práci pokoj. Navyše vyrastal v presvedčení, že žena sa má výchovne starať a je fajn, ak otec existuje. Chcel byť pánom domu, ale nikdy mu to nebolo umožnené, pretože dom ani nebol jeho.

Samozrejme, ako dieťa som netušil, že ma niečo z toho zraňuje, ale keď si na to spätne spomeniem, bolo to strašné, čím si moja duša musela prechádzať každý deň, do čoho ma to rodičia zatiahli a ako mi tým sťažili adaptáciu na kolektív. Bol som extrémne nesamostatný a úzkostlivý. Otec mi spočiatku nechýbal, lebo som ho ani nepoznal a hoci ho moja matka mala istým spôsobom rada, ja som ako dieťa nasiakol tým, čo voči nemu pred mnou vyjadrovala. Pamätám si, že už v materskej škole boli pre mňa chlapci veľmi divné a veľmi odlišné entity v porovnaní so mnou. A hoci pozorovať ich na základnej škole niekedy naháňalo strach (často mi pripadali krutí, arogantní, rebelujúci), postupne som stále viac a viac obdivoval ich silu, šikovnosť, sebavedomie a úspešnosť. Celkovo to, že sú mužmi s takou ľahkosťou, kdežto ja som seba vnímal ako nemešlo plné strachu a hanblivosti. Do kolektívu som vždy prichádzal s úzkosťou a dlho nebol nikto, kto by ma mal rád takého, aký som. Akoby mama s otcom zo mňa urobili mimozemšťana, ktorý sa nedokázal začleniť do sveta ľudských mláďat. Hoci ani dievčatá sa so mnou baviať veľmi nechceli, a ak, tak s takým odstupom až nadradenosťou, no myslením mi boli blízke. Nikdy som sa necítil byť jeden z tých sebavedomých, šikovných a obdivovaných chlapcov a postupne všetko na nich ma začalo priťahovať, začal som snívať o tom, aké by to bolo byť jedným z nich..., alebo aké by to bolo, keby sa o mňa taký chlapec zaujímal a mal ma rád. Spočiatku a veľmi dlho to nebolo nič erotické.

Až neskôr som si vedel sám pred sebou pomenovať, čo mi vlastne na otcovi prekáža. Boli to napríklad ignorovanie, nedržanie slova, klamstvo, ľahostajnosť, chorobné šetrenie, nevšímavosť, hádzanie zodpovednosti na iných, neochota sa učiť novým veciam, impulzivita a nevyjadrovanie emócií. Najťažšie sa mi prijímala skutočnosť po tom, ako som si ju naplno uvedomil, že ja vlastne nemám otca, hoci existuje vedľa mňa, že už ako dieťa som sa v živote posunul ďalej ako on a že ma nemá čo naučiť... aj to, čo by mohol, sa mu nechcelo. A v podstate až ako dospelého ma začalo bolieť také to chýbanie skutočného otca - múdre rady, vedenie, zručnosti... a uvedomenie si toho, že vždy mi takýto otec chýbať bude.

Možno, čo mi tak viac doma prekážalo, bolo to, že mama s otcom si pred nami deťmi nikdy nepriznali svoju nedokonalosť, chyby, slabosti, hoci sme ich už ako deti videli. Chceli od nás to, čo sme v rodine nevideli robiť svojich rodičov. Rodičia tiež nemali správny prístup k sexualite, intimite, nechápali pocity ani správanie svojich detí, nevedeli si pred nami vyjadriť aspoň takú lásku a rešpekt, ktoré medzi nimi boli, sex bol tabu a moja šikana síce mamu trápila, ale bála sa to pred mnou priznať. Vždy pôsobila ako tá silná, ktorá musí riadiť domácnosť a nemôže pred dieťaťom uznať, že niečo nie je jeho chyba. Myslela si totiž, že ak sa ja ako dieťa zmením, tak sa zmení aj moja šikana. Nakoniec však bola príliš ochraňujúca. Toľko som vždy plakal a zúfal si, až som ju nakoniec presvedčil, aby urobila tak, ako som chcel ja (napr. som necvičil na telesnej výchove, aby sa mi iné deti nesmiali). Mama ma aj nevhodne obliekala (akoby nerozlišovala to, že ja už nie som druhá dcéra) a aj sa ku mne správala ako k jemnejšiemu pohlaviu. Bol som vnímavejší a úplný emocionálny opak otca, ktorý si tak zrejme ku mne nedokázal nájsť cestu aj z tohto dôvodu. V rodine sme zažívali veľa lásky od mamy, ale tá láska bola podmienková s emocionálnym vydieraním. Otec nás vždy odkazoval na mamu, akoby nebol svojprávny. Sestra bola takým rebelujúcim dieťaťom. Ja som sa vždy snažil byť poslušným synčekom a to sa mame páčilo.

Bez mamy som nevedel žiť ani ako 3-ročný, ale ani ako 12-ročný. Hlas, ktorý mi dlho vnútorne hovoril, čo je dobré a čo zlé, nebol hlas svedomia, ale jej hlas.

Ako som už spomenul, dlho som nevedel identifikovať svoju odlišnosť v sexuálnej orientácii, keďže som bol vždy a vo všetkom iný. Zrejme by som dlho potláčal akúkoľvek sexualitu, nakoľko všetko okolo sexu bolo v našej rodine tabu či zlé. Dlhو som sa s inými chlapcami iba porovnával a závidel som im. Nevnímali ma totiž ako niekoho, s kým by chceli tráviť čas. Keďže ja som sa cítil slabý, nemožný s iným pohľadom na svet, plný strachu z mužskej sily a agresivity vyjadrenej aj v športe, imponovala mi ich rozhodnosť a sila. Ani neviem, kedy to vzhliadanie na silných, sebaistých, niekedy pre mňa drsných a nedostupných mužov prešlo do erotickej príťažlivosti. Seba som nepovažoval za vzor chlapa, skôr za jeho slabý odvar. To sa už opakujem, ale podstatné je, že exotické (lukratívne), teda mne vzdialené, ale veľmi príťažlivé, s čím som nemal osobnú skúsenosť a nikdy si to nezvnúťnil, sa u mňa stalo erotickým (EBE).

Prečo sa iní chlapci pri zlej rodinnej dynamike nestanú homosexuálni? Bol som vnímavý, v žiadnom období života pre mňa otec nebol atraktívny, nevytvoril si so mnou puto a matka ma úplne ovládla. Toto v rodinách až také bežné nie je, ako je bežný otec, ktorý nie je pre syna vzorom. A prečo nie je každý syn homosexuálny? Rodinná dynamika sa v časovom horizonte mení a každé z detí je iné, má iné zážitky, iné vzťahy s ďalšími členmi rodiny či inými mužmi.

Úplne odbočím. So známou sme sa nedávno zamýšľali nad tým, ako sa formuje pedofília a prečo ju všetci odsudzujú, teda už samotné ochorenie, nielen skutok. Prečo sa stojí za tým, že nie je vrodená a musí sa liečiť, hoci sa vyliečiť nedá? Zrejme detstvo bolo poznačované jasne detegovateľnou traumou či traumami, zneužitím, tyraniou, neuzitím si detstva, až dospelý muž akoby znovu prežíval svoje detstvo s dieťaťom v náručí, ktoré najprv túži poznať a chrániť, neskôr sa to nepoznané a zranené v ňom erotizuje. No je každý muž s rovnakou skúsenosťou pedofil? Dokonca ak

chlapec zažíva prvé erekcie pri zvieratách, nestáva sa zoofilným, pretože na to potrebuje byť zranený inak ako ponorením do sexuálneho pudu zvierat od malička. Rovnako pedofil sa nestane pedofilom preto, že miluje deti a má zvrátenosť v povahe. Pri homosexualite sú tieto vplyvy neraz diskkrétne, ťažko sa vynárajú na povrch. Homosexualita sa stala prirodzenosťou iba preto, že dvaja dospelí ľudia si môžu robiť, čo sa im zachce a ako to cítia. Pedofilný muž je odsúdený na liečenie, večnú sexuálnu abstinenciu alebo násilnú normalizáciu sexuálneho života a... stigmatizáciu. V zahraničí pedofilné osoby bojujú za odstránenie stigmatizácie a nespravodlivej diskriminácie. No ako pri homosexualite mali nie všetci LGBT+ aktivisti vysoký morálny kredit, čistý motív bez krivdy a nenávisti a s pravdivým poznaním seba, šľachetný cieľ a nie všetci využili legitímne prostriedky na jeho dosiahnutie, i v tomto prípade tomu nebude inak. Ale poďme ďalej v mojom príbehu...

Ako žiak som bol veľmi dobrý, snaživý, so vzorným správaním, po tom, ako som sa na školu zadaptoval, ale bál som sa urobiť chybu, zlyhať. Možno aj preto, že som bol outsiderom, výchovne smerovaný tak, že nesmiem vybočovať, a tak som sa plne venoval učeniu, na ktoré kládli dôraz aj rodičia a postupne sa zo mňa stával perfekcionista s mnohými strachmi. Pamätám si, že raz, už ako dospelý, som mal s mamou rozhovor o tom, že ma k tomu priviedla ona, pretože zo všetkého sa u nás robila veda (dôraz na slušnosť, štúdium, prehnane karhané banálne zlyhanie). Povedala mi, že ona to takto nemyslela. Chcela zo mňa vychovať slušného chlapca a na školu kládla dôraz preto, lebo mi prvé roky veľmi nešli a musela sa trápiť spolu so mnou. Potom som si to už, údajne, vybral sám, že budem nad učivom tráviť toľko času (to si ale nemyslím, lebo mama bazírovala na tom, aby som mal aj úlohy, ktoré som si nevedel urobiť a nebola nadšená zo zlej známky alebo z toho, že sa mi nechcelo učiť), resp. začal som si myslieť, že mi to až tak dobre nejde, nakoľko aj niektorí učitelia a zle nastavený systém vzdelávania mi to chceli dokázať a že musím iným ukázať, že niečo zo mňa bude, že nie som ten niktoš, za ktorého ma považujú. Mama mala svoju predstavu o vzornom chlapcovi, ktorý nemá rád zbrane, násilie, nemá byť agresívny, bitkár, nemá nadávať, vybočovať ani zlyhávať a nemá ísť do rizika. Pre mňa boli všetci takíto opačne sa správajúci a mysliaci chlapci (ktorí sa mohli vyvíjať bez oklieštení, relatívne slobodne) - a v kolektíve takí boli naozaj všetci, niečo cudzie a nehodné nasledovania. Mama so mnou nemala vytvorený zdravý vzťah - bola na mňa príliš naviazaná. Ani otec so mnou nemal zdravý vzťah - nedokázal sa ku mne priblížiť a viesť ma ako otec. Nedovolil mi zažívať to mužské a mať rád to mužské - riziko, slobodu, môcť sa nazlosť, môcť sa presadiť, realizovať sa ako muž, nevzdávať sa, odviazať sa... V podstate som už potom nikdy nenašiel samého seba, pretože kolektív (starší chlapci) definitívne rozbil môj vnútorný obraz na milióny kúskov a stalo sa to najmä preto, lebo som doň vstupoval nepripravený a zranený už z rodinného hniezda.

Keď som niekde ako dieťa v puberte videl nahotu, mal som skľučujúce pocity viny a hanby. Mama nám takisto prepínala televízny program, ak šla milostná scéna.

Paradoxné je, že hoci sme si boli s mamou vždy blízki, rešpektovala moje rozhodnutia, ale nad niektorými vecami chcela mať kontrolu a vnucovala mi svoj názor alebo chcela, aby som mal za iný názor výčitky. Občas som sa cítil ako na výsluchu - musel som sa obhajovať a presviedčať pri banálnych veciach. S otcom sa dodnes nemôžem otvorene rozprávať o hlbokých veciach, lebo mentálne a emocionálne je ako dieťa s výpadkami dospelého. Mame hovorím asi najviac a rokmi sa náš vzťah začal normalizovať. Uvedomujem si jej pokroky vo vnútornom a duchovnom raste a nesúdim ani jedného rodiča. Samozrejme, niekedy som sníval o tom, aké by to bolo mať úplne iných rodičov a zdravé vzťahy v rodine. Najmä vtedy, keď som videl, aké rozhovory vedú so svojimi deťmi iní rodičia, že v týchto rodinách sú deti vedené k autentickému vyjadrovaniu pocitov a nemusia sa báť totálneho "zotretia" či odsúdenia.

Uvedomil som si, aké nesmierne dôležité je zo strany rodičov prejavovať voči deťom emócie, ktoré sú adekvátne situácii, vrátane ľútosti a uznania si omylu. Aké nesmierne dôležité je dať dieťaťu slobodu myslenia, pomáhať mu prekonávať jeho strachy, citlivo mu vyvracať zlý obraz o sebe samom. Pre rodičov je kľúčové nemať patent na pravdu, chcieť sa zdokonaľovať a nestierať dobrý obraz druhého rodiča, ktorý dieťa má, a ak ho nemá, je dobré mu ho posilniť (nájsť to dobré aj na nie najlepšom rodičovi a odprezentovať to dieťaťu).

Zopár mužov vstúpilo do môjho života a som za nich vďačný, ale neprijali ma a nevedeli tak, ako som to potreboval, nedokázali vyzdvihnúť moje kvality alebo ich ani nevideli. Najbližší mi bol strýko, ktorý však nedokázal prejavovať emócie a vyjadriť svoj vzťah ku mne. Navyše, môj otec strýka neznášal. Skoro nikdy sa normálne nerozprávali, hoci žili pod jednou strechou.

Zranila ma nielen matka, ale neskôr aj zopár dievčat. Matka tým, že akosi nerešpektovala moju mužskosť a individualitu, zahŕňovala ma do svojich problémov v manželstve i do problémov so sestrou. Pripútala si ma k sebe nielen ako dieťa. Ja som mal byť tým poslušným a starostlivým synom, keď ostatní členovia rodiny v matkiných očiach zlyhali. Zopár dievčat tým, že vo mne nikdy nevideli muža, alebo sa mi otvorili oči, keď som ich lepšie spoznal a začali ma odpudzovať. Dnes si uvedomujem, že som sa na ženy díval cez perspektívu matky. V podvedomí som veril tomu, že buď si ma k sebe pripútajú, alebo ma začnú riadiť. Od detstva boli pre mňa muži cudzím elementom, a to ma v každej

etape živote priťahovalo rôznym spôsobom. V sebe som nevidel to, čo som videl v nich. Neskôr ma to začalo priťahovať aj sexuálne.

Dlho som nemal vzor muža, lebo mi nikto nerozumel. Na základnej škole som bol slovné šikanovaný a ignorovaný, čím úplne kleslo moje sebavedomie a sebadôvera. Keď si spomeniem na tú nenávisť, aj dnes ma tie nenávisťné pohľady mrzia. Myslel som si o sebe, že musím byť strašne nemožný a škaredý, keď ma každý odmieta a toto presvedčenie vo mne v istých formách pretrváva dodnes.

Keďže si do mňa každý kopol alebo ma opustil, neprijal som seba takého, aký som. Týkalo sa to výzoru a reči tela. Dodnes ma ovláda strach z rôznych vecí, pocity viny či hanby, ťažko odpúšťam sám sebe.

Mal som problém nebyť alebo nestáť sa závislým na ľuďoch, ktorí o mňa prejavili aký-taký záujem. Dnes sa situácia postupne mení, od nikoho už nečakám večné priateľstvo. Tak dlho som riešil svoje problémy sám, že aj dnes mi je ťažko otvoriť sa pred ľuďmi, pri ktorých si to môžem dovoliť. Niekedy si myslím, že mám byť pre nich príkladom a nemal by som im odhaľovať svoje ťažkosti či zlyhávania. Dnes sa učím byť skutočným priateľom a nebáť sa toho, že ma pre moje chyby či zlyhania opustia.

Ako som prijímal svoju homosexualitu a ako ju vnímam dnes? Ťažko sa mi rozlišovalo, čo je čo, čo je už erotické a čo inou túžbou. Nevedel som, aký postoj k problematike zaujať. Vedel som, že rodina o tom nemá vedomosť, nepoznajú pravdu a necítil som sa dostatočne povolaný k tomu, aby som im túto pravdu objasňoval. No musel som. Rozhodol som sa nemať partnera a ani úlety s inými mužmi. Najprv ma brzdili predsudky a strach, potom ma usmerňovalo dôkladné poznanie seba i homosexuality. Trvalo mi roky, kým som pochopil, z čoho pramenia moje problémy i strachy.

V mojej povahe je hľadať pravdu a nezotrvávať dlho v ilúzii či sebaklame, počúvať hlavne svoj rozum. Netvrdím, že všetky moje potreby sú naplnené, ale pýtam sa, za akú cenu majú byť naplnené všetky. Takisto je pre mňa dôležitý spôsob ich napĺňania.

Môj stav neurčuje moju cestu. Keby som sa narodil bez nôh, nie som predurčený k tomu, aby som sa plazil po zemi, ale aby som mal kolieska. Tými podpornými kolieskami sú v mojom prípade priatelia, aby som sa nemusel plaziť po zemi.

Čo mňa momentálne fascinuje, je skúmanie správania heterosexuálnych mužov, ktorí sa nejako nepotrebujú zblížovať s inými mužmi. Často sa zamýšľam nad dôvodmi. Všímam si rozdiely medzi mnou a nimi a držanie hraníc z ich strany. Ja som hladný po láske a pozornosti iného muža a oni akoby hlboké mužské (neerotické) kontakty vôbec nepotrebovali - skôr len tie, z ktorých čosi majú, kto sa im bude venovať, ak budú mať čas, koho si zaslúžene vyberú..., taká tá služba skôr než priateľstvo..., výmenný obchod. Iných mužov vnímajú teda ako spoločníkov na voľný čas. Alebo potom ako rivalov či menejcenných ľudí, ktorým sa vyhýbajú. Ak niektorý muž chce získať prevahu, vyhnú sa mu alebo s ním vstúpia do konfliktu, aby mohli potvrdiť svoju silu a dominanciu či ukázať hranice. Niekedy si naplňajú ego vystatovaním sa a vymýšľaním si (slovné súboje o dominantné postavenie a moc). Aký veľký rozdiel medzi mnou a nimi - ich mužskosť bola ako-tak naplnená v priebehu dvoch desaťročí života, moja nie a vyzerá to tak, že ani nikdy nebude... Samozrejme, že máme veľa stratených heterosexuálnych mužov, ale aj tí chcú skôr riešiť akoby seba so sebou, ako zdieľať svoje problémy s inými mužmi a nechávať sa nimi naplňať. Niektorí zasa hľadajú mužské vzory, aby sa nimi mohli inšpirovať, nakoľko ich nezažili doma. Zlyhávajú vo vzťahoch so ženami i vo vzťahu k sebe samým, ale jadro ich mužskosti a sexuality zostalo nedotknuté alebo dotknuté minimálne.

Mám pocit, akoby som v sebe mal cudzí, ženský alebo "zavírený" mužský program vložený do inak zdravého tela, ktorého biologická a psychická identita je a chce zostať mužská. Niečo, čo tam nepatrí, čo sa nedá vyrvať zo srdca, čo mi spôsobuje množstvo problémov každý deň, hoci som prijal svoju homosexualitu a nežiadam ani nečakám jej zmenu. Mám pocit, akoby ma gay vzťah mal uzamknúť alebo zakonzervovať v mojej túžbe prakticky urobiť niečo, čo by znamenalo posun v mojej identite muža. Vnímam ho ako rezignáciu s následným milovaním svojho vnútorného stavu, ktorý mi už nemá spôsobovať bolesť, lebo svet hovorí, že nemá. Ale moja duša, moje pocity a poznanie nie sú svetonázor. Nedokážem sa zamilovať do duše homosexuála, pretože ma priťahuje iba duša heterosexuála a v kombinácii s priťažlivým telom je to u mňa to jediné, čo dokážem maximálne komplexne milovať.

Moje vlastné pohlavie mi bolo znepriatelené už v detstve. A potom sa všetko iba komplikovalo. Necítil som sa vo vlastnom pohlaví prijatý a komfortne a potom ma už skutočne vlastné pohlavie neprijalo, lebo pri mne cítilo tichú revoltu, môj strach, rezervovanosť. Viacerí mladí homosexuáli si uvedomujú to, že ich homosexualita je niečo vážnejšie, ako len biologická náhoda, ale postoj spoločnosti k homosexualite im v podstate vyhovuje, lebo sa nemusia skrývať či prežiť svoj život bez sexuálneho a/alebo životného partnera. Vlastne človek riskoval aj vtedy, keď bola homosexualita ochorením či dokonca bola trestná. Urobil by čokoľvek, len aby nebol sám, aby mohol niekoho komplexne milovať byť komplexne milovaný. Táto silná túžba neraz núti mladých, naivných, neskúsených chlapcov

riskovať aj dnes - a to svoje duševné i fyzické zdravie - existenciou na sexoznamkách bez štipky dôstojnosti, na ktorých v sebarozvoji robia krok vzad a nechráneným pohlavným stykom, striedaním partnerov, odpájaním sa od svojich emócií atď. Vo svojej mužskosti sa nikto sám nenaplní. Homosexuálne cítiaci to veľmi dobre vedia, ale maskujú to za prirodzené hľadanie partnera a jeho výber podľa rôznych kritérií, v ktorých podľa nich aj odborníkov netreba hľadať hlbší význam ani skrytý bolestivý pôvod.

No a čo moja sestra? Dlho som jej zranenia, odnesené si z našej rodiny, nevidel. Časom som si uvedomil, že mala obrovský problém milovať seba, ale nakoľko bola odmalička úplne iná ako ja, inak vnímala veci a vyrovnávala sa s nimi, vzťah s mamou plný konfliktov, nepochopenia, odcudzenia, nepriateľstva a neskôr aj výčitiek prekonala a v dospelosti nejako spracovala. Mizivý až nepriateľský vzťah s otcom a šikana poznačili jej vzťah k sebe a vzťahy s inými mužmi. Nikdy nemala jasno v obraze muža ako partnera. Poznávanie mužov, ich duše, inakosti jej trvalo dlho a spôsobovalo veľa rán. Dodnes vnímam jej jazvy na duši, hoci je sama matkou (učí sa byť matkou a ide jej to veľmi dobre), empatickou ženou, ktorá pravidelne a kvalitne reflektuje seba. Vlastným úsilím dobehla všetku teóriu, ktorej sa jej nedostalo v rodine, len rovnako ako ja, aplikovať do praxe niečo, s čím nemáte osobnú skúsenosť, alebo nájsť niečo, čo v sebe nemáte, pretože vás niekto ochudobňoval, ukracoval o niečo dôležité, kradol niečo, čo vám patrilo, deformoval vo vás obraz o sebe a v podstate aj o oboch pohlaviach, nie je jednoduché.

Je zaujímavé, že v dospelosti vnímame svoje rany, ktoré trebárs určujú náš ďalší výber partnerov, vzťahy, sexuálny život, ale nie sme ochotní uvedomiť si, že najvnímavejší na to všetko sme boli v detstve a každý jeden impulz nás formoval, smeroval a spôsobil to, že sme o dvadsať - tridsať rokov takí, akí sme.

O ďalších 10 rokov neskôr...

Žijem v dobe, v ktorej sa s homosexualitou narába tak, ako sa mi nepáči. Jej prezentáciu vnímam ako agresívnu a manipulatívnu, no nič s tým neurobím, hoci by som chcel, pretože to nielen mňa znevýhodňuje pri hľadaní a budovaní hlbokých priateľstiev medzi mužmi, ktoré nie sú poznačené mýtmi o tom, čo by gay mal alebo nemal robiť, čo homosexualita je a čo nie je. Mám pocit, že každý vie lepšie, čo potrebujem a čo potrebujú všetci tí, ktorí sa nenarodili ako sexuálne iní. Okrem toho je to obrovským hendikepom pre každého, kto sa ako inak sexuálne orientovaný rozhodol vnútorne rásť a vystupovať autenticky aj vo svojom pohlaví (a teda aj so subjektívnym pocitom osamelosti narábať iným spôsobom ako únikom do partnerského vzťahu či sexu s rovnakým pohlavím).

Dlho som si kládol otázku, ako autenticky narábať so svojím sexuálnym pudom. Uvedomil som si, že otvoriť sa láske muža a k mužovi pristupovať bez známk sebaďaštruktúry je pre mňa prioritou, bude to dlhý proces a sex v ňom pre mňa stráca význam, dokonca by som ho s mužom, ktorý je pre mňa veľmi pekný, ale už dokonale poznám jeho dušu, realizovať nevedel. Sex nie je to, čo ma vo vzťahu k mužovi uzdravuje, posilňuje moju identitu, vracia mi moju hodnotu a do môjho intímneho kontaktu (viem, kto si, potrebujem ťa, vidím do teba, viem, na čo myslíš, čo prežíváš, hoci mi to nepovieš) s mužom nepatrí.

Mrzí ma, že homosexualita je dnes dôvodom na rozdelenie, na oslavu, na lobizmus, na politické ciele. Ale toto všetko sú veci, ktoré ovplyvniť neviem. Pracujem s tým, čo mám a kto som. Nikto mi nezviazal ruky, aby som nemohol hľadiť, nespútal srdce, aby som nemohol milovať takou láskou, akou chcem byť sám milovaný. Či sa mi v tom darí? Nie vždy. Ale aj nezdary používam na to, aby som cez ne ako poučený opäť o niečo vyrástol vnútorne. Nikto mi nevezme moje šťastie, pretože šťastím je už samotná cesta, nie cieľ. Som nesmierne vďačný za to, že moje vnímanie homosexuality je triezve a nezničujúce mňa samotného, nakoľko pustenie sa ľudí, ktorých som považoval za priateľov a ktorí ma prestali milovať alebo, skôr, v skutočnosti nikdy nemilovali, bolo veľmi zdrvivé. Padám a vstávam vďačný za poznanie, za vnútornú radosť a nádej, že i ja raz dostanem od muža to, čo som nikdy nedostal. Asi základom bolo odpustenie. Skutočný vnútorný pokoj dosiahneme odpustením sebe a cez pamätanie si situácií, v ktorých nám bolo odpustené, aj úprimným a častým žiadaním o odpustenie niekoho iného. Ťažko sa odpúšťa to, čo sa stalo, ešte ťažšie to, čo sa nestalo a malo sa stať. Potreboval som veľa odpustiť to, čo sa nestalo a malo sa stať, aby som trpel menej a naučiť sa s vďačnosťou prijímať to, čo je. Svoj život nevnímam ako utrpenie ani ako trápenie. Nevnímam akýkoľvek partnerský vzťah ako svoju záchranu. Zachraňujem sám seba každý deň spôsobom, aký mi je vlastný, napredujem tempom, aké mi je príjemné. Skutočný vnútorný pokoj je proces, ktorému okrem odpustenia napomáha aj ochrana vlastnej dôstojnosti, ako i dôstojnosti niekoho iného. K tomu patrí moje premýšľanie o tom, čo je vlastne pre mňa pornografia, čo je v skutočnosti moja chuť na sex, ktorej predchádza zbožšťovanie toho na/v niekom, čo sám nemám, ale aj sebaľútosť, sebadramatizovanie či obyčajná rezignácia, potreba zabudnúť, "vypustiť paru." Keby som nepoznal seba, nevedel by som, že som veľmi náchylný k sexuálnej závislosti a viem si predstaviť, k čomu všetkému donúti človeka sklamanie a hlad po láske. Už nie raz som sa emocionálne zablokoval a nespoznával seba.

Som zrelý muž a ako taký som sa potreboval naučiť to, že nemusím byť ako ostatní, robiť veci tak, aby s tým ostatní boli spokojní a nijako to neznižuje moju hodnotu. A milujem tento pocit vnútornej slobody, kedy si poviem, že sa nemusím ženiť, mať deti, mať homosexuálny partnerský vzťah, auto, veľa peňazí. Nemusím robiť verejný "coming out" len preto, že niekto to vníma ako najväčšiu úľavu v živote. Nemusím vyzeráť ako model ani byť známy, obdivovaný, aby som si zaslúžil lásku a pozornosť. Nemusím robiť nič z toho, čo robia ostatní. Jediné, čo musím a chcem, je dokázať sa vždy pozrieť sám na seba v zrkadle, čo je niekedy ťažšie, ako sa odhaľovať pred inými ľuďmi. A to všetko, v čom by som mal urobiť pred svetom "coming out" sú moje rany, môj intímny svet, ktoré som objal s láskou, prijatím, vďačnosťou a odpustením. Najnešťastnejším je človek, ktorý sám seba zavalí sebaklamom, krivdou, nenávisťou, smútkom a hodí to na ostatných. Ja som však hrdý na to, že som sám sebou a úplne slobodný.

Biografická anamnéza muža s homosexuálnymi sklonmi

Anamnéza vytvorená z rozhovorov s mužom z predošlého príbehu

Terajšie ochorenie

- 35-ročný pacient prichádza za psychiatrom, pretože ho opustil kamarát, ktorému dôveroval, považoval ho za brata. Veľmi ho to zranilo, pretože tomuto človeku sa akoby podarilo zmeniť pacientov pohľad na ľudí, mužov, uveril tomu, že je možné dôverovať a budovať hlboké vzťahy s inými mužmi, je možné, aby ho mal niekto rád takého, aký je.
- Je smutný už asi mesiac, nedokáže sa sústrediť, prežíva úzkosť, stále myslí na to, čo sa stalo, hnevá sa a zároveň hanbí za to, že *"niekomu naletel."* Zároveň to posilnilo jeho pocit osamelosti.
- Veľmi zle znáša to, že vo svojich kontaktoch nebol skutočne milovaný a prijímaný alebo sa končili bez vysvetlenia. A už sa v ňom *"niečo zlomilo."*
- Chce sa naučiť, ako zvládnuť túto situáciu, zistiť, čo sa to vlastne deje v jeho vnútri, naučiť sa, ako uchopiť podobné situácie v budúcnosti.
- Odmieťa psychofarmakoterapiu, chce *"skúsiť"* psychoterapeutické vedenie pri novom psychiatrovi v meste. Verí, že mu pomôže.

Sociálna anamnéza

- Pacient vysokoškolsky vzdelaný, pracuje ako poradca v štátnej organizácii, bezdetný a ani nikdy nemal partnerský vzťah. Na vysokú školu šiel až tesne pred 30-tkou, dovtedy si nevedel nájsť prácu, zle znášal to, že bol dlhý čas nesamostatný, finančne závislý od rodičov, s ktorými aktuálne stále žije, hoci by sa už chcel od nich odstáhnovať, no nemá dosť finančných prostriedkov, len nedávno si našiel trvalú prácu. V práci je spokojný.
- Má jednu staršiu sestru po rozvode žijúcu so synom a novým partnerom mimo rodičovského domu. Chcel by ju mať rád tak, ako ju mal rád predtým, hoci sa vzťah vždy mierne zhoršil kvôli jej partnerom, ale po osobnom konflikte s ňou pred niekoľkými rokmi sa v ňom niečo zlomilo a trápi ho to.
- Za prácou dochádza autobusom, denne 36 km tam a rovnako naspäť. VP vlastní, rodičia by mu aj požičali auto, ale on to odmieta najmä kvôli otcovi a *"dlhodobým hádkam, úzkoprsosti rodičov, prílišnej citlivosti na majetok a každé minúté euro, extrémne prežívajúci omyly a bežné nezdary detí."*
- Aktuálne nemá blízkych priateľov, *"v práci sú to len kolegovia."*

Psychiatrická anamnéza

- Asi ako 17-18-ročný mal vtieravé myšlienky (neslušné výrazy na sväte osoby), zle to znášal, nikomu to nepovedal, približne po roku samy ustúpili.
- Pacient nebol nikdy psychiatricky hospitalizovaný, ale raz v živote bol vyšetrený na psychiatrickej ambulancii, asi keď mal 22 rokov, pretože zažíval na verejnosti, hlavne v kostole náhlu úzkosť, búšenie srdca, zvýšené potenie, pocity na odpadnutie.
- Spúšťačom bola vtedy údajne situácia na skúške (vtedy navštevoval jednu VŠ), kedy skúšajúca všetkých študentov pred ním vyhodila.
- Užíval Sertralin asi dva mesiace, potom si ho sám vysadil, asi po roku sa mu stav vrátil, znovu si už sám nasadil Sertralin a tak sa to opakovalo asi ešte raz. Aj teraz nedávno si ho chcel sám nasadiť, ale už mal po ňom aj po iných SSRI-och hnačky, silné bolesti brucha najmä v noci, nespavosť a búšenie srdca.

Osobná anamnéza

- Pacient udáva, že celý život zažíval úzkosť s telesnými prejavmi, ale nikdy sa to doma nejako neriešilo. Prežíval úzkosť doma pri hádkach rodičov, cestou do školy, v škole...

- Nikdy nemal pocit, že by mu rodičia naozaj rozumeli a uspokojovali jeho potreby, hoci ho svojím spôsobom mali radi, *"obaja patologicky,"* ale každý *"iným patologickým spôsobom."*
- Zažíval slovnú šikanu a rôzne podoby ignorovania, neprijatia, ponižovania v kolektíve rovesníkov a starších chlapcov. Šikana trvala od materskej školy po koniec strednej školy.
- Cítil sa ako menejcenný, *"špinavý,"* nikdy nemal pocit, že je plnohodnotným mužom, stále mal pocit, že mu k tomu niečo chýba. Mal problém prijať aj svoj vzhľad, hoci neskôr si uvedomil, že nebol škaredý, len inak vnímal veci a skôr mal ženskejšie myslenie a pohľad na svet. Akoby jeho *"mužkosť sa nikdy nemohla naplno prejavíť."*
- Pôrod bol zdĺhavý, bol modrý, keď sa narodil, možno bol aj kriesený, matka sa o tom odmietla rozprávať nejako detailnejšie.
- Asi do základnej školy nevedel byť bez matky, bol úzkostný, plakal a odmietal byť v prítomnosti otca. Na druhom sedení ukazuje seba ako 3-ročného na fotke z rodinného výletu. Je na nej v matkinej náruči, údajne odmietol byť v náruči otca. Mal na sebe celé plavky ako mama.
- V materskej škole nechcel spať, hrať sa s deťmi, zažíval úzkosť, vždy čakal na mamu.
- Aj na základnej škole na prvom stupni zažíval úzkosť, do školy neskôr chodieval *"kvôli známkam a učiteľom,"* inak to bolo pre neho veľmi stresujúce, podobne aj stredná škola. Na nej sa brala telesná výchova veľmi prísne, mal z nej *"neprekonateľný stres"*, bol síce necvičiaci, ale vždy sa bál toho, kedy už nebude môcť byť necvičiaci, lebo vždy sa vyučujúci vyhrážali, že už to skončí. Nechcel hrať futbal, bál sa agresie chlapcov, zranenia, výsmechu.
- Nevedel o základných veciach okolo sexu a sexuality do svojich 16 rokov, *"doma to bolo tabu, v telke sa prepínali sexuálne scény."*
- Vždy sa porovnával s inými chlapcami/mužmi, sám seba priraďoval k mužskému pohlaviu len racionálne, hoci nikdy nechcel byť ženou. Obdivoval silných, mužných a obľúbených chlapcov a mužov, lebo sám podľa seba taký nebol.
- Keď mal 23 rokov, pochopil, že to nie je len obdiv, ale že ho takí muži aj eroticky priťahujú a zle to znášal. Povedal to matke. Matka to niekoľko mesiacov *"nevedela stráviť a hrala sa na trpitel'ku."*
- Veľmi mu dodnes chýba *"čisté, neerotické, hlboké spojenie s iným mužom, taký bazál, ktorý nikdy v živote nezažil s nejakým mužom, ani so svojím otcom a brata nemal."* Nikdy takého muža nenašiel. Nevie sa vyrovnáť s tým, že by *"mal rovno zažiť erotický partnerský vzťah s mužom,"* ktorý odmieta aj kvôli náboženstvu, ale údajne v tom mal vždy jasno, hoci ho mrzí, že vyrastal *"v atmosfére fanatizmu, vnútornej neslobody, nafukovania každej maličkosti, v atmosfére hádok a výčitiek."*
- Pacient zranený aj homosexuálnou komunitou, ako uvádza v jednom komentári:

"Ahoj Lukáš, ďakujem Ti za tvoj úprimný príbeh. Presne viem a chápem, ako sa cítiš. Aj mne sa Tebou spomínaný film veľmi páčil (poznámka autora: Názov filmu bol "Modlitby za Bobbyho") - hlavne ten skutočný dôvod spáchania samovraždy, kedy si Bobby uvedomil, že nemôže nájsť oporu ani vo svojej komunite, lebo aj partner ho podviedol. Veľmi presne to vystihlo moju situáciu, kedy som roky chcel zapadnúť v gay komunite, chodil som na gay zoznamky, ale čím viac som tam chodil, tým viac som sa cítil ako zbytočný s minimálnou hodnotou. Vždy som veril, že možno teraz je ten správny čas, ešte týždeň a nájde sa niekto, kto ma bude mať naozaj rád, ale z týždňa sa stali mesiace, z mesiacov roky. Často sa stalo, že som bol aj ponížený, ignorovaný človekom, s ktorým som si vytvoril už akú takú väzbu - niekedy z dňa na deň, z ničoho nič..., len som si domyslel, že asi som už toho dotyčného prestal baviť. Ono to musí byť strašné, keď sa na také zoznamky dostane človek, ktorý necíti oporu v rodine a myslí si, že táto komunita ho prijme. Mne sa na tých zoznamkách vrátili takmer všetky spomienky na šikanu, ktorú som zažíval v detstve - samozrejme - teraz už v inej podobe - už som nebol ten malý bezbranný chlapec, ale dospelý muž, ktorý sa však aj tak v mnohých prípadoch nevedel brániť a nemohol sa dozvedieť, prečo som musel byť znovu ignorovaný alebo prečo muselo byť po mne pošliapané. Snažím sa prísť na príčiny takehoto správania, a aj už teda mám nejaké dedukcie, ale nedokážem s tým nič urobiť. Veľmi rád by som s Tebou ešte zdieľal ďalšiu časť ohľadom viery.

Prvý môj odkaz pre Teba bol o tom, ako som sa cítil ja pri hľadaní svojho miesta v gay komunite a koľkokrát v gay zoznamkách bolo po mne pošliapané, koľko na nich bolo gayov zadáných, ktorí hľadali niekoho do trojky alebo na tajný sex s iným, a koľkokrát som si s niekým vytvoril puto, toľkokrát to skončilo pre mňa často nesmierne zraňujúcim spôsobom. Teraz by som sa ti chcel prihovoriť ohľadom viery a mojej výchovy. Vieš, ja som vyrastal v bigotnej rodine. Obaja moji rodičia boli zranení vo svojich rodinách, ocko mal ťažkú poruchu osobnosti a mamka bola neurotička s častým emocionálnym vydieraním. Chcela byť veľmi šťastná, ale nebola šťastná s mojím otcom, tak celý jej svet sa točil okolo jej dvoch detí a hlavne okolo mňa. Mamka mala predstavu o Bohu ako o krutovládcovi, a všetci skončíme v

pekne, ak nebudeme dodržiavať pravidlá. Homosexualita vôbec nerozumela - vlastne každá sexualita bola tabu a iné sexuality boli vnímané skôr ako môj výmysel, alebo že proste už nemám čo robiť pri svojej divnej povahe... Samozrejme, že mi bolo ublížené, aj keď som mamke povedal o tom, čo vlastne cítim. Nerozprávala sa so mnou a utiahla sa do roly trpiteľky. Napriek tomu, že som to doma povedal, nechodil som s mužmi ani som s nimi nemal sex. Asi som sa toho spočiatku bál - neviem presne čoho, či správania matky alebo Boha, ale neizoloval som sa, zoznamoval som sa s kvantami gayov, hovoril som o tom, čo cítim, rád som sa zoznamoval. Postupne som o homosexualite začal veľa čítať a veľa sa pýtať iných gayov, aké boli ich životné príbehy. Začal som si tiež viac spomínať na svoje detstvo. Zistil som, že ľudská sexualita má svoj vývin a svoje zákonitosti a že mne sa počas neho stalo veľmi veľa diskretných zranení - hlavne zranení mojej identity a vlastne už z rodiny som vychádzal do školského kolektívu ako iný (úzkostný, maladaptívny, zmätený vo svojej identite, plný strachu zo správania iných chlapcov...) a v ňom sa všetko ešte viac zhoršilo - vrátili mi to v podobe šikany. Keď som si plne uvedomil, čo mi od detstva spôsobovali nevedomé rodičia, bol som smutný, ale zároveň som rýchlo pochopil, že si to nikdy nebudú vedieť spojiť s mojou zranenou dušou a sexualitou, a hlavne už ani odčiniť - už sa proste nezmení to, keď som ako dvojročný odmietal otca, lebo matka ho vytesňovala z výchovy, často ho ponížovala a ja som sa cez neho nikdy nemohol identifikovať do svojej pohlavnej roly. Samozrejme, bolo tam kopec ďalších vecí, ktoré by som tu musel písať ešte na niekoľko strán, ale na základe toho všetkého som si uvedomil, že naša duša je veľmi komplexná, ako sa formovala moja identita a sexuálna preferencia... a že Boh ma miluje s tými všetkými mojimi ranami a dáva mi možnosť rozhodnúť sa, ako s tým naložím. Najviac ma vnútorne naplňa nesexuálny, ale veľmi hlboký a čistý kontakt s mužom, ktorý zrejme nikdy v živote nenájdem. Som hladný po láske, ktorú mi nevedel dať otec a brata som nikdy nemal. Veriť, že taká láska existuje, hoci ja ju zrejme nikdy nenájdem, je pre mňa oslobodzujúce. Nehovorím, že to nebolí, keď si uvedomím, že si neviem naplniť túto svoju životnú potrebu. Veľmi by som si prial, keby sa v spoločnosti hovorilo o každej neheterosexualite pravda, keby sa naše autentické príbehy dostávali na svetlo sveta. Možno by sa začalo zvyšovať riziko toho, že by opäť narastali tendencie liečiť neheterosexualitu, ale mnohým by sa veľmi uľavilo, keby mohli prestať čítať všetky tie gýčové príbehy o intolerancii okolia a začali by čítať celé príbehy - pravdu o tom, čím všetkým sme si museli prechádzať od útleho detstva a ako to sformovalo aj naše vnútro vrátane sexuality. Pravda, nie každý sa vie dostať vo svojom vnútri tak hlboko či spojiť si veci...

V živote som nevidel rómsku vlajku, hoci existuje už takmer sto rokov. A už vôbec som ju nevidel v oknách či na verejných budovách, pričom si nemyslím, že za tých sto rokov nebol nikdy napadnutý alebo zabitý žiadny Róm len kvôli svojej etnickej príslušnosti. Dodnes mi nikto nepovedal logický dôvod, prečo sa nehovorí o iných ako biologických vplyvoch na ľudskú sexualitu, ak tie iné nikdy nebolo možné vyvrátiť vedeckým skúmaním, dôkazmi, psychoanalytickými výstupmi, mentalizovaním, ako ani tie biologické vplyvy sa nikdy nestali viac ako hypotézami. Z toho mi vyplýva, aká masová, valcujúca, účelová, extrémistická, neobjektívna je LGBTI+ propaganda, koľko odborníkov a štedrých sponzorov ju živí, aby rástla do enormných rozmerov napriek mnohým povrchným a iracionálnym prvkom v nej a prvoplánovému konaniu. Je smutné, že umiernenější názor sa neboja propagovať najmä príslušníci nejakého náboženstva, hoci je pochopiteľné, že práve oni majú o dôvod navyše dívať sa na ľudskú sexualitu s väčšou bázňou a pokorou (žiaľ, niektorí tiež zaujato svojím spôsobom) a pokiaľ sú aj odborníci, tak aj dôslednejšie a komplexnejšie."

Osobná anamnéza: Choroby, úrazy, operácie

- Ako 3-ročný mal zlomenú pravú nohu, spadol, keď ho držal otec, pri páde mi pritlačil a zlomil nohu.
- Ako 10-ročný bol hospitalizovaný pre obojstrannú skrotálnu herniu, bolo to pre neho veľmi traumatizujúce, odvtedy sa mu začala púšťať krv z nosa, zároveň to bolo jeho prvé odlúčenie od rodiny.
- Aktuálne sa na nič nelieči, niekedy máva vyšší krvný tlak a kožné problémy.

Rodinná anamnéza - matka

- Matka od jeho malička často reagovala neprimerane, mala časté výkyvy nálad, často sa hnevala, kričala, bola úzkostlivá, všetko vzťahovala na seba, niekedy bola prehnane kritická, nikdy nehovorila o svojich emóciách a zvyčajne vyjadrovala opačné, ako naozaj cítila.
- Niekedy dávala synovi oblečenie po sestre, keď si myslela, že nie je až také dievčenské.
- Odsudzovala bojové hračky, prejavy sebaapresadzovania a agresivity.
- Vyžadovala, aby sa plnili jej predstavy o dobrom a šťastnom živote. Ich neplnenie trestala emocionálnym vydieraním a opakovaným pasovaním sa do roly trpiteľky kvôli konaniu či rozhodovaniu svojich detí.
- Matka bola jediný človek, ktorý pacientovi rozumel, no zároveň ho svojou láskou, hoci podmienkovou, dusil. Sestra pestovala k nemu "zdravší vzťah."

- Bol na seba veľmi prísny a bál sa urobiť chybu kvôli *"prísnej, neurotickej a bigotnej matke, ktorá mu ale po náročných hádkach a výčitkách vždy nakoniec nejako vyšla v ústrety."*

Rodinná anamnéza - rodičia matky

- Matka pochádzala z 9 detí, bola najmladšia. Jej matka ju porodila, keď mala takmer 46 rokov.
- Trpela alkoholizmom otca, ktorý sa príliš nestaral o svoju rodinu, bol často agresívny hlavne verbálne, občas aj fyzicky.
- Jej matka bola submisívna, neskôr sa jej snažila vynahradiť všetko, čím si prešla, starala sa o ňu už ako dospelá, *"boli na seba veľmi naviazané, no stará mama zomrela, keď som mal tri roky."*
- Mala psychické problémy, ako dieťa mala triašky, zažívala úzkosť, strach z otca a neskôr aj z niektorých bratov, ktorí tiež holdovali alkoholu. Raz bola svedkom scény, kedy ako nepľnoletá bola na návšteve svojho ženatého brata, ktorý ako opitý naháňal s nožom svoju manželku a ona sa so synovcom skrývala a plakala.
- Užívala psychiatrické lieky, kvôli ktorým musela zanechať gymnázium a prestúpiť na učilište.

Rodinná anamnéza - otec

- Otec bol duševne neprítomný pre svoje deti, *"iba plnil príkazy našej mamy, ktorá ho akoby chcela vychovať, hoci bola jeho manželkou. Správala sa k nemu ako k decku, hoci sa často aj on sám tak správal."*
- *"Písal si na papieriky čísla, ktorým nikto nerozumel, skrýval si jedlo alebo sladkosti, aby mu ich nikto nezjedol, nikto sa nemohol dotknúť jeho vecí a manipulovať s nimi (zbieral si rádiá, hodiny, časopisy), nevedel robiť poriadok a vždy mu bolo treba hovoriť, čo má robiť alebo ktorý člen rodiny čo potrebuje."*
- *"Neznášal švagra - maminho brata, s ktorým sme žili v jednej domácnosti. Ja som svojho strýka mal veľmi rád. Hoci mi nikdy nepovedal, že ma má rád, správal sa tak."*
- *"Mal som vždy problém existovať vo svete mužov, nevedel som ich vnímať rovnocenne a brániť sa šikane, pretože k otcovi som si nikdy nenašiel cestu - on bol vždy divný, infantilný, nedostupný a žijúci vo svojom svete. Alebo ho možno len matka ku mne nikdy nepustila, lebo ho považovala za neschopného, mali konfliktný vzťah, všetko skritizovala a všetko muselo byť podľa nej."*

Rodinná anamnéza - rodičia otca

- Bol prvým synom, mal ešte mladšieho brata asi o 10 rokov.
- Jeho otec bol alkoholik, v opitosti tiež agresívny, syn utekal z domu niekedy bosý do susednej obce k starej mame v zime v snehu.
- Jeho matka si žila akoby svoj život, veľa pracovala.
- Vychovávala ho do 5-tich rokov prevažne stará mama, ktorá mu poskytovala bezpečie a zázemie. Potom zomrela.
- Spočiatku nemal veľa kamarátov, neskôr kvôli partii musel zmeniť školu a odišiel do iného mesta, aby ju vôbec dokončil, akoby neskôr vychovávaný viac ulicou ako rodičmi.
- Nebol príliš samostatný, matka za neho robila mnohé veci, kým si nenašiel partnerku.
- Rodičia potom syna zavrhlí, lebo si vybral podľa nich nesprávnu ženu, neprišli mu ani na svadbu.

Rodinná anamnéza - vzťah rodičov

- Voči manželovi a otcovi detí sa matka správala dominantne a často ponižujúco.
- Konfliktné vzťahy otca so svokrou a švagrom.
- Konfliktný vzťah od začiatku manželstva s nejednotnou výchovou, resp. stiahnutím sa otca z aktívneho zasahovania do výchovy.
- Búrliivé hádky pre maličkosti, vymykanie otca z domu, hrozenie rozvodom.
- Matka brala otcovi všetky peniaze, nenapĺňanie jej predstáv a potrieb.
- Konfliktný vzťah s dcérou, ktorá bola údajne podobná ako otec (dcéra sa ako 3-ročná odpútala od matky po matkinej mesačnej hospitalizácii a tento pocit opustenia v nej dlho rezonoval).
- Pripútanie sa k synovi ako k "poslušnému" chlapčekomu a formovateľnej náhrade partnera.
- Zatvorenie sa voči vzťahom k iným ľuďom, záľubám. Žitie len pre deti v konfliktnom manželstve.

Záver

- Adaptačná porucha s úzkostnou symptomatikou, v anamnéze separačná úzkosť, panická porucha a obsesie.
- Senzitívna, závislá osobnosť s introvertným temperamentom a nízkou toleranciou záťaže.
- Traumatizácia tabuizovaním sexu a sexuality, živením pocitov viny a hanby v rodine za intímne otázky (a potláčanie takýchto pocitov), na to nadväzujúce prvé erotické zážitky spätne vnímané ako zraňujúce.
- Narušený self-esteem a negatívny sebaobraz.
- Neistá (ambivalentná) vzťahová väzba.

- Absentujúca identifikácia s otcom. Status večného hľadača mužskej lásky a prijatia s neprimeranými (veľmi špecifickými) a zrejme preto nenaplnenými očakávaniami.
- Vnútorň hlas svedomia naďalej patriaci prevažne matke. Ďalej pretrvávajúca tendencia matky pripútať si k sebe syna.
- Otec zmiešaná porucha osobnosti (emočne nestabilná až schizoidná) s nedostatočným kontaktom s realitou. Otcova figúra predstavovala neistotu, nestabilitu, nevýraznosť, emocionálne odpojenie, pasivitu, agresívne výpady pri zasahovaní do budovania "autistického" sveta, do ktorého mohol pravidelne unikať.
- Matka úzkostná s nedostatočným kontaktom so svojim vnútorným svetom, pravdepodobne tiež so zmiešanou poruchou osobnosti (emočne nestabilná, závislá, neurotická, pasívno-agresívna). V minulosti larvovaná depresia(?), úzkostná porucha(?). Dlhodobé intruzívne, ovládajúce, manipulujúce, obranno-útočné tendencie.
- Emocionálne odpojenie sa od sestry na základe vzťahovej traumatizácie.

Hlavný psychoterapeutický cieľ

- Prijatie toho, že pacienta jeho kamarát nekontaktuje, ľahko sa vzdal, vyjasnenie si očakávaní.
- Nakoniec uvedomenie si toho, že pacient sám chcel opakovane ukončiť kontakt, lebo sa v ňom začal cítiť nekomfortne a aj sestra mu dohovárala, že to nie je zdravý vzťah.
- Uvedomenie si toho, že nebol znovu opustený, iba využil právo rozlúčiť sa s niekým, kto ho už začal nejakým spôsobom raniť alebo ho predtým využíval, bolo oslobodzujúce. Vedený k tomu, že svoje rozhodnutia nemusí neustále prehodnocovať.

Ďalšie pravdepodobné ciele

- Posilniť vlastný sebaobraz, sebahodnotu.
- Práca so svojimi očakávaniami od iných ľudí a ochotnejšie prijímanie odlúčenia bez sebadeštrukcie.
- Odpútať sa od matky a necítiť za ňu zodpovednosť, i keď je do nej tlačný cez emocionálne nátlaky.
- Spracovanie šikany a nenaplnený vzťah s otcom. Skrytý hnev až odpor voči otcovi, v minulosti automaticky prevzatý od matky.
- Ujasňovanie si toho, či aktuálne (alebo plánované) žitie osobnej homosexuality je skutočne vlastným slobodným rozhodnutím.
- Hľadanie spôsobov napĺňania potreby lásky a prijatia od mužov, ktoré by pacient vnímal ako autentické a "uzdravujúce."

Každá teória vzniku a vývinu ľudskej sexuality je hodná šírenia, len ju treba vedieť podať

Disociácia prirodzenosti

Posledné desaťročia badáme trend normovania nepoznaného a dosiaľ nevnímaného ako normu a trend dekonsolidácie (uvádzania do chaosu, do prechodného, nestabilného alebo až negatívneho stavu) normálneho (okrem trendov separácie a individualizmu). Oboma trendmi sú poznačené naše vzťahy všetkých typov a úrovní, oblasť vzorcov správania sa, ale aj sexuality.

Začíname byť dezorientovaní pri pohľade na komplexný obraz o človekovi ako takom a jeho prejavoch, pri osobnej formácii. Túžime sa zorientovať a nájsť pravdu viac ako kedykoľvek predtým. Zároveň sa však túžime čo najdokonalejšie začleniť a nestávať sa proti väčšine.

Mení sa pohľad či nároky na výzor muža, ženy, správanie, vzťahy, sex... . Rokmi zaužívané a fungujúce modely sa rozvracajú, uvoľňuje sa morálka a očakáva sa, že takáto väčšia "sloboda" a "pohodlie" či hladkanie ega prinesú viac pokoja a šťastia do osobných životov, partnerských vzťahov i do dynamiky rodín a spoločnosti. V skutočnosti sa iba maskuje chaos a bezhlavo liberalizuje (skupinami, ktoré majú politickú moc a spoločenský vplyv). To sa následne považuje za prirodzený proces, súčasť spoločenského vývoja, krok dopredu, odpútanie sa od obyčajnosti, stereotypu.

Zabúdajú sa budovať vzťahy, potreba intimity chce byť napĺňaná sexom (môžeme mať veľa sexu bez intimity alebo žiaden sex so zážitkom intimity a s napĺňaním potrieb s ňou súvisiacich - intimita totiž znamená "vidieť do mňa").

Zažívame reálnu krízu mužskosti, ženskosti, rodín a identity. Morálnych vzorov a ochotných sprievodcov životom je málo, alebo prestávajú byť vzormi a tými ochotnými. Pritom jediné, čo by sa od dnešnej doby malo očakávať, je to, aby síce bola otvorená, ale zároveň sa držala pravdy, objektívne skúmala jednotlivé problematiky a perspektívne predikovala dôsledky iných, najmä účelových interpretácií, citlivým spôsobom prezentovala pravdu a ponúkala účinné riešenie.

Realita je taká, že žiaduco smeruje procesy, ktoré nazýva pokrokom. Avšak žiaduco pre koho? Je nevyhnutné dávať dôraz na to, aby sa v spleti cieľov nestratil prvotný - duševný rozvoj človeka a jeho skutočné šťastie v prijatí, žití a odovzdávaní nemateriálnych hodnôt. Mienkotvorná spoločnosť potrebuje usmerniť, aby človekovi skutočne ponechávala vnútornú slobodu, nevnucovala pocit viny či prevzatie stigmy ako následok iného rozhodnutia.

Chýba nám zodpovednosť a uváženosť. Dôležité ale je, že sme moderní, normalizujeme nezáväzný sex, stavíme sa benevolentne k rozdomom, inkompletným rodinám, k nelátkovým závislostiam, deštruktívnym zlozvykom, rôznym perverzitám, bagatelizujeme emocionálno-vzťahové zranenia, pokiaľ nie sú výrazne symptomatizované, a potom sa čudujeme, že mladí nedokážu spolunažívať, ale roky sa hľadajú a nevedia žiť ani sami so sebou (v dnešnej dobe máme málo osobného kontaktu a málo času jeden pre druhého, absolútne si nevšimneme, kedy nás niekto potrebuje, ale máme veľa času na seba a pre virtualitu). Skvalitňovať vzťahy a robiť v nich niečo navyše (a tým budovať aj seba) je dnes skôr stratou času. Úspech či neúspech človeka závisí od kvality jeho vzťahov, a to už pred narodením a ďalej po celý život. Vzťahy sú alfa i omega.

Priestor pre triezve a skutočne vedecké uvažovanie o sexualite človeka

Vo verejnom priestore mi veľmi chýba otvorené vyjadrovanie všetkých teórií vzniku a vývinu ľudskej sexuality, nakoľko ich je viac, ako sa prezentuje. Väčšina z nich je zaujímavá, hodnotná a hodná šírenia. Všímam si, ako neznalosť problematiky, neochota produkovať cenné teórie aj z osobných skúseností, cenzúra pri ich šírení a neochota prijímať nepopulárne hypotézy zasahuje najmä mladých dotknutých ľudí, ktorí sú schopní sa pri výmene názorov urážať a vysmievať sa z opačného názoru. Toto by malo skončiť. Nepopulárne psychosociálne teórie často iba nevedia byť podané správne či zrozumiteľne pre bežného človeka.

Tvrdenie, že zložitý či menej sympatický pohľad na vývin ľudskej sexuality nie sú zatiaľ dokázané, vedecky neobstojí, pretože doteraz šírené teórie sú na tom rovnako, akurát sa ako akceptovateľné širokou verejnosťou úspešnejšie rozšírili a udomácnili snád už v každej krajine sveta.

Vyváženosť biologických a psychosociálnych teórií musí existovať. Vo vede nemôžeme zámerne nespomínať všetky možnosti, nakoľko ona má prinášať objektívne, verifikovateľné výsledky s kvalitnou diskusiou, teda nie výsledky podľa prania alebo na objednávku a bez spomenutia iných a rovnako pravdepodobných možností. Pri homosexualite sme sa dodnes nedočkali žiadneho verifikovateľného údaja. Nevieme, ako vzniká a prečo, ako a či je meniteľná a

akým spôsobom. Stáva sa, že prax ukazuje niečo iné, ako sa tvrdí teoreticky. Minimálne však naznačuje to, že ide o veľmi komplexný jav.

Biologické vedy a vedy o duši stále musia pri problematike sexuality spolupracovať a dopĺňať jedni druhých.

Výskumy ľudskej sexuality sú samy osebe sťažené, nakoľko človek nemôže byť experimentálny objekt a čokoľvek v duši respondenta je ťažko overiteľné v priebehu času. Preto žiadne teórie nesmú byť v úzadí a všetky sa majú čo najviac približovať realite - pri vedách o duši vychádzajúc z pozorovania a psychoanalýzy. Je neakceptovateľné, aby bola jedna skupina teórií v úzadí a druhá v popredí, pokiaľ sú všetky rovnako nedokázané alebo rovnako ťažko dokázateľné.

To, že ľudská sexualita je v génoch, je pravda. Základné vzorce, hlavne tie primitívne, živočíšne, sú zakódované v našich génoch. Nie však naše správanie. Môžeme mať predispozíciu pre konkrétny temperament, predispozíciu k zmene či formovaniu takej alebo onakej sexuality. Nemáme však v génoch výsledok ničoho, čo je výrazne formované počas života a významne súvisí s ľudskou dušou. Ona je neporovnateľná s pudmi zvierat či ich schopnosťou objavovať a učiť sa, prípadne cítiť bolesť, strach atď. V ľudských génoch sú vzorce túženia, túženia po spojení, somatické prejavy sexuálnej túžby, ale nie je tam zakódovaný napríklad objekt sexuálneho záujmu, čoho dôkazom je už len to, že sa môže počas života meniť. Môžeme sa líšiť v prežívaní sexuálnej túžby, mierou emocionálnej príťažlivosti a v iných kvalitách sexuality, ktoré do výraznej miery súvisia s neerotickými vzťahovými zážitkami s konkrétnym pohlavím už z obdobia raného detstva.

Základná téza, ktorej sa spoločnosť bráni je uvedomiť si, že duša so sexuálnym správaním sa formuje počas života. Nevieme povedať, do akej miery súvisí sexuálne správanie, prežívanie, vnímanie seba a oboch pohlaví, nie schopnosť sexuálneho aktu s biologickými vplyvmi počas prenatálneho vývinu, ale stále môžeme tvrdiť aj to, že sexuálne správanie, prežívanie, vnímanie seba a oboch pohlaví nemusí súvisieť s prenatálnymi biologickými vplyvmi vôbec.

Ak uvažujeme o zmenách mozgu plodu vplyvom hormónov alebo imunitného systému matky, rovnako môžeme uvažovať o matkinom myslení, prežívaní, vnútornom nastavení, zvládání stresu a čokoľvek, čo by z toho zasiahlo mozog plodu nemôžeme nazývať prirodzenosťou. Viem o deťoch, ktoré trpeli vnútornou nepohodou často vplyvom vnútornej nepohody ich rodičov už v prvých rokoch života, kedy sa ich mozog ešte stále veľmi intenzívne vyvíjal. Ovplyvnilo ich to aj sexuálne na celý život. Je to fakt, ktorý nemôžem opomínať ani z ideologického dôvodu.

V živočíšnej ríši platí, že vplyvom prostredia dochádza k funkčným zmenám mozgu, zmenám správania, k zmene fenotypu a pri človekovi je navyše možné somatizovanie vnútorného stavu, teda odzrkadľovanie stavu duše na tele. Je úžasné pozorovať, ako sa v ríši zvierat mení správanie pod vplyvom jedinej modalít, napr. neprítomnosti samca v skupine vnímanej primitívnym mozgom. O čo zaujímavejšie, ale i náročnejšie to musí byť pri človeku s komplexným mozgom s množstvom súvisiacich a vzájomne sa ovplyvňujúcich modalít, kedy sa človek na sexuálne správanie pripravuje presexuálnym vnútorným nastavením a nesexuálnymi faktormi, najmä v oblasti vzťahov a emocionalít - dávno pred biologickým, ale aj psychickým dozretím sexuality.

Poznanie rôznorodosti príčin vzniku a vývinu ľudskej sexuality napokon nemá byť materiál pre vedecké archívy, ale má svoj praktický význam tam, kde sa všetko odohráva a kde sa určuje budúcnosť detí - v rodine.

Prezentovanie iných teórií vzniku a vývinu ľudskej sexuality nie je potrebné využívať ako prostriedok novodobého týrania dotknutých skupín navodzovaním dojmu ich menejcennosti a potreby zmeny. Rovnako to nemá byť trestom pre rodičov alebo vychovávateľov homosexuálneho dieťaťa, ktoré už dospel. Má zmysel iba ako možná prevencia či zdvihnutý prst pre rodiča dieťaťa od jeho počatia po okamih dospelosti, aby nezabúdal budovať aj zdravú identitu svojho dieťaťa bez strachu z aktivít či správania rovnakého pohlavia, vnútorného konfliktu, odporu, budovať pevnú emocionálnu väzbu a vzťah najmä s vnímavejším a teda predisponovaným dieťaťom. Každý rodič totiž veľmi dobre vie, ktoré jeho dieťa je zraniteľnejšie a akoby iné už od malička. Ak si na toto rodič nedá pozor, otec môže vnútorne resignovať (najmä pri tendencii porovnávať syna s iným synom, pri ktorom sa nemusel veľmi snažiť a pozoroval očakávané správanie, budovanie vzťahu otec a syn hladko podľa štandardu jeho subjektívnych predstáv) a matka v dobrej vôli "vypne" rozlišovanie medzi pohlaviami, inými prístupmi a potrebami svojich detí. Nie menej je pre dieťa dôležitý vzájomný vzťah rodičov, už keď ich pozná oboch a usilujú sa ho vychovávať. Nielen kvôli sexualite dieťaťa, ale v prvom rade kvôli jeho zdravému duševnému vývinu, na ktorý nadviaže aj sexuálna zložka.

K edukácii rodičov pred počatím dieťaťa je dobré pridať ďalšie poučenie pred nástupom puberty, aby počas nej nezanedbávali sexuálnu výchovu a viedli svoje dieťa pri zmätku v sexuálnej príťažlivosti vhodným spôsobom. Toto je stále veľký problém. Ak médiami ovplyvnené dieťa príde v 15-tich za rodičom s tým, že je homosexuálne a rodič to musí akceptovať, rodič má zviazané ruky. Nie je správne dieťaťu vyvracať pocit inakosti, ale potvrdzovať či vyvracať jeho sexuálnu preferenciu v tak citlivom veku tiež správne nie je.

Evolučne, biologicky aj duševne má navyše každý homosexuál v sebe vytvorené a pripravené všetky predpoklady k potrebe súťaženia, plodenia, starostlivosti o potomstvo a nenaplnenie týchto potrieb mu chýba. Teda príroda sa nedopustila žiadneho omylu, ako sa domnievajú mnohí "štandardne" orientovaní, no to, čo sa stalo v duši človeka je potrebné skúmať a v konečnom dôsledku zrejme iba akceptovať, avšak bez stigmatizácie takého či onakého života, vyrovnávania sa so svojou sexualitou. Toto nemá nič spoločné s právnou podporou vyvolenej skupiny v skupine, ale má to viesť k starostlivejšej ochrane dôstojnosti, k vytváraniu podmienok pre šťastný život a k uplatňovaniu potreby seberealizácie v praxi pre všetky osoby s homosexuálnymi sklonmi. Nesmie sa stať, že niekto v nej kvôli "správne" ideologickému presvedčeniu na základe vedeckých hypotéz prezentovaných ako fakty sa ocitne v centre a druhý zostane marginalizovaný s nálepkou náboženský fanatik s egodystonickou poruchou, ktorú musíme riešiť terapiou a presvedčaním zvyšku spoločnosti o pravde. O akej pravde?

Rodinné činitele pri vzniku a vývine homosexuality

Na sexualitu človeka sa potrebujeme dívať komplexne ako na psychosexualitu, nakoľko psychická sexualita tvorí gro ľudskej sexuality.

Podľa W. Mertensa (nemeckého profesora klinickej psychológie a psychoanalýzy) pozostáva pohlavná identita z jadrovej pohlavnej identity tvorenej prvé roky života pôsobením biologických a psychologických vplyvov (formovanie psychického pohlavia rodičmi na základe toho biologického). Druhým komponentom je pohlavná rola (formovanie psychického pohlavia cez kultúrne normy a sociálne očakávania), ktorá sa nevedome zvnútorňuje. Tretím komponentom je orientácia na pohlavného partnera, čiže sexuálna preferencia ako výsledok predošlých dvoch komponentov, vzťahovej skúsenosti s rodičmi, osobných skúseností s primárnymi mužskými a ženskými vzormi a ich vzájomným pôsobením, ako aj vlastných predstáv či predstáv akceptovaných autorít o tej-ktorej sexualite.

Negatívna emočná skúsenosť v kľúčovom vzťahu môže vzniknúť už v útlom detstve a môže byť prekážkou v identifikácii s rodičom rovnakého pohlavia, jadrovou príčinou negatívneho sebaobrazu a odpojeného vnímania rovnakého pohlavia. Korigujúca emočná skúsenosť v terapeutickom vzťahu sa môže pomerne úspešne získať ešte aj v puberte, kedy mozog pubescenta je vplyvom začínajúceho pôsobenia pohlavných hormónov plastickejší ako mozog v ďalších obdobiach života. Terapeut alebo terapeuticky pôsobiaca osoba je v role katalyzátora, ktorý spúšťa reťaz pozitívnych zmien.

Na druhej strane sa v odbornej literatúre hovorí, že identita a sexuálna orientácia sú dve nezávislé dimenzie, alebo, že síce máme rôzne úvahy o somatickej a psychickej etiológii konkrétnych neheterosexuality a žiadna nie je záväzným vysvetlením, nie je to nič udivujúce, lebo nemáme žiadne vysvetlenie ani pre heterosexualitu. Prihliadajúc na vyššie spomenuté formovanie pohlavnej identity človeka sú tieto tvrdenia sporné až uletené (akoby sme sa aj chceli vyjadriť slobodnejšie, ale z ideologických dôvodov a pre jasný a rafinovaný diskurz sa zahráme na totálne nevedomých, ale dobrých a prajných anjelov odpatologizovania).

Poznáme skôr viacero veľmi pravdepodobných vplyvov, avšak sú to vplyvy, ktorých priama spojitosť so sexualitou človeka je ťažko dokázateľná. Môžeme niečo dedukovať z biografických anamnéz a aj tieto výpovede môžu byť neúplné alebo skreslené (schopnosťou človeka vstupovať do seba a vnímať súvislosti, aktuálnymi spoločenskými náladami pri danej problematike, rozvoľnením noriem, vlastným teoretickým balíčkom plným každou interpretujúcou osobou viac či menej modifikovaných informácií alebo nekriticky prijatých dobre a slobodne znejúcich postojov). Je to spôsobilá absencia faktov pri problematike psychickej sexuality človeka. Dobrý terapeut však vie, kedy a čo sa má pýtať a čo tým sleduje. On by možné súvislosti poznať mohol a mal.

Viacerí odborníci tvrdia, že či už pri homosexualite alebo transsexualite, je podobne ako pri heterosexualite prítomné celé spektrum duševných stavov - od psychického zdravia po duševnú chorobu. Čo ma pri tomto tvrdení vyrušuje, je nápadný dôraz na to, že ak už pridružená psychická porucha, tak najčastejšie v súvislosti s rôznymi intrapsychickými a interpersonálnymi konfliktami nadväzujúcimi na intoleranciu, neprajnosť až krutosť rodiny či spoločnosti pre "inakosť." Obdobie pred tým, vnútorné utrpenie pred tým, skutočné dôvody inakosti pred uvedením si svojej sexuálnej preferencie akoby málokoho zaujímali.

Takisto sa o neheterosexualite, ale nie o každej, hovorí ako o prirodzenej variácii ľudskej sexuality, avšak prihliadajúc na to, ako sa pohlavná identita formuje a koľko patologického na jej vývin môže od raného detstva pôsobiť, je akurát prirodzené to, že tieto negatívne vplyvy (alebo nedostatočné napĺňanie vyššej potreby, negatívna emočná skúsenosť, negatívny sebaobraz pod vplyvom zraňujúcej blízkej osoby či rodinnej dynamiky) zasiahli nielen psychický, ale celkový, teda psychosexuálny vývin jedinca.

Homosexualita nie je diagnóza. Hoci sa to z môjho pohľadu udialo veľmi neštandardným a veľmi nevedeckým spôsobom, ide o fakt, ktorý má rešpektovať odborná verejnosť i laická spoločnosť. My na Slovensku sme nikdy nemali reálne psychoterapeutické skúsenosti s neheterosexuálnymi osobami v časoch diagnostikovania homosexuality. V iných krajinách takéto skúsenosti mali, preto odborníci na dušu veľmi dobre vedeli, čím si duša prehomosexuálneho jedinca prechádzala v detstve (v rodine a vtedy, kedy ešte nikto nevedel, ani len samotné dieťa netušilo, že je homosexuálne) a ako pri dospievaní navyše začal trpieť aj stigmatizáciou, kvôli ktorej často mlčal či potláčal neželanú časť identity. Je potrebné však poznamenať, že v týchto v časoch ani v týchto krajinách sa psychiatria ešte len rozvíjala, nebolo toľko terapeutických možností, výskum väčšiny psychiatrických diagnóz bol na začiatku, chýbala zhoda v tom, čo je v experimentálnej i v riadnej liečbe etické, kde sú hranice, v rešpektovaní vôle psychiatrického pacienta atď. Psychoterapia nebola natoľko rozšírená, rozpracovaná, rozvinutá a tým pádom ani úspešná, ako je tomu dnes, hoci Slovensko v tomto dosť zaostáva - viac v kvalite psychoterapeutických vedení a tým

pádom aj v ich účinnosti. Podľa mojich skúseností, nezanedbateľná časť neheterosexuálnych jedincov potrebuje psychoterapeutické vedenie a profituje z neho. To, na čom sa dohodnú so svojím psychoterapeutom, čo je aktuálne prioritou, čo je prospešné a čo je skutočne žiadosťou klienta samotného je už na posudzovanie v rámci psychoterapeutického vzťahu, ktorý je vzťahom nesmierne dynamickým. Tu neexistuje tvrdenie, že toto by klient žiadať nemal, lebo homosexualita je prirodzený stav človeka. Mnohí klienti poznajú homosexualitu v kontexte osobnej histórie oveľa lepšie ako psychoterapeut a atmosféra dôvery, rešpektu a plnej slobody je to najhlavnejšie, čo klient od psychoterapeuta očakáva. Dôležité nie je tak to, čo klient žiada, ale to, prečo to žiada, aký má náhľad na samého seba a svoj problém, ako dobre sa pozná a či sa kvalita jeho života aplikovaním svojho rozhodnutia do praxe skutočne zlepší. Z tohto hľadiska uzdraviť svoj pohľad na seba a zmeniť nazeranie na obe pohlavia môže byť legítimne, ako aj zotrvať v heterosexuálnom partnerskom vzťahu, pokiaľ už existuje. Dôležité je v rámci psychoterapie zrealizovať klientov pohľad, aby sa mohol čo najsprávnejšie rozhodnúť.

Je viac dôvodov, prečo sa homosexualitou na tomto webe (ale aj inde) zaoberám, hoci nejde o diagnózu. Po rokoch práce s neheterosexuálnymi osobami som si uvedomil podobnosť ich biografických anamnéz v niektorých prvkoch a fascinuje ma to dodnes. Myslím si, že by o nich mal vedieť každý dotknutý, pretože takto začne pristupovať (nielen) k svojej duši i sexualite inak, snáď sa mu môže zlepšiť i kvalita života. Okrem toho ma pri mužskej homosexualite fascinuje skľučujúci deficit dotykov, chlapeckého objatia, hlad po mužskej láske, tendencia dramatizovať, "konzumovať" druhého (niekedy nechota prenikať hlbšie, inokedy podvedomá túžba "prehltnúť" toho druhého a takto dosiahnuť väčší komfort vo svojej mužskej prirodzenosti), fetišizmus zameraný na maskulínne črty a pohlavný orgán, presýtenosť "ženskosťou," správanie niektorých homosexuálnych mužov, napr. regresia v správaní niekedy už dávno dospelých homosexuálnych mužov alebo neschopnosť osobnostne a emocionálne dozrieť. Zvyčajne sa takéto správanie naplno prejavuje v anonymnom priestore. Aj preto vnímam bežné LGBT+ zoznamky, ktoré sú väčšinou sexzoznamkami ako skôr škodlivé pre násťročných kvôli nevhodnému správaniu nevhodných mužských vzorov. Druhým dôvodom je, že ide o stále citlivú a často v spoločnosti zneužívanú tému. Tretím dôvodom je, že cirkvi ju neraz majú problém uchopiť (objektívizovať a cielene viesť) a nie raz tým zrania alebo sa nechajú dostať do úzkych či vmanipulovať do niečoho od ľudí zvonku i od samotných veriacich. Čo je, samozrejme, pochopiteľné, pokiaľ sa kľže po povrchu a necháva sa opiť lacnými tvrdeniami či silnými pseudoetickými (aj pseudoempatickými), ale dostatočne emočne prifarbenými a tým pádom aj účinnými frázami bez ohľadu na testovanie objektívneho poznania a uvedomelého vnímania reality.

Sexualita človeka sa vyvíja, avšak mnoho ľudí nerozumie pojmu "vývin sexuality" - skôr si ho vysvetľujú ako výchovu k sexualite. Tá nám síce môže skomplikovať sexuálne správanie a vzťah k sebe ako k sexuálnej bytosti, ale sama osebe neovplyvní sexuálnu preferenciu. Čiže vývin sexuality je niečo iné, ako tomu rozumie väčšina laikov a s postupnou glorifikáciou homosexuality a "biologizáciou" takmer každého duševného stavu človeka sa postupne vytratila odborná literatúra, v ktorej by sa o tomto vývine hovorilo viac. Upozorňujem, že to nie je tým, že by to nebola pravda, že by šlo o niečo prekonané, ale je to nastavením modernej spoločnosti, výskumným trendom a sitom - mnohé javy sa skúmať prestanú alebo ani nezačnú, lebo vieme, že by ich žiaden odborný časopis nepublikoval (komisia by jeho publikovanie neschválila) a keby aj, spoločnosť by tieto výsledky neprijala - tak ako napríklad neprijala výsledky rozsiahleho výskumu z roku 2019 o tom, že homosexualita nie je podmienená geneticky. Zrazu sa začalo hovoriť o mnohých génoch alebo o iných biologických vplyvoch, nikdy však o vplyvoch psychosociálnych, ktoré sa až krčovitým (hysterickým) desaťročia odmietajú (a predsa ich nikdy nebudeme môcť vyvrátiť) a už vôbec nie, ak ich nevieme ani akceptovať, nie to ešte dôsledne skúmať). Pokiaľ vieme, že sexualita človeka sa vyvíja aj postnatálne, nemôžeme povedať, že homosexualita je výnimkou a nemá žiadne zákonitosti či predpoklady vývinu.

Psychosociálne vplyvy sa v minulosti vyznačovali nízkou mierou dokázateľnosti ich spojitosti so sexualitou človeka (a po vyčlenení homosexuality z Medzinárodnej klasifikácie chorôb už nebol dôvod ju skúmať ako medicínsky problém). To však rovnako všetky doposiaľ publikované biologické hypotézy - nevylučujeme ich, berieme ich na vedomie, ale každá je jedna z mnohých. Hlavne však nevieme dokázať, nakoľko súvisia so sexuálnou preferenciou a sexuálnou identitou ako takou. A absolútne netušíme, ako súvisia s psychickými javmi a stavmi dieťaťa, ktoré predchádzajú sexuálnej identifikácii. Avšak venovať sa pri homosexualite pojmom ako vzťahová väzba, rodinná dynamika a rodová (non)konformita je takmer vždy namieste.

Homosexualita sa nemusí prejavovať významnými opačnopohlavnými črtami v myslení, správaní a neverbálnej komunikácii. Rovnako ako pri všetkých neheterosexualitách vrátane pedofílie ide o komplex zážitkov, vzťahov (k sebe, obom pohlaviam, k svetu), emócií a nenaplnených potrieb vnímavej osobnosti naprieč jej jedinečným psychosexuálnym vývinom.

Je chybou odhaľovať sexualitu človeka bez podrobnej analýzy dlhodobého nepriaznivého stavu jeho duše, odstraňovať daný stav iba zmenou postoja k sexuálnej identite či sexuálnemu správaniu. Potrebujeme implementovať také výcvikové a terapeutické programy, ktoré umožnia nazerať na klienta komplexne.

Keď mi niekto vehementne tvrdí, že homosexualita je vrodená, zvyknem odľahčiť neraz napätú situáciu rečnickou otázkou, či aj preferované kvality sexuálneho objektu a sexuálna pozícia (v gay terminológii "top" alebo "bottom") sú vrodené. Trochu sebakritický a otvorený človek sa zvykne zamyslieť nad tým, či neprebral príliš povrchné alebo simplexné nazeranie na sexualitu.

Samotní autori výskumu alebo terapeut v klinickej praxi potrebujú byť tomuto súvisu vývinu sexuality s bio-psycho-sociálno-spirituálnymi vplyvmi otvorení. Klienti zasa potrebujú disponovať schopnosťou ponoriť sa do svojho vnútra, do osobnej histórie a mentalizovať svoju minulosť i prítomnosť. To podľa mojich skúseností dokáže spontánne len zanedbateľná časť laikov. Veľkým omylom, ktorý nepriamo podporila aj vedecká komunita, bolo pri sexualite človeka pri verejných prezentáciách uprednostniť biologické vplyvy pred tými ostatnými, ako aj jej mlčanie vtedy, keď tak činili médiá.

Z mojich pozorovaní vyplýva, že vývin sexuality - sexuálnej preferencie, identity a sexuálneho správania človeka je významnou mierou ovplyvnený samotnou kvalitou psychických procesov jednotlivca a prostredím, do ktorého je vsadený. Biografické anamnézy potvrdzujú, že títo jedinci sú v detstve rôznym spôsobom, rôzne hlboko a často veľmi diskrétno zraňovaní v osobnej i pohlavnej identite a vo vzťahu k obojmu pohlaviu. Sú vnútorne extrémne senzibilizovaní, najviac však v oblasti vzťahov a rôzne signály, slová a skutky pozorované i zažívané smerom k nim sa ich významne dotýkajú.

Malé deti do seba nasávajú všetky možné postoje, emócie a správanie dôležitých ľudí v ich živote. Ide o veľmi nenápadný až tajomný proces. Akoby dieťa do seba nasalo obraz rodiča dávno pred tým, ako sa mohlo subjektívne rozhodnúť, či vôbec chce byť ako matka alebo otec. S identifikačným vzorom nasaje všetky jeho postoje a vzorce správania, ktoré viac či menej ovplyvnia aj jeho osobnú a sexuálnu identitu, nakoľko sexuálnu identitu nie je možné odseparovať od komplexného vnímania samého seba a konkrétneho pohlavia - neexistuje pohlavná atraktivita bez neerotickej príťažlivosti a sympatie. Zrod týchto sympatií má svoje zákonitosti a prebieha podľa pravidiel - Cudzie, nepoznané priťahuje. Homosexualita ponúka osobitý stav človeka, ktorý je plne stotožnený so svojím biologickým pohlavím, avšak "prijatý vnútorný program prezentovaný jeho primárnym identifikačným vzorom o ňom samom či o druhom rodičovi" nezodpovedá požadovanej kvalite psychickej sexuality (je v diskrepancii - homosexualita, až v úplnom rozpore - transsexualita). A tak pre homosexuálneho muža je príťažlivý "vnútorný program," ktorý vníma v iných mužoch ako nie jemu vlastný. Je to ako keď nahráte do počítača program, ktorý s jeho systémom nie je kompatibilný pre inú verziu. Tak napríklad mozog muža nevie pracovať s verziou, ktorá mu nedovoľuje rozvíjať sa v maskulínnom pohlaví. Mozog človeka je ale vynaliezavý a hľadá spôsoby, ako sa s týmto programom naučiť pracovať bez potreby ho odstraňovať, meniť vnútorné nastavenie, pokusov "vložiť do seba" iný program, nakoľko sa ten pôvodný rokmi stal jeho relatívne stabilnou súčasťou a riskoval by sebazničenie. Navyše to, čo mala duša človeka dostávať počas vývinu mozgu a osobnosti, už nikdy nebude mať rovnaký efekt v jeho dospelosti.

Závisí nielen od vnímanosti a štruktúry vyvíjajúcej sa osobnosti dieťaťa (skutočná predispozícia pre neheterosexualitu) a od pôsobenia oboch výchovných vzorov, ale aj od schopnosti korekcie nereprezentatívneho a dušu dieťaťa značiaceho obrazu rodinnej dynamiky dieťaťom v samom sebe za pomoci iných ľudí, čo sa v budúcnosti udeje s jeho sebaobrazom, identitou a sexualitou. Preto by psychoterapia mala začať prebiehať už v detstve. Na druhej strane, keby uvedomelí rodičia dokázali zavčas identifikovať to, že pôsobia na dieťa zraňujúco, zrejme by takéto pôsobenie veľmi rýchlo stopli a začali sa správať inak aj bez verbálnej intervencie z prostredia mimo rodiny.

Psychoterapia pri homosexualite v dospelosti môže ponúknuť zážitky bezpečnej vzťahovej väzby s rovnakým pohlavím, resp. vôbec jej prvé vytvorenie v dospelosti bez očakávania zmeny sexuality. Okrem vytvorenia zdravého, stabilného, pevného a perspektívneho nesexuálneho puta s mužom (s mužským vzorom, ktorý v atmosfére plného prijatia, intimity a epistemickej dôvery dotvorí identitu a zdravý self-esteem mladšieho muža) - často úplne prvého v živote - si mladý dospelý muž často potrebuje v rámci psychoterapie vytvoriť korektúru neistej vzťahovej väzby s matkou. Zrejme najviac by teda homosexuálny muž profitoval z psychoterapeutických sedení v prítomnosti dvoch psychoterapeutov - muža a ženy. Pokiaľ nie je možná simultánna spolupráca, mužovi odporúčam muža, žene ženu a následne (po prerušení alebo ukončení sedení) pokračovať v sprevádzaní druhým pohlavím.

Pokiaľ chceme hovoriť o tom, ako vzniká homosexualita človeka, najprv si potrebujeme zhrnúť všetky základné psychologické poznatky o tom, ako sa formuje sexualita človeka. Pomôcť môže edukačná prezentácia pre rodičov, ktorá je k dispozícii na stiahnutie v článku: Sexuálny vývin dieťaťa.

VNÍMAVOSŤ

MYSLENIE A POCITY

VZŤAHY

SEXUALITA

TELO A ZDRAVIE

sexuálna energia a/vs. jej
praktické vyjadrovanie

PRÍŤAŽLIVOSŤ

RODOVÁ IDENTITA

SEXUÁLNE SPRÁVANIE
A SKÚSENOSTI

POHLAVIE

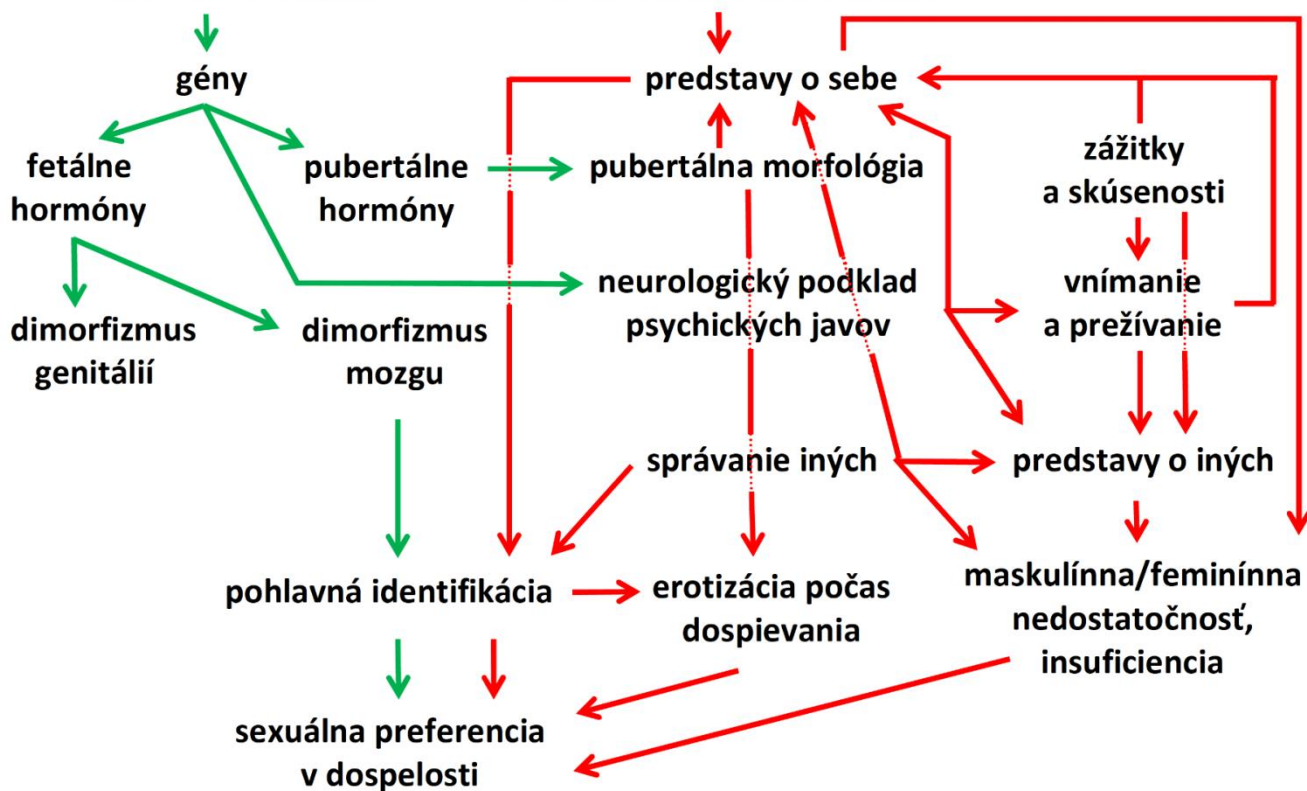
INTIMITA

HODNOTY A PRESVEDČENIA

VPLYVY

BIOLOGICKÉ

PSYCHOSOCIÁLNE

Rodinné činitele pri vzniku a vývine homosexuality muža

Matky dokážu inštinktívne premieňať dcéry v ženy, pretože ony sa nemusia pripútať k otcovi a menej trpia jeho neprítomnosťou v rodine či neschopnosťou. Otec je pre dievča kráľom vtedy, ak dohliada na ženy v domácnosti, bráni ich a buduje sebaúctu dcér častým oceňovaním ich snáh i výzoru. Samy osebe (bez pomoci mužov a ich zážitkového vedenia a vovádzania do sveta mužov), alebo ak sa nenaucia zavčas vybočovať z inštinktívneho vedenia dcér (a zaspia na vavrínoch), však matky nedokážu vovádzať synov do sveta mužov. Za normálnych okolností má byť matka pre syna najmä vzorom ženy a budúcej partnerky, nie kópiou jeho samého. Musí plne rešpektovať synovu inakosť a mužský potenciál, ktorý ho núti dívať sa na seba i svet inak a konať inak, ako sa díva a koná matka, žena. Matka môže nevhodným správaním a vyjadreniami smerom k synovi a iným mužom zabiť tento potenciál a podporiť rast ženskej zložky duše muža, čo je často manifestované nepatrnou zženštilosťou, pri extrémoch výraznou.

O tom, ako niektoré (neurotické, psychotické, emocionálne/osobnostne nezrelé) matky dokážu (zvyčajne nevedome) vytesniť otca z výchovy dieťaťa píšem v článku: Vytesňovanie otca zo života dieťaťa alebo Otec ako humanizovaný chybový robot.

Mužskej homosexualite často predchádza detstvo, počas ktorého sa otec pre syna nestal identifikačným vzorom alebo sa stal negatívnym vzorom z rôznych dôvodov. Identifikácia do maskulínneho pohlavia prebehla cez matku/ženu zväčša jej vlastným úsilným pôsobením, niekedy až vytesňovaním otca rôznymi spôsobmi, často pri neistej vzťahovej väzbe matka - syn. Neskôr sa mohol vzťah s mamou zhoršiť, lebo syn sa pokúšal vymaniť z jej čičíkavého náručia či náručia plného podmienok, no stále sa vrátil späť. Chlapca z maminho náručia, či už s mamou má alebo nemá priateľský vzťah, môže vymaniť iba iný muž. A už len na ňom záleží, či ho oslobodí alebo uväzní iným spôsobom (zraní jeho mužskosť najmä žiadostivosťou a sexuálnymi aktivitami). Moderní homosexuáli si volia cestu ospravedlňovaného vzájomného uväznenia alebo použitia. Pri pobyte v homosexuálnych komunitách som narážal na rôzne prejavy vnútornej nerovnováhy, neslobody. V nich chlapi na seba skutočne narážali a často si závideli. Iní boli hlboko si nedôverujúci, hlboko stratení v sebe, hoci i ako narcisti. Súperenie o to, kto je väčší muž, kto si získa autentickjšieho muža, akoby nútilo ľudí ponížovať sa, klamať, popierať seba či utláčať. Aj takto sa prejavoval jadrový problém identity, nezapadnutie do sveta mužov, nie následný problém spojený s minoritnou sexualitou a jej podceňovaním či osočovaním heterosexuálnymi jednotlivcami/skupinami. *"Pocity menejcennosti vo vzťahu k mužskosti a ženskosti sa často rozvíjajú ako reakcia na konkrétne vplyvy a vzťahy v rodine a v rovesníckej skupine."* Van den Aardweg.

Matka mohla byť prehnane starostlivá, príliš ustráchaná, ktorá nevnímala nič okrem svojho dieťaťa (neurotická láska, bezbrehá oddanosť voči dieťaťu ako k potenciálnej kópii samej seba). To jej neraz nahrádzalo partnera alebo mala tendenciu z neho vychovať "ideálneho muža pre seba" so ženským myslením a návykmi. Mohla byť tiež nevýrazná a prehnane zhovievavá osobnosť s viac pochopením pre dieťa, ako sa mu dostávalo od otca; bola mu oveľa bližšia ako otec (emocionálne dôležitejšia ako neprítomný, nedostupný až negatívny otec).

Je veľmi nevhodné/diskrétné zraňujúce, ak sa rodič alebo iný člen rodiny pred dieťaťom negatívne vyjadruje na adresu druhého rodiča, zvlášť rodiča rovnakého pohlavia, a ak rodičia zapájajú dieťa do ich problémov a hádok a nútia ich vybrať si stranu (hoci len pre daný okamih hádky).

Mnohé matky homosexuálov príliš pripútať svojich synov k sebe - z dôvodu svojej emocionálnej instability, obmedzení (vrátane psychiatrickej diagnózy) alebo vnútorného nenaplnenia; kvôli problémom v manželstve; alebo preto, že syn bol jediný, v poradí súrodencov najmladší, slabší, vnímavejší, plačlivejší, hendikepovaný, chorľavý, akokoľvek iný či v dôsledku iných okolností (túžili mať dievčatko, správali sa k synovi rovnako ako k dcére/dcérám). Iné chceli mať všetko pod kontrolou alebo boli prehnane prísne, dominantné (čo však neznamená, že boli skutočne vodkyňami či silnými osobnosťami - skôr odmietali byť vedené, neprejavovali svoj strach, slabosť, pochybnosť, zraniteľnosť, emócie, ženské túžby a potreby navonok, mali zlé skúsenosti s mužskými vzormi - otcami, strýkami, partnermi..., videli trpieť svoje matky rukou či správaním muža alebo samy boli bité, týrané, sexuálne zneužívané a pod.).

Otec mohol byť príliš slabý, nerozhodný (model nevýraznej roly muža), pre syna v ničom nepoužiteľný (v máločom použiteľný), nemal veľký záujem byť súčasťou synovho sveta, mohol byť voči nemu prehnane kritický, nedokázal sa mu priblížiť ani pri spoločných aktivitách, fungoval vo vzťahu s ním na báze príkazov, zákazov bez dialógov a spoločných aktivít, ba niekedy ho priam odmietal. Dôsledkom toho bolo, že chlapec bol príliš upätý na matku ako stredobod jeho vesmíru a mal slabý vzťah s otcom. Chlapec však podvedome túži poznať cez otca svet mužov, potrebuje byť doň vvedený a prijať ho taký, aký v skutočnosti je, nie taký, aký by ho chcel mať niekto iný, napr.

matka. Takisto syn potrebuje byť otcom uisťovaný, oceňovaný, potvrdzovaný vo svojej identite. Otec začal rešpektovať matkino zaobchádzanie v rukavičkách (pre manželkinu spokojnosť a pokoj v rodine), hoci s tým vnútorne nesúhlasil. Hyperprotektívny prístup k synovi však ponechal jej. On sám sa viac-menej stiahol, do výchovy zasahoval skôr príležitostne. Aj vďaka častej matkinej kritike až devalvácii otca ten postupne strácal synovu úctu alebo autoritu pred synom, prípadne syn otca ako autoritu rešpektoval len *"pro forma."* Normálne chlapec potrebuje cítiť, že cez skutkovú lásku, výrazný pozitívny vplyv a záujem otca patrí do sveta svojho otca viac než do sveta svojej matky, pretože práve toto v ňom rodí mužskú sebaistotu a cez to je schopný napojiť sa na svet mužov taký, aký je. Každý syn je veľmi citlivý na to, ak otec robí rozdiely medzi svojimi deťmi/synmi. Starší bratia môžu posilňovať alebo redukovať pocit menejcennosti a vnútornej nepohody mladšieho brata v rodovej role iniciovanej otcom.

Pre-homosexuálni chlapci vo väčšine prípadov nezakúsili veľa otcovskej blízkosti a porozumenia, preto napodobňovali viac matku než otca. Spoliehali sa na ňu, že ich povedie, ochráni, naučí atď. Otca zo svojho života (pri pasivite otca, prílišnej aktivite matky zaujať aj otcovo miesto, stratou osobného záujmu o otca) vytesnili alebo ho nepovažovali za taký prínos pre seba, aký pre nich predstavovala matka. Niekedy tomu dopomohli iní členovia rodiny, že obraz o otcovi bol negatívny, zraňujúci (pretože ak niekto raní rodiča, ktorého dieťa prirodzene a nekriticky "nasalo do seba"/"nasáva do seba" - je rozdiel, či pre-homosexuálny chlapec mal priestor "nasť do seba" pozitívny obraz otca alebo aspoň čiastočne pozitívny, alebo ten obraz otca bol od začiatku viac-menej negatívny - vnímajúc ho ako súčasť seba, akoby bola priamo zraňovaná či ušliapovaná časť jeho identity zloženej z dvoch polovic celku - matky a otca). Najhoršie pre dieťa je, ak sa rodičia zraňujú navzájom. Dieťa možno nechápe (o to je to horšie, lebo to vzťahuje na seba, nevie s tým pracovať), ale vníma a do jeho duše sa zapisuje všetko.

Podobnú neistotu, úzkosť z neschopnosti nadviazať kontakt, cudzosť, negatívne pocity zo správania či hodnotenia otcom chlapec pociťuje aj v chlapčenskom kolektíve, má problém chápať a prijímať rôzne prejavy správania iných chlapcov, uzatvára sa do seba, cíti sa byť iný, niekedy je vďaka tejto inakosti šikanovaný, prehliadaný, odmietaný. Napriek tomu ho istým spôsobom už vtedy začne svet mužov priťahovať, často ako niečo zaujímavé, no pre neho nedosiahnuteľné, začne pociťovať silnú túžbu byť naplnený mužom. Táto túžba sa však už v čase dospievania erotizuje (je vzrušujúca, provokuje erekcie).

Z anamnézy a jej odborného rozboru v tomto texte vyplýva, že pre vývin homosexuality bolo pre chlapca kľúčové obdobie do 3 rokov života, kedy pestoval veľmi negatívny vzťah k otcovi. Bolo to vo vývinovom medzníku, v ktorom mala prebehnúť identifikácia do jeho vlastného pohlavia cez mužský identifikačný vzor - otca. Pri otcovi však pociťoval úzkosť, neistotu, ohrozenie, cudzosť a odmietal ho. Ako dospelý pri analýze vzájomného vzťahu s otcom si uvedomil, že daný postoj podvedome prebral od svojej matky, resp. ona bola jeho príčinou, nie nejaký konkrétny traumatizujúci zážitok s otcom.

Z inej anamnézy zasa vyplynulo, že otec nedostatočne čítal a reagoval na signály, ktoré vysielal jeho najmladší a veľmi vnímavý syn a často uprednostnil, viac vnímal a oceňoval starších synov. Subjektívny pocit nepochopenia, odmietania a nelásky zo strany otca sprevádzal syna celý život. Otec si zasa nikdy nebol vedomý toho, že by v niečom zlyhal. Okrem toho si syn dlho nosil so sebou krivdu voči otcovi, ktorý v rámci pomáhajúcej profesie viac venoval čas a svoje pochopenie iným, ako jemu samotnému.

"Objektívne mnohí otcovia zanedbávali svoje otcovstvo vo vzťahu k danému dieťaťu: pretože boli už starší; pretože ponechali chlapca pod ochranou manželky; pretože boli príliš zaneprázdnení; po rozvode; preto, lebo si od syna nič nesľubovali alebo od neho očakávali príliš veľa a pre mnoho iných dôvodov. V dôsledku týchto kombinácií rodičovského vplyvu sa nerozvinula chlapcova mužskosť a sebaistota ako chlapca (či ako muža). Jeho osobnosť často charakterizovali vlastnosti ako túžba po odvahe a prirodzenej agresivite, ustráchanosť, slabosť, nadmerná závislosť, jemnosť vo vzťahu k sebe samému, detinské návyky, príliš ženské postoje. Toto bolo príčinou toho, že nedokázal koexistovať s rovesníkmi a že skončil v pozícii "osamelého vlka." Okrem toho "mamin maznáčik" a prehnane ustráchaný chlapec sa mohol stať objektom výsmechu alebo šikanovania zo strany rovesníkov a starších chlapcov. Tieto činitele tvoria pozadie väčšiny prípadov, keď muž počas dospievania vníma, že mu chýba mužskosť a že nepatrí do sveta iných mužov. Inými slovami, tvoria pozadie špecifického pocitu rodovej menejcennosti." Van den Aardweg

Tento základný vzorec má rozmanité variácie a výrazne ho ovplyvňujú médiá a kultúra daného národa.

"Otcovia musia byť skutočnými otcami, pretože všetci muži s hlbokými homosexuálnymi sklonmi, ktorých som stretol, mali problém s otcom alebo dospelým mužským stereotypom (obrazom tradičného muža). Muži preto musia na seba brať svoje otcovské povinnosti veľmi zodpovedne, byť cnostným vzorom a správať sa mužne aj k svojej žene. Pri deťoch by mali konať ako silné a rozhodné osobnosti, ale zároveň ich skutočne milovať. Pokiaľ totiž nebudeš pravým otcom pre svoje dieťa, mnohí iní muži sa budú usilovať zaujať tvoje miesto." Joseph Sciambra

Je dôležité vystupovať a správať sa tak, aby sa pri mne môj syn cítil očakávaný, milovaný, vypočutý, prijatý a hodnotný napriek rozdielom, a aby moje slovo platilo za každých okolností.

Chlapi, ktorí si neveria alebo si chcú vzťahmi či sexom vyplniť nejaký deficit z minulosti, volia takú kvalitu, kvantitu vzťahov a postoj k sexu, ktorými by si dokázali svoju silu a schopnosti. Usilujú sa akoby chrániť seba a oddialiť serióznu prácu na seba samom, lebo to by si vyžadovalo dospieť, opustiť zábavné ihrisko, uvedomiť si svoj problém i to, že potrebujem zmenu, pomoc.

Ak je niekto vzácna osobnosť, nepotrebuje spĺňať žiadne ďalšie kritériá k tomu, aby priťahoval ostatných bez ohľadu na štýl života a názory. Sám vie, na čom má popracovať, teší sa spätnej väzbe, je otvorený iným názorom, dokáže si z nich vybrať to správne pre seba bez narušenia vzťahov.

O čom by teda mala byť úspešná premena mňa ako muža? O nadobudnutí istoty seba ako muža, o objavení vnútornej sily i schopností a ich použití pre svoj duševný rast, aby som mohol každý deň o niečo posunúť svoje doterajšie hranice a byť na seba hrdší ako včera (*"thinking, knowledge, manners and aims make man, no his sexuality or lifestyle"*).

ZHRNUTIE

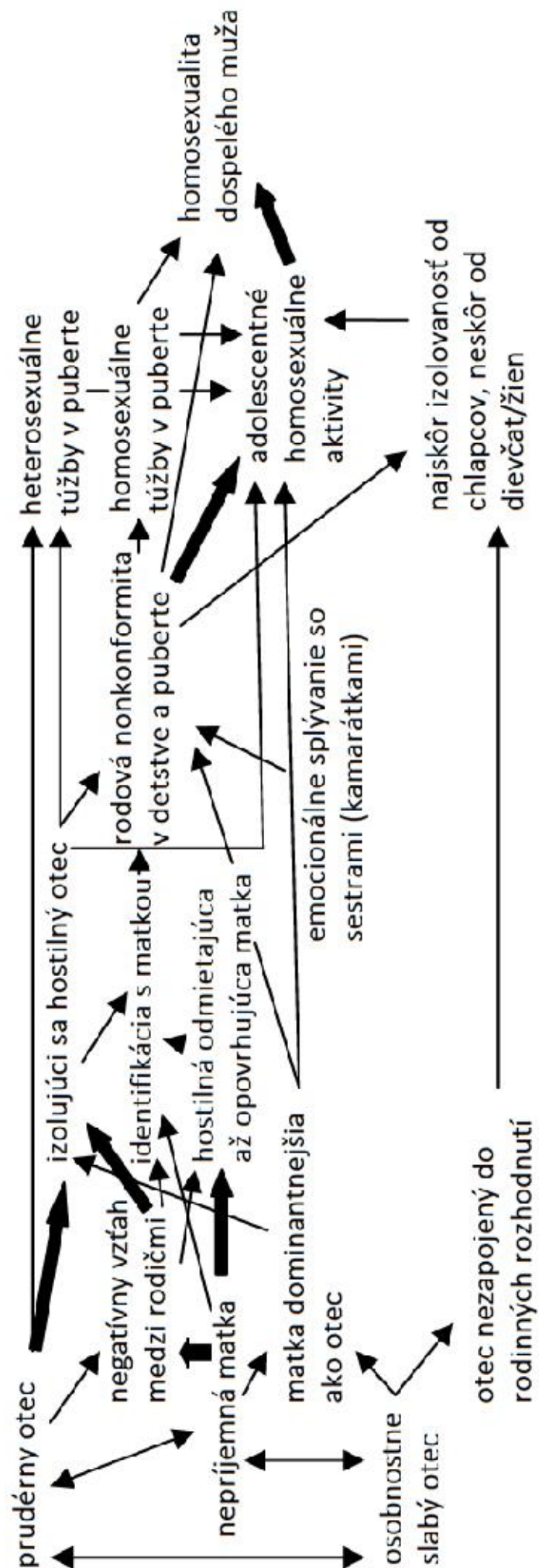
Insuficiencia maskulinity, rodová nonkonformita (postupný proces zážitkov, skúseností a vnímania, na základe ktorého sa sformoval vlastný koncept, rodový koncept, naše vzťahy s mužmi i so ženami)

Existencia mimo vzťahov s rovnakým pohlavím (vyňatie seba zo sveta mužov):

- nenaplnenie potreby spojenia, prijatia, uznania, potvrdenia,
- pocitu príslušnosti k rodu,
- zhodného emocionálneho nastavenia s osobami rovnakého pohlavia,
- aktuálne vzťahy, skúsenosti (zneužitie, pocit opustenosti, nevšímanie, prehliadanie, neschopnosť prispôbiť sa, odmietnutie, izolácia, zmätok, znižovanie sebahodnoty a i.)...

Vnímanie seba a iných mužov:

- *koncept o sebe ako o mužovi* (čo si myslím o sebe ako o mužovi - pohľad na seba ako na niekoho, kto nemá kvality na to, robiť niečo alebo bojiť sa s niečím),
- *rodový koncept* (moje presvedčenia o tom, čo sa od muža očakáva, aký by mal byť - moje imperatívy na predstaviteľov mužského rodu). Nevyhnutná podmienka vytvorená v našej hlave. Ak ju daný muž nespĺňa, nie je hodný povšimnutia (a rovnako sa domnievame, že ak ju my nespĺňame, nie sme hodní povšimnutia). Nezhoduje sa s realitou a s tým, ako by bolo pre muža vhodné a zdravé.
- disharmónia, inkompatibilita, inkonzistentnosť, myslenie a správanie nekorešponduje s tým, čo je skutočné, odôvodnené, rozumové, správne, vhodné.
- podceňovanie seba, iných mužov nevidíme komplexne, ale cez výber pre nás najpodstatnejších znakov mužskosti, a teda skreslene, cez zúžený hyperkritický pohľad a nadhodnotenú perspektívu (cez črepy vybraných vlastností o iných, presvedčení o vlastných nedostatkoch a ich nemennosti, bezmocnosť až sebanenávisť)...

Rodinné činitele pri vzniku a vývine homosexuality ženy

"Predlesbické dievča veľmi často nemá dôverný vzťah s matkou. Predovšetkým matky stimulujú u dievčat rozvoj ženskej prirodzenosti, inštinktov a sebaistoty. Občas zohrával pri výchove dievčatiek príliš veľkú úlohu otec, pričom matka bola psychologicky vzdialená.

V iných prípadoch si otec veľmi málo vážil ženy, mal minimálny záujem o dcéru a na jej úkor uprednostňoval jej bratov. Takéto činitele bývajú príčinou toho, že dievča prijme chlapčenské zvyky a záľuby (pretože takto sa cíti docenená). A čo je ešte dôležitejšie, toto ju predisponuje k tomu, aby seba hodnotila a vnímala tak, že nie je taká ako iné dievčatá, že nie je "ozajstným dievčatom." K ženskej neistote sa môže pridružiť ešte komplex "som škaredá." Takéto dievča sa cíti fyzicky menej atraktívne, menej pôvabné alebo fyzicky príliš "mužské." Jej nedostatok ženskej sebaistoty spôsobuje, že sa nestotožňuje so ženskou rolou (čiže so svojou vrodenu ženskou prirodzenosťou), takisto ako ľudia vo všeobecnosti odmietajú správanie a úlohy, ktoré v nich vyvolávajú bolestný komplex menejcennosti. V období dospievania sa predlesbické dievča cíti osamelé, necíti sa byť jedným z dievčat a často má ťažkosti pri nadväzovaní priateľstiev. Preto začína snívať o zidealizovaných priateľkách alebo o starších dievčatách, ktoré jej pripomínajú mamu. S erotickým podtónom sníva o citovom vzťahu s nimi." Van den Aardweg

V niektorých rodinách sa odpor, pocit krivdy a bolesti voči mužom prenáša z matky na dcéru, a tá ich v dospelosti nedokáže a možno ani nechce považovať za rovnocenných partnerov. Muži nie sú hodní ani sexu s ňou.

Prejavy ženskej homosexuality sú vo fáze pubertálneho a adolescentného experimentovania častejšie ako pri rovesníkoch opačného pohlavia, a takisto sa vtedy nejedná o skutočnú a trvalú homosexualitu (žena je sama osebe emocionálnejšia a vyhľadáva blízkosť iných žien, s ktorými zdieľa svoju intimitu).

Lesbické ženy sú v spoločnosti akceptovanejšie a lepšie znášajú prípadnú samotu či nestabilitu partnerských vzťahov kvôli možnosti pomerne ľahko zabezpečiť rodičovstva.

Schéma možného vzniku ženskej homosexuality

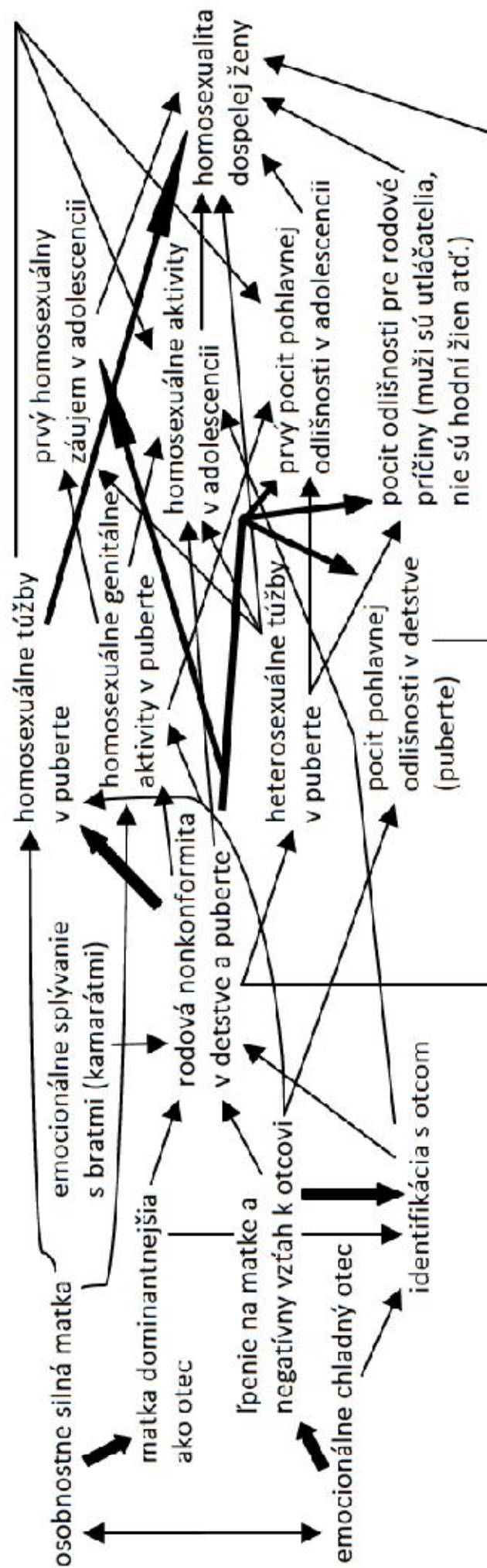
So ženskou homosexualitou neprichádzam do kontaktu tak často, ako sa mi to darí pri tej mužskej. Nie že by som ju zľahčoval, ale homosexuálne ženy objektívne trpia menej často samotou či neakceptáciou ich stavu. Možno kvôli tomu a tiež kvôli samotnej odlišnej konštitúcii ženského mozgu, prevahe emocionálnej zložky, iného vnímania seba, vzťahov, sexuality, okolitého sveta... je menej často pôvodom ťažkostí, strácania sa v samej sebe či nenapĺňania potrieb vo vzťahoch s inými ľuďmi. Niektorí odborníci tvrdia, že ženská sexualita je omnoho fluidnejšia, ako je tá mužská. Možno ani nie tak samotná sexualita, ako intenzita prežívania rôznych zážitkov a spôsoby ich spracovávaní (vzťahovania zažitého na rôzne oblasti života vrátane sexuality). Pamätám si na pacientku, ktorá mi vo svojich 19-tich rokoch tvrdila, že je lesbická, v 20-tich rokoch mala síce krátky, ale naplňujúci heterosexuálny vzťah a o rok neskôr otehotnela (už s iným mužom). Tým však jej vnútorné zranenia nezmizli, stále bolo na čom psychoterapeuticky pracovať. Nakoniec sa s otcom dieťaťa ešte pred jeho narodením rozišli, avšak nie kvôli sexualite.

Akoby iné prežívanie (diskrétnejšie s menšou psychickou záťažou) ženskej homosexuality určite neznamená, že nemá svoje zákonitosti.

Moje osobné skúsenosti so ženskou homosexualitou sú možno jasnejšie a mierne odlišnejšie, ako ilustruje obrázok pod týmto textom. Väčšinou šlo o dievčatá, ktoré vďaka špecifickej situácii v rodine cítili potrebu odmalička byť tým silnejším článkom rodiny, rovesníckej skupiny, napr. ochraňovať veľmi vnímavú a ľahko zraniteľnú mladšiu sestru či iné dievčatá pred niekým alebo niečím. Je zaujímavé skúmať dôvody tohto presvedčenia chrániť iných a nenechať sa ovplyvňovať tými, ktorí chcú určovať pravidlá či "podriaďovať" - brániť sa preventívne, neskôr nepodliehať rodovým a iným "stereotypom." Tieto dievčatá majú často veľmi silno vyvinutú empatiu, veľmi intenzívne vnímanie krivdy, výraznú potrebu nastoľovania spravodlivosti, odmietajú sa pokorne podriaďovať, nosia v sebe výraznú túžbu po slobode, chcú byť v budúcnosti veľmi silné, nezraniteľné. Inokedy je ten dôvod ochrany niekoho v rodine konkrétnejší, napr. chrániť mladšieho/slabšieho súrodenca alebo matku pred nechápajúcim, podvádzajúcim, agresívnym, manipulujúcim, násilníckym či nepoužiteľným otcom alebo otcom ako partnerom. A matka teda vystupuje buď v role tej slabej, depresívnej, rezignovanej, ubitej životom alebo nechápajúcim, nepodporujúcim partnerom podľa prania, nemohúcej, dostatočne nekompetentnej postaviť sa k vzťahovému problému čelom a riešiť ho a riešiť ho bez toho, aby sa doň vťahovalo dieťa, alebo v role navonok silnej, opozičnej, výraznej, absolútne nezávislej osobnosti, ktorá svojím životom a postojmi deklaruje najmä úplnú nezávislosť od mužov, nepotrebnosť mužov, ktorých aspoň občasne častuje hanlivými či ponižujúcimi výrazmi.

Tu je ale potrebné poznamenať (a tým čiastočne podporujem ilustráciu pod týmto textom), že aj vnútorne neistá, ustráchaná, ubolená, osamelá, frustrovaná, sklamaná matka, matka tajne túžiaca po romantickej, nežnej, chápacej a vnútorné rozpoloženie ženy správne čítajúcej láske muža môže navonok vystupovať ako dominantná, nezávislá, nezraniteľná (nedotknuteľná), odmietajúca, hyperkritická, úspešne sa brániaca matka. Využíva rôzne obranné mechanizmy ako popretie, všemocná kontrola, znehodnocovanie, projekcia, introjekcia, projektívna identifikácia a iné, pravdepodobne súvisiace s udalosťami ženy, v ktorých bola mužmi (vrátane vlastného otca), ako i nevhodnými postojmi a správaním matky, negatívnou prezentáciou iných mužov zranená. Svoju dcéru však touto neautenticnosťou a diskrepanciou vnútorného prežívania a vysielaných signálov zavádza, zraňuje jej ženskú identitu a uzatvára ju v jej budúcich vzťahoch s opačným pohlavím (alebo ich minimálne komplikuje). Rovnako dcéru zraňuje matkino príliš skoré zdieľanie partnerských problémov a zaťažovanie rolou trpiteľky kvôli mužovi/mužom alebo nemohúcej entity. Niekedy dokonca matka žiarli na dcéru, ktorú podľa nej nevšímavý otec má radšej alebo je voči nej pozornejší ako k vlastnej manželke.

Inokedy môže ísť o silnú túžbu dcéry získať si lásku a pozornosť inak príťažlivého otca (pri subjektívnom pociťovaní nedostatku zo strany otca) podporenú nevhodným pôsobením (napr. ignorovanie, podceňovanie, vysielanie protichodných, zmätočných signálov) otca voči dcére alebo jeho nedostatočným ocenením dcéry. Pod vplyvom otcovho správania dcéra popiera svoju identitu, nevníma vlastnú hodnotu v autentickejšťi so zámerom podobať sa na cieľové objekty otca, ktoré od neho zažívajú pozornosť a tešia sa jeho záujmu (väčšinou to sú iní muži, napr. synovia).

Záver

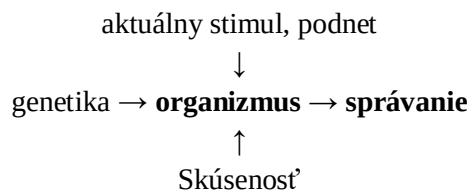
O sexualite človeka veľa nevieme a nikdy sme nevedeli. Teória, že by psychosexuálny vývin človeka bol podmienený len biologickými javmi je neudržateľná. Psychologizovať psychiatrické diagnózy je niečo úplne iné ako poukazovať na komplexnosť vývinu psychickej sexuality človeka (pretože pri sexualite človeka majú psychosociálne javy obrovský význam). Dnes už máme vedomosť o tom, že niektoré biologické zmeny a zmeny mozgu sa dejú (zrejme epigeneticky) práve pod vplyvom rôznych prístupov k človeku, obrazov identifikačných vzorov a ich vzťahov, zjavnej traumatizácie, podvedomých diskrétnych zranení atď., ktoré tento človek nasáva/vníma od detstva a ktoré sa zrkadlia v jeho sebaobrazu, túžbach, predstavách a potrebách. Tým sa stávajú relatívne nemennou súčasťou identity človeka - fixujú sa. Napriek relatívnej nemennosti sexuality fyzicky viac ako desať rokov dospelého človeka - vynechať z jej vývinu a formovania psychosociálne vplyvy je čistý amaterizmus alebo účelovosť v odborných kruhoch. Psychosociálne teórie formovania ľudskej sexuality neboli prekonané. Boli len prekryté tými biologickými pod silným lobistickým tlakom.

Homosexualita z pohľadu biológie

Etologické minimum

Etológia je vedný odbor v rámci zoológie, ktorý sa zaoberá štúdiom správania živočíchov, rozoznávaním jeho vrodenných a naučených zložiek, vývinu a vývoja vzorcov správania a významu určitých vzorcov pre prežívanie druhu. Za jedného zo zakladateľov sa považuje *Konrad Lorenz* (1903 - 1989).

Správanie je za normálnych okolností pre väčšinu druhov živočíchov typické, takmer nemenné (vzorce správania), má genetický základ. Pri živočíchoch, ktoré majú schopnosť učenia sa, je kombináciou vrodenných a získaných prvkov správania. Vyspelejšie formy živočíchov sú okrem schopnosti učenia sa aj prirodzene zvedavé. Podľa Lorenza je správanie zmesou fylogenetickéj a individuálnej adaptácie (skúsenosti počas života).

Inštinktívne správanie je *vrodené*. Konkrétny podnet a jeho vnem vyprovokuje vždy rovnaký vrodenný inštinkt. Jednotlivé zložky inštinktívneho prejavu nasledujú v nemennom poradí za sebou a sú *druhovo typické*. Ide o koordinovanú sériu pohybov, ktorá ako celok *vedie k uspokojeniu životných potrieb živočicha*. Pri inštinktívnom správaní zohráva významnú úlohu tzv. **klúčový podnet** (jeho prahová hodnota, intenzita), fyziologický stav organizmu a podmienky prostredia. Inštinktívne správanie prechádza týmito fázami:

1. **Vnútorne vyladenie organizmu** - pud (energetický "pohon," stav, ktorý vzniká v organizme pri nedostatku nejakých látok, resp. potreby).
2. **Apetenčné správanie** ("vyhľadávanie podnetu"). Zviera má svoj cieľ, ktorý dosahuje jemu vlastným spôsobom. Nejaký podnet stimuluje spustenie mechanizmu vrodenného inštinktívneho správania. Motivačný cyklus sa uzatvára konzumným aktom. Pre zviera sa však nemusí tento cyklus skončiť naplnením potreby (a preto samec, ktorý si samicu jednoducho nenašiel, sa môže spojiť s iným slabším a unaveným samcom, takisto aktuálne hnaným najmä sexuálnym inštinktom a hormónmi). Ak nedôjde k uspokojeniu potreby zvieraťa prirodzeným spôsobom alebo sa zviera unaví, zmení svoje správanie a bude sa pokúšať o jej uspokojenie neprirodzeným spôsobom alebo s nesprávnym objektom.
3. **Stret s klúčovým podnetom** (korisť, partner, mláďa), ktorý vyvolá spustenie samotného inštinktívneho automatizmu.
4. **Vykonávanie činnosti**, ktorá vedie k uspokojeniu potreby (*vyhasnutie pudu*).

Sila rozmnožovacieho pudu

V ríši zvierat dominujú dve najsilnejšie pudové kvality: **a)** nasýtiť sa, **b)** odovzdať genetickú informáciu ďalej. V niektorých situáciách zviera ignoruje pocit sýtosti (robí si zásoby, čo je riadené hormónmi a chemizmom mozgu). V čase rozmnožovania môže byť **rozmnožovací pud silnejší ako pud sebazáchovy**, silnejší ako iné pudy (unikat' z ohrozenia, hľadať potravu). Zviera hnané rozmnožovacím pudom môže imitovať sexuálnu činnosť s inými objektmi, vykonávať nezmyselnú činnosť alebo byť obzvlášť agresívne.

Distančné a kontaktné živočíchy

Distančný živočích

Pri stretnutí s iným jedincem svojho druhu si udržiava aspoň malý odstup. Tesný telesný kontakt znesie iba s jedincami, ktoré veľmi dobre pozná (partner, súrodenci, potomkovia, rodičia, príbuzní). Ak sexuálny pud nie je uspokojený tradičným spôsobom, môže sa využiť pretrvávajúca väzba z juvenilného - nedospelého obdobia (sexuálne aktivity v rámci príbuzenského vzťahu - hra, zníženie napätia). Inak prejav etopatie (poruchy správania; neplatí to pre obdobie párenia). Počas obdobia párenia sa vyskytujú častejšie aj abnormálne formy správania (nie sú vnímané ako etopatie), a ak sa homosexuálne aktivity vyskytnú aj mimo obdobia párenia, môžu (napríklad v súvislosti s metabolickou poruchou alebo nedostatkom výživných látok a vitamínov) a nemusia byť spojené s etopatiou (pokiaľ je zviera zdravé a zmeny správania nie sú dlhodobé).

Kontaktný živočích

Pri stretnutí s iným jedincom svojho druhu vyhľadáva telesný kontakt, ktorý ho upokojuje (takmer všetky primáty, hlodavce a i.). Homosexuálne aktivity sa môžu vyskytnúť častejšie.

Ak sa na človeka dívame ako na súčasť ríše *Animalia* (zoologická nomenklatura zaraďuje človeka do triedy *Mammalia* - cicavce, radu *Primates* - primáti, čeľade *Hominidae* - hominidi), **človek nie je kontaktným, ale distančným jedincom.**

Vákuový dej

Ak sa živočích dlho nestretne s kľúčovým podnetom, jeho vyladenie narastie tak veľmi, že sa správanie spustí aj bez kľúčového podnetu (napríklad osamotení jedinci sa chcú páriť s neživými predmetmi, samica s uhynutými vlastnými mláďatami si "adoptuje" mláďa iného druhu alebo chráni i neživé predmety).

Naznačené správanie

V živom organizme sa aktivuje niekoľko funkčných okruhov (potravinový, obranný, rozmnožovací), ktoré sa vzájomne ovplyvňujú. Ak dôjde k potlačeniu okruhov, nastáva naznačené jednanie - z útoku zostáva nedokončený výpad, z kopulácie pokus o ňu.

Ritualizované správanie

Určité prvky v správaní stratili v priebehu fylogény svoju pôvodnú funkciu (dráždenie úst pri dožadovaní sa potravy sa u primátov, napr. šimpanzov zmenilo na bozk). Ritualizované správanie je premena normálneho spôsobu správania na prejav signalizácie (schémy inštinktívnych prejavov, ktoré nadobudli oznamovací význam → vnútrodruhová komunikácia).

Konfliktné správanie

Ak na živočícha pôsobí niekoľko podnetov naraz, je vystavené pôsobeniu niekoľkých motivácií. Ak sú motivácie rovnako zamerané, zosilňujú reakcie, ale ak sú protichodné, vyvolávajú tzv. konfliktné reakcie alebo ambivalentné správanie.

Preskokové správanie (pôsobenie dvoch rovnakých protichodných podnetov vyvolá iné, často nezmyselné správanie).

Preorientované, preadresované správanie (na iný živý objekt alebo na neživý predmet).

Pre evolučne vyspelejšie živočíchy sú ďalej typické: *zvedavosť, napodobňovanie a komfortné správanie. Okrem prípadov, kedy homosexuálnymi aktivitami zvieratá niečo sledujú, sa tieto aktivity vyskytujú ako neprírodné prvky v správaní zvierat pri ich chove v zajatí* (v krdli vtákov sa bez samca môže vyskytovať agresívnejšie správanie samíc, kanibalizmus i homosexuálne prejavy, ktoré ale, po príchode samca do skupiny, postupne miznú, hierarchia je podrobená pomerne nenásilnej prestavbe, homosexuálne aktivity sa prestanú vyskytovať) **alebo v špecifickejšej situácii vo voľnej prírode** (vyvolanej fyziologicky - zvnútra, a/alebo okolnosťami - zvonku).

Ak nie genetika, tak epigenetika?

Dodnes **nebola dokázaná existencia génu, ktorý by spôsoboval samotnú homosexualitu.** Neurologický základ psychických javov je vrodený, preto niektoré typy ľudí môžu byť náchylnejšie na prenatálne i postnatálne vplyvy prostredia (všetko, čo vplýva na embryo, plod, dieťa).

Epigenetika je súbor procesov, ktoré ovplyvňujú, regulujú prenos a prejav hmotného základu dedičnosti (nie pri všetkých génoch je nepodstatné to, či je gén získaný od otca alebo od matky). Vysvetľuje, prečo sa niektoré gény prejavujú a iné nie a za akých okolností. Ide o dedičnú pamäť bunky. Bunka "si pamätá," ako, kedy a ktoré gény sa majú v akom poradí a za akých okolností exprimovať, prejavovať (procesmi ako metylácia, acetylácia histónov), ako sa majú "poskladať" ich časti (exóny), ktoré regulačné proteíny budú syntetizované a začnú pôsobiť atď. Názorným príkladom sú včelia matka a robotnica, pri ktorých vonkajšie faktory pôsobia na čítanie a prepis určitej časti genetickej informácie, ktorá sa potom prejaví vo fenotype (vzhľad a funkcia) jedince. Konkrétne - kŕmením materskou kašičkou, produktom hltanových žliaz robotníč, sa v chromozómoch larvy budúcej matky odvíjajú a prepisujú (transkripcia) informácie, ktoré ovplyvnia rast larvy a jej metamorfózu (premenu) na typ matky, napriek tomu, že genetická informácia sa od iných lariev nelíši. U človeka môže mať napríklad stravovanie matky počas gravidity vplyv na

zdravotný stav dieťaťa, trebárs i v jeho dospelosti. Nebolo potvrdené, že by napríklad stres matky počas tehotenstva ovplyvňoval i sexualitu dieťaťa, vieme však, že pôsobí na plod negatívne.

O epigenetiku sa môžeme opierať napríklad pri výskumoch (použiť ju v hypotézach) o tom, prečo sú dnes rozšírené civilizačné ochorenia a rakovina v oveľa väčšej miere ako v minulosti. Pri človekovi je epigenetický vplyv vzniku a vývinu homosexuality prakticky nedokázateľný, a keďže sexuálne správanie zvierat je neporovnateľné so sexualitou človeka, je otázne, či by i (zatiaľ neexistujúci) dôkaz vplyvu epigenetiky modifikujúcej sexuálny pud zvierat pre človeka niečo v praxi znamenal.

Porovnanie sexuality človeka a "sexuality" evolučne vyspelejších druhov zvierat

Homo sapiens sapiens

Človek sa neriadi inštinktmí, ale mentálnym programom, ktorý sa buduje desaťročia zložitým formačným procesom. Prevažne dlhodobá sexuálna preferencia, časovo relatívne stabilné libido (odraz psychosomatickej kondície), v dospelosti v reprodukčnom období stálosť hladín hormónov (zložitý chemizmus mozgu).

Dôležité je vnútorné rozpoloženie (napr. vzťah k sexu, zásady, trauma, sexuálna i nesexuálna skúsenosť s osobou opačného alebo rovnakého pohlavia), psychický stav (napr. nie je chuť na sex, je problém kontrolovať žiadostivosť).

Atraktivita a realizácia intímneho života a sexu je ovplyvnená množstvom faktorov (nadobudnuté osobné presvedčenie, skúsenosť, výchovné prostredie, vplyv rovesníkov, spoločenské konvencie, médiá, kultúra).

Vzájomné prepojenie intímneho a sexuálneho života. Sex je spojený s potrebou lásky, zdieľania, intimity, zázemia atď.

Pri človekovi sa postupnosť v oblasti intimity v páre postupne stráca a sexuálna prax spolu s intimitou sa degenerujú (degeneruje sa chápanie intimity a sexu, sex ani intimita potom nenapĺňajú tak, ako by za normálnych okolností človeka napĺňať mali, stúpa počet asexuálov a ľudí s obrovskými problémami vo vzťahovom a sexuálnom živote).

Iba človek dosahuje dokonalú úroveň vedomia a psyché. Iba človek má tak špecifický a komplexný vnútorný svet, väzby, úlohy v rodine, v spoločnosti, variabilitu myslenia, postojov, zážitkov a skúseností, že ich takéto nemá a nemôže mať žiaden iný tvor na svete.

Animalia

Na rozdiel od človeka sa správajú inštinktívne. Ich inštinktívne správanie je vrodené.

Presexuálne aktivity (predkopulačné a predsudobné správanie) druhovo nesmierne pestré, špecifické.

Zachovaná postupnosť s jasnými vzorcami správania, dôležitosť chápania signálov, vytrvalosť.

Ojedinelosť prvkov sexuálneho násillia a odchýlok v sexuálnom správaní.

Zosilnenie rozmnožovacieho pudu je hormonálna záležitosť s istou periodicitou (endogénny a exogénny biorytmus) - rozmnožovacie cykly.

Zviera nemá vedomie seba, a ak má psyché, tak na primitívnej úrovni.

Inštinktívne správanie za účelom kopulácie (niekedy aj ako komfortné či hravé správanie, imitácia, improvizácia, zaliečanie, znižovanie agresivity, predchádzanie konfliktom, zmierovacie rituály).

Keby mala byť homosexualita v ríši zvierat prirodzeným prejavom, musela by byť inštinktom, zámerom, nie omylom, substitúciou, adaptáciou či okamžitou nekontrolovanou a nenormalizovanou odpoveďou na stimul (zvieratá nepociťujú hanbu, nevedia sa rozhodovať, mierniť, neriadia sa verejnou mienkou, svedomím ani normami).

Pri živočíchoch má homosexuálna aktivita iný pôvod, prejav a trvanie (a už vôbec nie je tak komplexná) ako pri človekovi. Okrem vyššie spomínaného môže ísť o hľadanie aktuálnej výhody pre seba a/alebo pre potomstvo (dva samce dokážu lepšie uchrániť potomkov pred potenciálnym nepriateľom), kým pri človekovi majú homosexuálne sklony pozadie v atraktivite a túžbe (a často sú jedným z dôsledkov vnútorného zranenia).

Monogamia (pri asi 90% druhov vtákov a asi 4% druhov cicavcov) v ríši zvierat často znamená to, že hoci samec má tendenciu šíriť genetickú informáciu i ďalej, nie je schopný brániť väčšie teritórium (gibony, antilopy skalné), užiť viac samíc a/alebo potomstva. Ochrana samice súvisí s kopulačným pudom, pudom starostlivosti o potomstvo a teritoriálnym pudom (mary pampové). Niektoré druhy sú schopné meniť svoje pohlavie (vodné živočích), sú hermafrodity (dážďovky) alebo dokážu napodobniť opačné pohlavie s cieľom ujsť pozornosti iného samca a spáriť sa s jeho vyvolenou (pichľavka desaťostňová). Americký mlok rodu *Plethodon* zmätie samca tým, že sa správa ako samica s cieľom, aby jeho spermatofor vyšiel navniivoč.

Sexuálne správanie zvierat závisí aj od toho, aké pohlavie dominuje, od toho, ktorého pohlavia sexuálne zrelé jedince musia opustiť primárnu skupinu, aké sú predkopulačné rituály, ktoré znaky sú základom pre výber partnera na párenie atď. Pri živočíchoch dominuje "program" páriť sa a mať vlastné potomstvo (samce mnohých druhov majú vyvinuté

rôzne mechanizmy na "výplach" alebo izoláciu cudzích spermií pred injekovaním tých svojich alebo majú vyvinuté iné mechanizmy, ktorými sa usilujú presadiť vlastný genetický materiál).

Zviera nepociťuje náklonnosť, túži uspokojiť pud a zabezpečiť prežitie rodu (aj s týmto úmyslom kopuluje, **hoci s nesprávnym sexuálnym objektom** - týmto objektom môže byť hocičo). Otázka skôr znie - Prečo mu to daný objekt (pokiaľ je živý), dovoľí? Väčšina zdravých samcov si za normálnych podmienok iného nepríbuzného samca nepripustí k telu. **Homosexuálny akt u zvierat nie je cieľným ani plánovaným aktom.** Zviera má za normálnych okolností v sebe inštinktívne zakotvené všetky vzorce správania, ktoré sú v rozpore s homosexuálnymi aktivitami (samec vníma iného samca ako rivala, niektoré samice majú v čase ruje reflex nehybnosti, ale všetky zvieratá sú v čase párenia ohrozenejšie, menej ostražité, s typickými i atypickými formami správania). **Slabšie samce pravdepodobne využívajú homosexuálnu stratégiu na vlastnú ochranu** (zvýšenie osobnej bezpečnosti) alebo i kvôli iným, doposiaľ málo známym výhodám (pre seba a/alebo potomstvo). Najčastejšie sa ale jedná o príbuzenský vzťah druhov so stabilnými sociálnymi väzbami.

Ďalšie možné príčiny realizácie/tolerancie homosexuálnych aktivít sú strach, anxieta, etopatie, metabolické poruchy, nedostatky vo výžive, infekcie, poruchy CNS, maladaptácia, traumy, hormonálne zmeny. Medzi etopatie môže patriť aj homosexualizmus (pozorovaný pri dobytku, napr. homosexualizmus digestívneho typu).

Pri zvieratách sú veľmi časté náhle prechody z jedného typu správania na druhý a pri konflikte dvoch rovnako silných motivácií i nezmyselné správanie, "výpady" (do toho nepočítam "zblbnutie" hormónmi). Môžeme pozorovať, ako sa napríklad potravové, hravé alebo obranné správanie náhle zmení na rozmnožovacie. Konfliktné a nelogické správanie sú tiež veľmi bežné.

Homosexuálne aktivity sa vyskytujú pri druhoch zvierat, ktoré využívajú sexuálne aktivity ako doplňujúci socializačný alebo komunikačný prostriedok, pochádzajú z jednej rodiny alebo neanonymnej skupiny (nemusia sa brániť, cítiť sa ohrozene), vyhľadávajú jedincov rovnakého druhu aj mimo času párenia (potrebujú kontakt a sociálne väzby alebo cez sex si upevňovať vzťahy, riešiť konflikty, vnútorné napätie, komunikovať), sú neúspešné v pokusoch o kopuláciu, unavené hľadaním alebo neschopné prirodzeného pohlavného aktu z rôznych dôvodov.

Homosexuálne aktivity zvierat z pohľadu vedcov

Zvieratá, ktoré sa pokúšali páriť s rovnakým pohlavím svojho druhu alebo vychovávať mláďatá, boli vedcami pozorované po celé desaťročia. Vnímali ich ako kuriozity alebo anomálie a nepripisovali im veľký význam. Zmenu priniesla v roku 1999 kniha **Biological Exuberance** (*Bruce Bagemihl*), v ktorej autor načrtnol toľko príkladov pri toľkých rôznych druhoch, že táto téma sa stala centrom pozornosti. Od tejto doby vedci systematicky sledujú aj toto správanie.

Napriek toľkým zdokumentovaným prípadom už dnes vieme, že väčšinou šlo o aktivity, ktoré len pripomínali ľudskú homosexualitu; v reči a správaní zvierat z uceleného a hlavne nezaujatého pohľadu nešlo o skutočnú homosexualitu. **Dané aktivity značili niečo iné, neboli dlhodobé, zvieratá nestratili schopnosť heterosexuálneho párenia a výchovy mláďat v tradičných pároch.** Niekedy došlo pri pozorovaní k omylu (niektoré pohlavia sú si v rámci druhu veľmi podobné).

Nie všetci vedci považovali homosexuálne aktivity zvierat za zlučiteľné s Darwinovou evolučnou teóriou prirodzeného výberu. Skutočnosť je ale taká, že samotné zvieratá v danom správaní nejakú výhodu predsa len vidia. My sa môžeme len domnievať, prečo je to tak.

octomilka (*Drosophila sp.*)

Pozorovateľ: *David Featherstone* (University of Illinois, Chicago, USA)

Po vyliahnutí z kukly sa muška snaží prvých 30 minút kopulovať s každou inou muškou, kým sa naučí rozpoznávať feromóny (hormóny vylučované do vonkajšieho prostredia, ktoré lákajú opačné pohlavie - chemické atraktanty) na párenie pripravenej samičky.

Výhodné? Nečakať a využiť každú príležitosť k úspešnému spáreniu nemusí byť na škodu.

potemník hnedý (*Tribolium castaneum*)

Samček uloží svoje spermie na telo iného samčeka, a ten ich pri kopulácii so samičkou preniesie do tela samičky.

Homosexuálne správanie ako evolučná stratégia zvyšujúca šancu oplodnenia s minimálnym úsilím samčeka.

albatros laysanský (*Phoebastria immutabilis*)

Jedno vajce/sezóna, páry si vytvárajú celoživotné puto.

Na ostrove Oahu (Havaj, USA) tvoria 31% párov nepríbuzné samice spoločne sa starajúce o potomka (samec sa páril s jednou alebo s oboma samicami, hoci už s inou samicou tvoril životný pár).

Marlene Zuk (University of Minnesota, Saint Paul, USA): "Dve samice nie sú tak dobré pri odchove mláďat ako tradičné páry, ale je to pre prežitie mláďaťa výhodnejšie, pokiaľ samec jednoducho nie je k dispozícii." Samotná samica by nemohla naraz inkubovať (zahrievať vajcia) i zháňať potravu.

Ak je pomer samcov a samíc v populácii vyrovnaný, takéto správanie je vzácnosťou.

labuť čierna (*Cygnus atratus*)

V minulosti bol zdokumentovaný prípad, kedy dva samce odohnali samicu z hniezda po znesení vajec, aby mohli sami inkubovať znášku a chrániť mláďatá. Nemožno to však považovať za homosexuálne správanie, ale za mimoriadne silne vyvinutý rodičovský pud u samcov (napríklad samec stratí potomstvo a rodičovský pud ho ženie k tomu, aby sa staral o potomstvo iného páru s tým, že samicu z hniezda vyženie).

kačica divá (*Anas platyrhynchos*)

Relatívne krátke obdobie párenia s pokusmi kopulovať aj s inými druhmi vtákov. Po párení s jednou samicom má samec tendenciu znásilniť každú cudziu samicu.

Imprinting (vpečatenie) - prvý tvor, ktorého mláďa vidí, pre neho predstavuje schému rodiča alebo sexuálneho partnera.

Samec samicu opúšťa na začiatku inkubácie (jeden zo vzorcov jeho inštinktívneho správania je opustiť sexuálneho partnera po vyhasnutí pudu)!

Niektoré druhy prežúvavcov (napríklad z čeľade **turovítých**)

Potvrdilo sa však, že ide o atypické, nie o trvalé ani pravé homosexuálne správanie.

hyena škvrnitá (*Crocuta crocuta*)

Hyeny sú skutočne pozoruhodné cicavce. Žijú v rodinných klanoch či tlupách, ktoré vedie jedna dominantná samica (matriarchát). Ďalej pri nich pozorujeme agresivitu samíc, submisivitu samcov, špeciálnu anatómiu urogenitálneho systému (samice majú pseudopenis), veľmi špecifickú etológiu.

Pri **delfínoch** je pomerne časté vystavovanie a dráždenie penisov samcov súčasťou socio-sexuálneho správania. Vedci sa domnievajú, že zvieratá, ktoré praktizujú sexuálne aktivity i mimo času párenia (plodenia potomkov), napr. delfíny a opice, sú schopné prežívať orgazmus, čo využívajú pri hrách, rituáloch, ako signál zmierenia či všeobecne v komunikácii. Pri väčšine druhov však nedokážeme potvrdiť to, či sú schopné prežívať orgazmus (nie je možné zistiť, čo v samcovi evokuje ejakulácia a v samici dráždenie klitoris, dajú sa len zmerať fyziologické zmeny a zhodnotiť zreteľné prejavy), keďže čas sexuálneho styku je zvyčajne veľmi krátky (alebo i bolestivý). Okrem toho je takýto výskum veľmi náročný a nenachádza sponzorov (posledné desaťročia upadá výskum správania zvierat, financie tečú najmä do neurovied a do výskumov v oblasti molekulárnej genetiky).

makak japonský (*Macaca fuscata*)

Pozorovateľ: *Paul Vasey* (University of Lethbridge, Alberta, Kanada)

Samice používajú pri sexuálnych hrách väčšie množstvo pohybov a polôh ako samce.

Samice vyhľadávajú sexuálne potešenie, ktoré ale môžu dosahovať aj so samcami, o ktorých nestrácajú záujem.

Samica visiaca na tele inej samice nejakým spôsobom chráni túto samicu a obe si prospievajú navzájom ("ženská koalícia"). Sama rozhodne, kedy sa chce páriť a s kým.

Samice povzbudzujú samcov k tomu, aby sa viac páрили a využívali podobné pohyby a polohy.

šimpanz bonobo (*Pan paniscus*)

Zhoda genetickej informácie s človekom (*Homo sapiens sapiens*) je 99%.

Má iný habitus ako šimpanz učenív, líši sa vzpriamenou chôdzou, matriarchátom (postavenie samca závisí od postavenia jeho matky v skupine, väzba medzi synom a matkou zostáva silná počas celého života) a významnou úlohou sexuálnych kontaktov v skupine.

Dožíva sa 40 rokov a môže mať sexuálny kontakt (orálny sex, masturbácia, sex tvárou v tvár, francúzsky bozk) až 40-krát denne.

Frans de Waal (Emory University, Atlanta, Georgia, USA) v **Scientific American** v roku 1995 opísal pár samíc vzájomne si trúcich genitálie: "Robili pri tom grimasy a skučali, čo mohlo byť dôkazom orgazmických aktivít."

Sexuálne aktivity (bozky, objatia, felácia, masáž genitálií) majú v skupinách šimpanzov bonobo okrem rozmnožovacej aj inú funkciu:

- stmelujú sociálne väzby,
- mladým opiciam umožňujú vyšplhať sa po "spoločenskom rebríčku" vyššie,
- samce šermovaním penismi znižujú napätie (agresivitu), ktoré medzi nimi vzniklo,
- slúžia ako výmena za potravu.

Genitálne aktivity boli pozorované pri viacerých druhoch zvierat, ktoré si vytvárajú silné celoživotné väzby (napr. aj delfíny, veľryby).

Pri týchto druhoch je sexuálne správanie viac ako reprodukcia. *Marlene Zuk hovorí, že živočíchy sa vyznačujú celým radom správania, ktoré my vyhodnocujeme ako homosexuálne, no najmä u vyšších foriem zvierat je to iba jeden z rituálov či signálov* (zvedavosť → slasť → orgazmus → súčasť ritualizovaného správania, ktoré sa neustále vyvíja). Rovnako ako ľudia, i zvieratá môžu používať sex, aby získali všetky druhy výhod. **Zvieratá nevykazujú konzistentnú sexuálnu orientáciu**, no pud im velí páriť sa čo najúspešnejšie.

ovca domáca (*Ovis aries*)

Pozorovateľ: *Simon Levay*

Trvalé homosexuálne správanie u samcov? Túto hypotézu spochybňuje samotný fakt života zvierat v neprirodzených podmienkach spolu so šľachtením (umelá selekcia, výber najvhodnejších znakov a vlastností). **Vo voľnej prírode sa totiž trvalá homosexualita v zmysle tej ľudskej nevyskytuje.**

Príbuzenské križenie zvyšuje vznik abnormalít i kuriozít, zvieratá sú náchylnejšie na ochorenia atď.

Simon Levay (neurovedy) a *Paul Vasey* tvrdia, že **ľudia sú jediný zdokumentovaný prípad pravej homosexuálnej náklonnosti**. Takáto homosexualita zatiaľ nebola potvrdená u žiadneho z voľne žijúcich živočíšnych druhov. Dokážu ale využívať sexuálne aktivity v rámci hier, potešenia, stmelovania väzieb, ako odmenu, výmenu za niečo atď.

Pri zvieratách je rozmnožovací pud nesmierne silný. Majú v sebe program (inštinkt), ktorý ich ženie do sexuálnych aktivít a nadprodukcie potomstva (aj v čase, ak sú samice nedostupné, neplodné alebo nedobytné). Rozmnožovací pud stojí v čase rozmnožovania nad pudom sebazáchovy a čímkoľvek iným (zvieratá sú schopné sa vyhľadávať, vysiliť, ba až skonat' pre cieľ odovzdať gény ďalej). Kedysi sa vedci čudovali faktu, že zvieratá majú viac potomkov, než je potrebné. Dnes vidíme zvieratá, ktoré majú viac sexu, než je nutné.

"Homosexuálne aktivity zvierat nespochybňujú Darwinove tézy," hovorí *Marlene Zuk*. Evolúcia je neustály proces a zrejme už dnes existuje výhoda tohto správania, o ktorej vedia hlavne dané živočíšnej druhy. Nám to môže byť zatiaľ zahalené.

Možno nikdy nenájdeme voľne žijúce zviera, ktoré je striktné homosexuálne takým spôsobom, ako sa homosexualita týka človeka. Ale môžeme očakávať, že nájdeme mnoho ďalších zvierat, ktoré sa nesprávajú v súlade s tradičnými kategóriami sexuálnej orientácie. Pomocou sexu si chcú uspokojiť všetky druhy potrieb, od простého potešenia k sociálnej výhode. To znamená, že zvieratá sú oveľa flexibilnejšie, ako sa domnievame (*Melissa Hogenboom*, žurnalistka a reportérka BBC Earth).

Pudové správanie zvierat, ktoré pripomína ľudskú homosexualitu je neporovnateľné s komplexnou ľudskou sexualitou. V ríši zvierat sa nevyskytuje výlučná alebo prevládajúca náklonnosť k jedincovi rovnakého druhu a pohlavia.

Použité zdroje

<https://www.zoologie.frasma.cz/Etologie/etologie.html>

Pravda o zvieratách/Sex/Existujú homosexuálne zvieratá? Článok publikovaný 8. 2. 2015 <https://www.bbc.com/earth/story/20150206-are-there-any-homosexual-animals>

<https://www.popsci.com/science/article/2013-09/fyi-do-animals-have-orgasms>

Birkhead, T., Dunbar, R., Evans, P., Gattiová, A., Helton, D., Jameson, C., O'Connell, S.: Exploring the Secrets of Nature, London, England. Readers Digest Press 1994

Veselovský Zdeněk: Etologie: biologie chování zvířat, Academia, 2008

Homosexualita človeka

Homosexualita bola v Medzinárodnej klasifikácii chorôb (MKCH-9) definovaná ako:

"Výlučná alebo prevládajúca náklonnosť k osobám toho istého pohlavia, s pohlavným stykom alebo bez neho."

(Poznámka: od 1. 1. 1993 v MKCH-10 už nebola zaradená.)

Najrozsiahlejší genetický výskum svojho druhu **A. Gannu a kolektívu autorov z roku 2019** (šlo o celogenómovú asociačnú štúdiu "GWAS" na 477 522 jedincov) hovorí:

"Naše zistenia poskytujú pohľad na biologické základy homosexuálneho správania, ale zároveň podčiarkujú dôležitosť odolávať zjednodušujúcim záverom - pretože behaviorálne fenotypy správania sú komplexné, pretože naše poznatky z genetiky sú stále obmedzené a pretože existuje dlhá história zneužívania genetických výsledkov na spoločenské účely. Naše výsledky neposkytujú žiadne presvedčivé tvrdenia o tom, do akej miery "príroda" a "výchova" (nature and nurture) ovplyvňujú sexuálne preferencie." (Large-scale GWAS reveals insights into the genetic architecture of same-sex sexual behavior. Science. 2019 Aug 30;365(6456). Podobne sa vyjadrujú vo svojom výskume aj A. R. Sanders a kolektív (908 zúčastnených mužov prežívajúcich homosexuálne sklony): **"...musíme zdôrazniť, že genetické predispozície sú ďaleko od určujúcich..."** (Psychological Medicine, Page 1 of 10. © Cambridge University Press 2014, s. 8)

Homosexualita a povolání k lásce

Když Bůh je láska, jak může být hříchem někoho milovat?

Bůh, který je Láska, stvořil ke svému obrazu člověka jako "muže a ženu". Díky této Bohem chtěné odlišnosti jsou ti dva schopni manželské lásky: vtisknuté do jejich těla, vyjádřené vzájemným úplným sebedarováním otevřeným předáváním života. Láska, která jim umožňuje stát se fyzicky i srdcem "jedním tělem". Manželská láska má svoji logiku vepsanou do uspořádání těla muže a ženy a do touhy lidského srdce se touto logikou řídit. Dva muži (či dvě ženy) manželské lásky nejsou schopni. Nemohou se nikdy doopravdy stát "jedním tělem". Ze své podstaty, přirozeně, spolu nikdy nemohou dát život nikomu třetímu. Jsou ale bezesporu schopni milovat jinými druhy lásky: přátelskou, bratrskou/sesterskou - nezištnou, obětavou, pečující, odpouštějící, oddanou a něžnou. A právě takto být odleskem Boží lásky.

Bible ale homosexuální vztahy, jak je známe dnes, nikde neodsuzuje, dokonce o nich nic neříká.

To je dnes celkem rozšířený a velice oblíbený omyl. Bible však téměř na každé druhé stránce svědčí o tom, že Boží mravní norma je výlučný vztah muže a ženy. Někteří biblisté se snažili - podle mne dost nepřesvědčivě - některá místa Písma, která odsuzují homosexuální jednání, všemožně "odvysvětlit" jako dobově podmíněné a zastaralé. A i kdyby se jim to podařilo (což je, domnívám se, nemožné), na pravdě biblického zjevení o významu rozdílů mezi mužem a ženou, smyslu sexuality a povaze manželství jako svátosti v řádu stvoření a vykoupení to nic nezmění. Můžete pokácet pár stromů, ale les zůstane stát dál. K pochopení pravdy o tom, že "muž je pro ženu a žena pro muže", nepotřebujeme nezbytně nějaké Boží zjevení. Stačí nám zdravý rozum. Tato pravda je přístupná všem bez ohledu na pohlaví, sexuální orientaci, vyznání či dějinné období. Sociální podmínky, kulturou předávané chybné pojetí člověka, neuspořádané emoce, subjektivismus či vlastní hříchy mohou však toto poznání podstatně ztížit. Ale abych k němu dospěl, nepotřebuji Bibli.

Jenže já se už takový narodil. Bůh mne takto stvořil. Nemůžu přece popírat vlastní přirozenost.

Popravdě řečeno je dost těžké přesně říct, jak homosexualita vzniká. Možná u různých lidí z různých příčin. Nemůžeme vyloučit, že - přinejmenším někteří - mají tyto sklony už od narození. Ale to je čistě záležitost vědy, aby na tuto otázku na biologické a psychologické rovině spolehlivě odpověděla. Pro mravní hodnocení homosexuálního jednání je ale debata o tom, jestli je přitažlivost ke stejnému pohlaví vrozená, nebo získaná, nepodstatná. My se totiž rodíme s různými sklony, které nás mohou nasměrovávat ke hříchu: někdo má velkou zálibu v alkoholu, jiný je prchlivý, impulzivní, přehnaně bažící po moci a zájmu druhých. My muži se obvykle rodíme s "touhou po manželce bližního svého". Všichni jsme si rovni v tom, že pociťujeme různé dědičné následky prvotního hříchu našich prarodičů. Patří mezi ně i žádostivost, tedy neuspořádaná touha. Ta se projevuje v mnoha oblastech našeho života, mimo jiné i v sexualitě. I když žádostivost sama o sobě není hříchem (nikdo z nás se svobodně nerozhodl, že jí bude trpět), z hříchu pochází (od Adama a Evy), a pokud se jí řídíme, k hříchu vede. Podobně je tomu s homosexuální touhou. Ta sama o sobě není hříchem. Je ale důsledkem zranění lidské přirozenosti hříchy druhých (včetně Adama a Evy) a v některých případech (zdá se) i hříchy osobními. Bůh však v nikom nestvořil homosexuální touhu. Stvořil nás jako muže a ženy a jako takové jednoho pro druhého. To je naše pravá přirozenost.

Bible ale říká: "Není dobře člověku samotnému." Podle vás jsem odsouzený k tomu být celý život sám?

Sexuální revoluce 60. let a na ni navazující obhajoba homosexuálních vztahů přinesla jeden nepředvídaný negativní jev: oslabení významu nezištného přátelství mezi mužem a ženou i mezi lidmi stejného pohlaví. Mnozí se na tato přátelství dívají s podezřením, protože si nedokážou představit, že by takový vztah neměl sexuální rovinu. "Sexualizace" přátelství nakonec vedla k tomu, že tuto formu vztahu často nepovažujeme za skutečnou a plnohodnotnou formu lásky. A to je tragický omyl. Bible hovoří o tom, že samota člověku nesvědčí, poprvé v souvislosti s přirozeným povoláním k manželství. Ne všichni jsou ale vlivem různých okolností schopni v manželství žít. A někteří si životního partnera nikdy nenajdou. Ale naprostá většina z nás (s výjimkou lidí se závažnou psychickou či vývojovou poruchou) je schopna budovat a žít hluboké a naplňující přátelské vztahy. Týká se to kohokoli, i těch, kdo zakoušejí přitažlivost k osobám stejného pohlaví. Vzpomínám si na slova americké televizní ikony Freda Rogerse, který jednou řekl: "Největší věc, kterou můžeme udělat, je pomoci druhému poznat, že je milovaný a že dokáže milovat." Ženy i muži s homosexuální orientací dokážou milovat mnoha způsoby: tvořivě, obětavě, lidsky. Mohou být sestrami a bratry, přáteli i duchovními matkami a otci mnoha těch, pro které otevřeli své srdce. Takže odpověď na vaši otázku zní: Ne, nejste odsouzený k samotě. I Bible nám nabízí příklady mnoha krásných osobností, které nežily v manželství, a přesto dokázaly naplnit své jedinečné povolání k lásce a svatosti: na prvním místě Ježíš sám, Jan Křtitel, apoštol Jan, svatý Pavel a Timotej... Rád bych dodal ještě jednu věc: vaše otázka mi znovu

připomněla význam kněžského celibátu. I když jsem se pro něj rozhodl sám, dobrovolně a s velkou touhou takto následovat Kristův příklad, neznamená to, že mi Bůh současně vzal touhu po intimitě se ženou, po dětech, životě v rodině. Ano, někdy zakouším samotu. Ale samota není něco nutně negativního. Je jako chrám ticha čekající na Přítomnost Božího Slova. Svobodně zvolený celibát někdy bolí, ale i díky tomu mohu snad (aspoň trochu) porozumět těm, kdo si život bez manželství sami nevybrali. (Ale mohou ho nakonec přijmout jako Boží cestu.) Osobně jsem přesvědčený, že ta nejpodstatnější věc, kterou můžeme my věřící pro lidi s homosexuální orientací udělat, je nabídnout jim uši k naslouchání a srdce k přátelství.

Mám ve farnosti všem oznámit, že jsem gay?

Říci lidem, kterým opravdu důvěřuješ (nejbližší rodině a nejlepším přátelům), o své homosexuální touze (tomu se říká coming-out) může být velice osvobozující. Je to podobné jako s jinými důležitými věcmi v tvém životě - radostmi i bolestmi, úspěchy, výzvami a pochybnostmi. Chceme se s nimi podělit s těmi, které máme opravdu rádi. A očekáváme od nich, že nás podepřou, povzbudí, jindy nakopnou, někdy nás obejmou nebo jen s námi v tichu pobudou. Nemusejí s námi ve všem souhlasit, i když nás opravdu milují. Ale je důležité, že je máme. Že se máme kam vracet. Že před nimi můžeme otevřít své srdce s důvěrou.

Co se týče coming-outu ve farnosti, byl bych tam spíš opatrný. Jsou věci, které lidé, kteří nás neznají, nemusí pochopit. V tomto případě hrozí, že tě coming-out může svobody spíš zbavit. Můžeš zbytečně skončit v nějaké škatulce, kam by ses sám zařadit nechtěl. Cizí lidé nemusejí vědět všecko. Může to usnadnit život a vzájemné jednání nejen tobě, ale i jim, s ohledem na různé osobní zkušenosti, slabosti nebo i předsudky. Zkušenost některých dospívajících mužů je bohužel taková, že po coming-outu někteří jejich heterosexuální spolužáci a vrstevníci ztratili o přátelství s nimi zájem.

Znám některé homosexuální muže, kteří z tohoto důvodu odmítají samy sebe nazývat "gay". Vnímají to slovo jako nálepku příliš zatíženou ideologicky, nevyjadřující jejich nejhlubší osobní identitu. Tou je pro ně naopak fakt, že jsou především muži a milovaní Boží synové.

Náš syn chce na vánoční svátky na pár dnů přijet se svým homosexuálním partnerem. Máme je doma přijmout?

Rozhodně. Když váš syn přijede k vám domů se svým partnerem, udělejte to, co pravděpodobně s naprostou samozřejmostí udělali i vaši rodiče (pokud byli věřící), když jste je navštívila se svým snoubencem: nechte je spát odděleně, každého v jiné místnosti. A jejich komentáře s láskou přeslechněte. Váš syn totiž není v první řadě gay, ale váš (Bohem stvořený a vykoupený) syn. A zůstane jím navždycky, ať se děje, co se děje. Nemusíte (a ani nesmíte) schvalovat jeho jednání, ale je nesmírně důležité, abyste mu dali zakusit, že vám na něm záleží, že s vámi může o svém životě s důvěrou mluvit, že se na vás může obrátit a že u vás bude navždycky jeho "doma". To je bezpodmínečná láska, které nás učí Ježíš. On přece miluje vašeho syna i skrze vás, vaše drobné projevy lásky, pozornosti, něhy. On ještě více než vy touží po jeho spáse a až do jeho posledního dechu nepřestane klepat na dveře jeho srdce. Nezáleží na tom, jak daleko od Boha se váš syn zatoulal. Dobrý Pastýř se za ním vypraví třeba až na konec světa. Možná budete v životě vašeho syna jediní, kdo mu budou ochotni říct pravdu s láskou. Nepochybně potká mnoho těch, kdo mu ji sdělí bez lásky, dokonce s pohrdáním či výsměchem, a ještě více těch, kdo mu ve jménu "lásky" budou říkat věci, které jsou od pravdy na hony vzdálené. A mějte partnera vašeho syna rádi. Ne jako jeho milence. Jako každého z jeho vzácných přátel.

Jak můžete být vy, který pořád mluvíte o Boží lásce, tak homofobní? Hříchem není láska mužů, ale systematicky pěstovaná neláska.

Jedna z definicí homofobie tvrdí, že se jedná o "diskriminaci, odpor nebo iracionální strach z homosexuality či homosexuálně zaměřených osob". Rád bych řekl, že z homosexuality strach nemám a k takto zaměřeným osobám odpor nepociťuji, naopak je mi řada z nich velmi sympatických. Odmítám každou formu jejich nespravedlivé diskriminace. Je mi bytostně odporný jakýkoli projev zesměšňování či ponižování takových osob, fyzického či slovního násilí vůči nim. Nikdy pro ně sám nepoužívám hanlivé označení ani o nich nevyprávím vtipy. Respektuji jejich svobodu svědomí, shromažďování i projevu, pokud tím není narušena důstojnost jiných osob a společné dobro společnosti. A očekávám totéž od nich: že mi nebudou vnucovat, co si o homosexuálním jednání či různých formách soužití mám myslet, jak o nich můžu mluvit a v co (ne)mám věřit. Očekávám, že tolerantně přijmou moje přesvědčení, i když může být odlišné od jejich, budou ochotni se mnou racionálně a věcně diskutovat a odolají pokušení mne lacině nálepkovat. I když jsem na základě racionálních argumentů (i svého náboženského vyznání) přesvědčený, že homosexuální jednání je nemorální a že neexistuje žádné lidské právo dvou mužů (či dvou žen) na uzavření "manželství", nejsem homofob. Lidi s homosexuální orientací považuji za své bratry a sestry a své přátele, členy velké rodiny Božích dětí. Budu vždycky stát na jejich straně, pokud jim někdo bude ubližovat. A budu moc rád, když mne

za bratra a přítele budou považovat i oni. Dveře mé fary i mého srdce jsou pro ně otevřené. Jsem od přírody naslouchací typ.

Dá se homosexuální touha změnit? Můžu se jí nějak zbavit?

S velkou opatrností a rozvahou odpovídám: zdá se, že v naprosté většině případů nikoli. Ale příčiny, rozvoj, prožívání i projevy homosexuální touhy jsou natolik rozličné, že je na místě opatrnost, když vynášíme obecné závěry. Nemůžeme totiž popřít zkušenost těch, kdo říkají, že díky psychoterapii u nich došlo k úplné nebo částečné změně v přitažlivosti ke stejnému pohlaví. Jiní naopak prožili i kvůli tlaku okolí či neprofesionálnímu přístupu psychologů řadu velkých zklamání a zraňujících zkušeností, které v některých případech přispěly k jejich sebevraždě. Jedni jakoukoli snahu o psychologickou pomoc v této oblasti odmítají jako nevědeckou a škodlivou. Jiní (a patřím k nim i já) zastávají názor, že posláním psychologa či psychoterapeuta není homosexualitu "léčit", ale pomoci lidem na cestě osobního růstu a dozrávání, včetně přijetí vlastní mužské či ženské identity. Psychoterapie může pomoci téměř každému, kdo je dostatečně motivovaný a trpělivý, k větší zralosti a svobodě k pravdivé lásce, hlubšímu sebepoznání a sebezpřijetí a uzdravení některých emočních zranění z dětství a dospívání. Úkolem naprosté většiny mužů a žen s přitažlivostí ke stejnému pohlaví tedy bude spíše tento sklon přijmout jako něco, co bude v jejich životě trvale přítomno, ale co jim nemůže nijak zabránit na cestě k svatosti, radosti, naplnění v autentické lásce k Bohu i druhým. Homosexuální touha je výzva, ne handicap na cestě ke svatosti. Neznamená, že jste "béčko", člověk druhé kategorie, méně schopný než jiní, méně obdarovaný, méně Bohem milovaný. Ne, byl jste Bohem stvořený (stvořená), abyste žil a miloval a tvořil a obdarovával naplno. Jsou tu ale dvě rizika, dvě lži, které se mohou vetřít do vašeho srdce: První je pokušení si homosexuální touhu "oláskovat" a nechat "posvětit". Prohlásit, že všechno je OK a "láska je přece láska". Druhé, stejně vážné pokušení, je propadnout sebelítosti, považovat se za méněcenného, Bohem nemilovaného a zapomenutého, vyhýbat se vztahům, přestat se radovat z maličkostí, přestat tančit a tvořit a létat. Řekněte (moc prosím) jednomu i druhému pokušení "ne". A létejte. Tvořte. Žasněte. Objevujte. Radujte se. Proměňujte svět k lepšímu. Buďte svatí. K tomu vás Bůh - který je Pravda a Láska - stvořil.

Karel Skočovský (z časopisu Rodinný život 4/19 - ročník XXIX. - září 2019, Olomouc, ISSN 1214-0856).

Samotná túžba byť kňazom nestačí

Mnohí úprimne veriaci mladí muži s homosexuálnymi sklonmi majú v sebe túžbu po kňazstve. Je to normálne, nemusíš sa toho báť ani sa tým nechať príliš unášať niekam do oblakov, ale zbystri svoju pozornosť. Cirkev ti odkazuje, že samotná túžba nestačí. A ja (nie v mene cirkvi) sa pokúsim vysvetliť prečo.

Cirkev sa o vhodnosti homosexuálnych kandidátov na seminárnu formáciu a kňazstvo vyjadruje okrajovo vo viacerých novších dokumentoch, napr. Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis (Dar povolania ku kňazstvu; 2016), ktoré v podstate vychádzajú z pôvodnej Inštrukcie o kritériách rozlišovania povolania (2005).

V spomínanom novšom dokumente sa v podkapitole *Osoby s homosexuálnymi tendenciami* píše:

199. *Vo vzťahu k osobám s homosexuálnymi tendenciami, ktoré sa hlásia do seminárov, alebo ktoré v priebehu formácie objavujú takúto skutočnosť, v zhode so svojím magistériom, 302 "Cirkev, hoci hlboko rešpektuje dotyčné osoby, nemôže pripustiť do seminára a na vysviacky tých, ktorí praktizujú homosexualitu, prejavujú hlboko zakorenené homosexuálne sklony alebo podporujú tzv. homosexuálnu kultúru. Spomínané osoby sa skutočne nachádzajú v situácii, ktorá im vážne bráni nadväzovať správne vzťahy s mužmi i so ženami. Nemožno prehliadať negatívne následky, ktoré môžu vyplývať z vysvätenia osôb s hlboko zakorenenými homosexuálnymi sklonmi". 303*

200. *"Ak však ide o homosexuálne sklony, ktoré boli iba prejavom prechodného problému, ako napríklad ešte neukončenej adolescencie, musia byť minimálne tri roky pred diakonskou vysviackou jednoznačne prekonané." 304*

Napokon je potrebné pamätať na to, že vo vzťahu úprimného dialógu a vzájomnej dôvery má seminarista vyjadriť formátorom - biskupovi, rektorovi, duchovnému vodcovi a ostatným vychovávateľom - eventuálne pochybnosti alebo ťažkosti v tejto oblasti.

V takom kontexte, "ak kandidát praktizuje homosexualitu alebo vykazuje hlboko zakorenené homosexuálne sklony, jeho špirituál, rovnako ako jeho spovedník, sú vo svedomí zaviazaní odradiť ho od krokov smerujúcich k prijatiu vysviacky". V každom prípade, "bolo by veľmi nečestné, keby kandidát zatajoval svoju homosexualitu, aby bol, napriek všetkému, pripustený na vysviacku. Takýto nepravdivý postoj nezodpovedá duchu pravdy, oddanosti a ochoty, ktorý má charakterizovať osobnosť toho, kto sa cíti byť povolaný slúžiť Kristovi a jeho Cirkvi v kňazskej službe". 305

201. *Na zhrnutie je potrebné pripomenúť a zároveň neskrývať pred seminaristami, že "samotná túžba stať sa kňazom nie je dostačujúca a neexistuje právo prijať vysviacku. Je v kompetencii Cirkvi, [...] aby posúdila spôsobilosť toho, kto chce vstúpiť do seminára, sprevádzala ho počas rokov formácie a pripustila ho na vysviacku, ak preukázal, že má požadované vlastnosti". 306*

Skúsme to rozmeniť na drobné a obohatiť to o skúsenosť laika:

- Požadované vlastnosti dnes nemá väčšina kňazov bez ohľadu na sexuálnu preferenciu, ako ukazuje pastoračná prax. Najväčšími aktuálnymi problémami kléru sú zbabelosť, pokrytectvo, pýcha a karierizmus. Za to, čo nemáš, väčšinou nemôže cirkev; ešte si nespoznal jej odvrátenú tvár, nemala na teba taký dosah atď. Celkové nastavenie spoločnosti, kríza rodín, otcov a mužov s tebou boli častejšie a zasiahli ťa oveľa viac. Do seminára máš vstupovať, aby si ukázal svoje osobnostné kvality a cnosti, nie kvôli tomu, aby si dúfal, že tam ich získaš. Ak zostane pri dúfaní, po kňazskej vysviacke ti tvoje predsavzatia postupne vyšumia realitou prostredia cirkvi a opätovným "naštartovaním" tvojho roky potláčaného JA. Rýchlejšie sa zlomí alebo významne vybočí zo svojej cesty kňaz, ktorý mal predpoklad zvládať vnútorné i vonkajšie konflikty, dobré vysvedčenie z medziľudských interakcií, stabilnú morálnu kostru, známky sily osobnosti, zdravo kritický vzťah k Bohu, ľuďom i k sebe samému s túžbou poznávať a milovať (Boha, ľudí, seba) a ochotou pravidelne sa otvárať svetu i smerom dovnútra v čo najväčšej hĺbke až v seminári. Koho kvality život dostatočne preveril ešte predtým, toho tlak zvnútra ani zvonku tak ľahko nezlomí ani nevytláči zo životnej cesty, nespochybní v dobrých zásadách.
- Hrozí zamlčanie alebo zľahčovanie homosexuálnych sklonov, ale najmä vnútorného stavu z nevedomosti a nezrelosti (*Neviem, nepátral som. Pátral som a na nič som neprišiel.*), strachu (*Mám strach, že inak by ma neprijali do seminárnej formácie alebo by ma z nej vylúčili.*), ľahostajnosti (*Je to moja vec. Veľa ľudí to tají. Nič sa nestane. Hľadám najmä lásku a sex k nej už jednoducho patrí. Lásku tajného partnera nehľadám a ak padnem, po sexuálnom úlete sa vyspovedám.*) alebo podvedomého úniku (*Nechcem trpieť. Už som trpel dosť. Zaslúžim si nebyť limitovaný pri výbere povolania. Nebudem musieť nikomu nič vysvetľovať. Budem mať perfektné alibi pre svoj stav single a väčšina ľudí ma bude rešpektovať a mať rada. Teraz nezažívam toľko lásky, prijatia, podpory, obdivu, pochvál a rešpektu od ľudí.*)

- Byť emocionálne zrelý a vedieť budovať zdravé vzťahy s mužmi aj so ženami bez predsudkov a pokrivených obrazov o nich, videnia v iných nepriateľov z minulosti (transferencie), ťažkého prežívania krivdy, projekcií, s dobrou rezilienciou... predpokladá zvládať aj kňazské povolanie, teda pomáhajúcu profesiu. Nejde o diskrimináciu, ale o výzvu dokázať si nastaviť zrkadlo a cez to sa vydávať na dobrodružnú cestu celoživotnej tvrdej práce na sebe samom, ktorá sama osebe nemá ukrajovať z radosti zo života a jeho žitia naplno.
- Existuje predpoklad, že mladý muž bude svoj stav lepšie zvládať v komunite iných mužov (rehoľa), ako zatvorený na fare bez nastavovania reálneho zrkadla od farníkov. Ľudí k sebe nepustiš alebo ti budú nastavovať falošné zrkadlo, a tak sa uzavrieš ešte viac alebo začneš ešte viac hrať divadlo. Komunita ti môže pomôcť naplniť túžbu po zdravých mužských kontaktoch. Ako farský kňaz budeš pre ľudí podivín alebo svätec. Na svätca si rýchlo zvykneš a seba presvedčíš o tom, že na tom nie si až tak morálne zle ako iní ľudia, lebo si viac, si vyvolená Božia nádoba, ktorá skladá úcty jedine Bohu, nie nechápavým ľuďom. Žiaľ, skladáš úcty aj nechápavým a nepravým ľuďom, lebo si ich morálna autorita, duchovný vodca. Ak niečo nezvládaš, majú právo o tom vedieť. Nie si viac. Si často väčší slaboch ako ten, kto k tebe príde oľutovať svoje hriechy. A ak si pokrytcom, ako môžeš dávať rady do života a duchovné povzbudenie iným? V komunite sa bude tvoja rastúca pýcha pravidelne orezávať. Na fare budeš až príliš dôležitý, stredobod pozornosti a medzi štyrmi stenami ťa rýchlo pohltia tvoje nenaplnené túžby i zranenia.
- Spovede sú často "erotické príbehy," ale aj plné smutného a nezvládajúceho. Intímne sa ti otvárajú aj ľudia, ktorí ťa sexuálne priťahujú a ktorí v tebe vidia záchrancu a dôverníka. Ak nie si vyrovnaný sám so sebou, nežiješ naplnený život, neotváraš sám seba pred inými, budeš neúspešným potláčaním túžob a spracovávaním negatívneho pravidelne frustrovaný. Začneš robiť to, čo nechceš a ak to úspešne zatajíš pred ľuďmi, staneš sa pokrytcom, upadneš do depresí alebo si zvykneš na svoju neautentickosť a dvojaký život.
- Homosexualita sa bude meniť spolu s tebou, asi najviac sa tvoj vnútorný svet bude meniť do tvojej tridsiatky. Mnohé veci, o ktorých si si počas tohto obdobia myslel, že ťa už neprekvapia, tebou otrasú a každá spracovaná a odovzdaná skúsenosť ťa neuveriteľne posilní do ďalšieho obdobia života. Stávaj sa seminaristom alebo kňazom čo najneskôr vo svojom živote. Získaj najprv iné vzdelanie, zbieraj skúsenosti, skúmaj seba, pravosť Božieho volania, testuj sa a poznávaj to, čo je v tebe najviac neprebádané. Neriad sa pocitmi. Pociť, že si z homosexuality vonku, máš ju i seba pod kontrolou vo veku 18 alebo 22 rokov, že všetko máš v sebe pomenované a spracované, že sa poznáš, že poznáš svoju homosexualitu, že to zvládneš sám, že nie je potrebné o tom hovoriť, že sa nikdy tak veľmi nezamiešťaš, aby to otriaslo celým tvojím bytím a že si nebudeš ľudí vyberať podľa sympatií počas výkonu svojho povolania až príliš, je veľmi klamlivý, nepreverený skúsenosťou (lásky, straty, pocitu samoty...), bolesťou ani neoverený kvalitnou sebareflexiou či spätnou väzbou. Predovšetkým ešte nepoznáš rozdiel medzi odovzdaním a potlačením niečoho, čo zo seba nijako nevymažeš.
- Svoje pudy a túžbu po láske ťažko zvláda každý v celibáte, stonásobne viac ten, kto nemal a stále nemá naplnené niektoré základné potreby, ako napríklad potrebu byť skutočne prijatý vo vlastnom pohlaví a cez to aj samým sebou ako autentický muž, nie niekto, kto niečo hrá v gay komunite, aby zapadol a niečo hrá vo svete mužov, aby zapadol.
- Potrvá roky, kým sa človek naučí úspešne až s terapeutickým efektom odkomunikovať svoje emócie, zranenia a sexuálne túžby, kým ho nebude páliť krivda a skutočná alebo vsugerovaná bolesť a samota tak, že ovládne jeho myslenie i konanie, a kým pochopí rozdiel medzi "byť hrdý na seba," uvedomí si cenu tohto vyjadrenia, a "byť hrdý na svoju sexuálnu orientáciu" so všetkými jej príčinami a následkami. Byť hrdý na seba v hĺbke svojej duše, lebo ma to čosi stálo (obetu, pokoru, trpezlivosť, silu, čas, odpustenie, ustrázenie si vnútornej nezávislosti, vlastnej integrity a originality napriek tlakom zvonku...), nie je to isté, ako to povedať vtedy, keď sa to hodí povedať pred ostatnými a pri klamlivom pociťovaní osobnej slobody a sebaaprijatia.

Ak som ťa týmito riadkami neodradil a stále sa túžiš stať kňazom v pokore, zrelosti ducha a zodpovednosti niešť následky, asi to takto má byť. Avšak pred tým, ako sa prihlásiš na teologickú fakultu a do kňazského seminára, nechaj sa viesť okrem kňaza aj odborníkom na dušu - terapeutom.

Homosexualita - otázky a odpovede

1. Je coming-out nevyhnutý pre osobné šťastie neheterosexuálneho jednotlivca?

Nie, nie je. Nehovorí nič o tom, aký má osoba skutočný postoj k svojej inakosti či k sebe samej. Ani ľudia s masovým coming-out-om (napr. po verejnej "spovedi") nemusia byť vnútorne vyrovnaní, cítiť sa komfortne vo svojom pohlaví a so svojou sexualitou a nemusia skutočne prijímať seba takých, akí sú.

2. Mala by byť homosexualita liečená?

Homosexualita nie je diagnóza. Myslím si, že mala byť, podobne ako transsexualita (rodová inkongruencia), vyčlenená zo zoznamu porúch, ale ponechaná v ICD/MKCH ako stav (ktorý ešte dobre nepoznáme napriek ohromnému pokroku vedy a techniky). Toto nerovnocenné pristupovanie k stavom spojeným so sexuálnym zdravím je nielen že zmatečné, ale raz sa nám môže aj vypomstiť. Napriek tomu, že som striktne proti tomu, aby bola želaná neheterosexualita liečená (akýmkoľvek spôsobom), terapeutické vedenie takých osôb je pre nich samotných zvlášť dôležité a prínosné.

3. Je dnes homosexuálov viac ako v minulosti?

Štatisticky presne nevieme, koľko ich je a presné čísla ani nie je možné získať. Sú však dve teórie, predpoklady. Jeden predpoklad hovorí, že je ich približne rovnaké percento ako v minulosti, ale tým, že sa o neheterosexualite hovorí viac a je normalizovaná, budí to dojem, že "číha na každom kroku." Druhý predpoklad hovorí, že dnes je homosexuálne správanie častejšie pre množstvo príčin (kvôli kríze mužskosti, otcovstva, progredujúcej zmene v postavení žien v rodinách i v spoločnosti, meniacej sa kultúre, zmenám v normách správania vrátane morálnych zásad, voľnejšiemu vnímaniu sexu a sexuálneho správania, väčšej dostupnosť erotiky v jej najrôznejších podobách pre maloletých), čo samo osebe predčasne aktivuje a ďalej rozvíja sexuálnu fantáziu, podnecuje sexuálnu túžbu a búra zábrany experimentovať (mladý človek nekritickejšie, menej skúmavo, bez dopriatia si času sa necháva viesť pocitmi a dojmami). Nie každé homosexuálne správanie znamená homosexualitu. Napokon by sa každý mal ustáliť v tej skutočnej (skutočne jeho) sexuálnej preferencii (ale nesie si do cieľa viac zranení z cesty)

4. Je správne všeobecne hovoriť o LGBTI+ komunite?

Nie je to korektné, pretože komunita znamená, že ľudia v nej sa poznajú alebo aspoň sa nejakým spôsobom navzájom registrujú a majú spoločné ciele. V skutočnosti ide o osoby s veľmi rôznorodým správaním a prezentovaním svojej sexuality. Potrebujeme sa naučiť rešpektovať to, že nejde o uniformnú skupinu a ak niekto vystupuje za LGBTI+ komunitu, malo by byť jasne vymedzené, kto, resp. koľkí takto vystupujú alebo niečo žiadajú a že nehovoria za všetky menšinovo orientované osoby.

5. Je homosexualita vrodená či získaná?

Pojem "získaná homosexualita" je už desaťročia účelovo nesprávne interpretovaný, aby evokoval okamžité odmietnutie a výsmech. V skutočnosti sa mozog človeka vyvíja aj po jeho narodení a jeho sexualita sa formuje v kontexte zložitého vývinu psychosexuality. Pojem "získaná homosexualita" znamená akceptovať aj iné ako biologické príčiny zasahujúce do vývinu psychosexuality človeka a interpretovať ich správne. To neznamená, že homosexualite sa učíme alebo, že je liečiteľná. Dosiaľ známe nielen psychosociálne, ale aj biologické hypotézy o vzniku a vývine ľudskej sexuality sú všetky do jednej nepotvrdené (nepodložené nevyvrátiteľnými faktami), nedokázateľne spojitelné s vývinom psychickej sexuality človeka, komplexné s nepredvídateľným výsledným dopadom na ľudskú dušu vďaka rozsiahlej interindividuálnej aj intraindividuálnej neuropsychickej variabilite ľudského individua. Pravdepodobne sú základy sexuálnej orientácie položené v skorých vývinových medzníkoch života a tvoria komplex genetických, biologických a sociálnych faktorov, ktoré prispievajú k jej ďalšiemu rozvoju. Dnes už máme vedomosť o tom, že niektoré biologické zmeny a zmeny mozgu sa dejú (zrejme epigeneticky) práve pod vplyvom rôznych prístupov k človeku, obrazov identifikačných vzorov a ich vzťahov, zjavnej traumatizácie, podvedomých diskretných zranení atď., ktoré tento človek nasáva/vníma od detstva a ktoré sa zrkadlia v jeho sebaobrazu, túžbach, predstavách a potrebách. Tým sa stávajú relatívne nemennou súčasťou identity človeka - fixujú sa. Napriek relatívnej nemennosti sexuality fyzicky viac ako desať rokov dospelého človeka - vynechať z jej vývinu a formovania psychosociálne vplyvy je čistý amaterizmus alebo účelovosť v odborných kruhoch. Psychosociálne teórie formovania ľudskej sexuality neboli prekonané. Boli len prekryté tými biologickými pod silným lobistickým tlakom.

6. Prečo sa bránime skorým tranzíciám pri osobách s rodovou inkongruenciou?

Problematika je veľmi komplexná a vyžaduje si extrémne citlivé a dlhodobé vedenie zvyčajne už pubertálneho či adolescentného jedinca. Skôr nadobúdame presvedčenie o tom, že kvalitné psychoterapeutické vedenie v takej tej jednoduchosti (získať si dôveru, aktívne počúvať, ale nebáť sa aj konfrontovať), ľudskej prirodzenosti a trpezlivosti značne absentuje a nahrádza ho príprava na tranzíciu, ktorú po jej vykonaní odmietol nie jeden transsexuál, pretože mu nepriniesla želanú zmenu kvality jeho života a vzťahov. Hoci existuje silné subjektívne presvedčenie o uväznení duše opačného pohlavia v biologicky nesúhlasnom a nechcenom tele, skúsenosť môže ukázať, že jedinec napokon trpí aj inou psychiatrickou diagnózou, ktorá cez jeho vnímanie, prežívanie, správanie a interpretovanie ešte viac komplikuje náhľad, zužuje pohľad, relativizuje výpovede, čo si vyžaduje citlivé odhalenie, objektivizáciu, korekciu a dlhodobé vedenie s otvorenosťou každej možnosti. Skúsenosť často odhaľuje aj to, že mozog aj po kompletnej tranzícii naďalej vykazuje mnohé znaky biologického pohlavia, ktoré si jedinec ani len nemusí uvedomovať, prípadne ich popiera, vytesňuje.